

2019/1 LSF 64 (Gældende)

Forslag til Lov om ændring af lov om inddrivelse af gæld til det offentlige, skatteindberetningsloven og lov om en aktiv beskæftigelsesindsats (Kommunalt ejede forsyningsvirksomheders valg af privat inddrivelse, restanceinddrivelsesmyndighedens overvæltning af omkostninger på skyldner ved brug af privat inkassator til inddrivelse i udlandet, ophævelse af fradragsret for renter af fordringer under inddrivelse samt forældelse m.v. i genoptagelsessager på inddrivelsesområdet m.v.)

Ministerium: Skatteministeriet

Journalnummer: Skattemin., j.nr. 2019-3365

Forslag

til

Lov om ændring af lov om inddrivelse af gæld til det offentlige, skatteindberetningsloven og lov om en aktiv beskæftigelsesindsats

(Kommunalt ejede forsyningsvirksomheders valg af privat inddrivelse, restanceinddrivelsesmyndighedens overvæltning af omkostninger på skyldner ved brug af privat inkassator til inddrivelse i udlandet, ophævelse af fradragsret for renter af fordringer under inddrivelse samt forældelse m.v. i genoptagelsessager på inddrivelsesområdet m.v.)

Skatteministeriet

§ 1

I lov om inddrivelse af gæld til det offentlige, jf. lovbekendtgørelse nr. 29 af 12. januar 2015, som ændret bl.a. ved § 1 i lov nr. 114 af 31. januar 2017 og § 1 i lov nr. 285 af 29. marts 2017 og senest ved § 1 i lov nr. 324 af 30. marts 2019, foretages følgende ændringer:

1. I § 1, stk. 1, 1. pkt., ændres »§ 1 a« til: »§§ 1 a og 1 b«.

2. Efter § 1 a indsættes før overskriften før § 2:

»Kommunalt ejede forsyningsvirksomheders valg af privat inddrivelse

§ 1 b. En kommunalt ejet forsyningsvirksomhed kan vælge, at ingen af forsyningsvirksomhedens fordringer, der endnu ikke er eller har været overdraget til restanceinddrivelsesmyndigheden, skal være omfattet af loven, jf. dog 4. pkt. og stk. 3. Valget skal for at få gyldighed meddeles restanceinddrivelsesmyndigheden senest den 1. juli 2020, dog senest 6 måneder fra forsyningsvirksomhedens opnåelse af retsevne, og har virkning fra modtagelsesdatoen. Efter at restanceinddrivelsesmyndigheden har modtaget denne meddelelse, kan forsyningsvirksomhedens fordringer, der endnu ikke er eller har været overdraget til restanceinddrivelsesmyndigheden, ikke overdrages til restanceinddrivelsesmyndigheden, jf. dog stk. 2. Renter og gebyrer, der vedrører fordringer, der allerede er eller har været overdraget til restanceinddrivelsesmyndigheden, fordringer, som sådanne gebyrer vedrører, samt opskrivningsfordringer til disse fordringer omfattes ikke af det valg, der kan foretages efter 1. pkt.

Stk. 2. Når der er gået 3 år eller mere fra restanceinddrivelsesmyndighedens modtagelse af meddelelsen i stk. 1, 2. pkt., kan den kommunalt ejede forsyningsvirksomhed ved en ny meddelelse til restanceinddrivelsesmyndigheden vælge, at loven med virkning fra modtagelsen af meddelelsen skal gælde for opkrævning og inddrivelse af fordringer, for hvilke den seneste rettidige betalingsdag er dagen for modtagelsen af den ny meddelelse eller senere, og som ikke vedrører fordringer, der omfattes af et valg efter stk. 1, 1. pkt.

Stk. 3. § 2, stk. 3, 2. pkt., og § 11 og rentelovens §§ 9 a og 9 b finder anvendelse for fordringer, for hvilke en kommunalt ejet forsyningsvirksomhed i medfør af stk. 1 har valgt, at loven ikke skal gælde for opkrævning og inddrivelse.«

3. I § 4, stk. 1, indsættes efter »rækkefølge«: », jf. dog stk. 7«.

4. I § 4 indsættes efter stk. 6 som nyt stykke:

»Stk. 7. Restanceinddrivelsesmyndighedens krav efter § 6 a, stk. 1, har forrang i forhold til dækningen efter stk. 1-6.«

Stk. 7 bliver herefter stk. 8.

5. I § 4, stk. 7, der bliver stk. 8, ændres »stk. 1-6« til: »stk. 1-7«.

6. Overskriften før § 5 affattes således:

»Rente og gebyr m.v.«

7. Efter § 5 a indsættes:

»§ 5 b. Ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst kan udgifter til renter af fordringer under inddrivelse hos restanceinddrivelsesmyndigheden ikke fradrages.«

8. Efter § 6 indsættes før overskriften før § 7:

»§ 6 a. Skyldneren skal betale restanceinddrivelsesmyndighedens rimelige omkostninger ved udenretlig inddrivelse i udlandet gennem en privat inkassator, som restanceinddrivelsesmyndigheden har antaget til at bistå med inddrivelsen i udlandet. Dette gælder dog kun, i det omfang inddrivelsen var retmæssig og relevant.

Stk. 2. Restanceinddrivelsesmyndigheden træffer afgørelse om skyldnerens pligt til betaling af de i stk. 1, 1. pkt., nævnte omkostninger. Afgørelsen har virkning fra afgørelsestidspunktet og er gyldig, selv om afgørelsen ikke kan meddeles skyldneren.

Stk. 3. Kan afgørelsen trods rimelige bestræbelser ikke meddeles skyldneren, optages i Statstidende en meddelelse om, at der i forhold til skyldneren er truffet en afgørelse, som skyldneren kan få meddelt ved at rette henvendelse til restanceinddrivelsesmyndigheden. Klagefristen, jf. § 17, stk. 1, 2. pkt., løber senest fra etårsdagen for meddelelsen i Statstidende, medmindre særlige omstændigheder taler for en fravigelse.

Stk. 4. Skatteministeren kan fastsætte nærmere regler om, hvilke omkostninger restanceinddrivelsesmyndigheden kan kræve betalt efter stk. 1.«

9. I § 18 d, stk. 2, 1. pkt., indsættes efter »hos restanceinddrivelsesmyndigheden«: », herunder sager, hvor den frivillige betaling er sket til fordringshaver eller den, der på vegne af fordringshaver opkræver fordringen,«.

10. I § 18 d, stk. 2, 2. pkt., udgår », og at et krav om tilbagebetaling af det inddrevne eller modtagne beløb ikke er forældet, jf. § 18 e«.

11. I § 18 d indsættes efter stk. 3 som nyt stykke:

»Stk. 4. Restanceinddrivelsesmyndigheden stiller ikke krav om tilbagebetaling af beløb betalt til ikkestatslige fordringshavere, hvis det i forbindelse med en genoptagelse efter stk. 1 eller 2 viser sig, at beløbet er inddrevet eller modtaget med urette. Restanceinddrivelsesmyndigheden tilbagebetaler til ikkestatslige fordringshavere beløb, som restanceinddrivelsesmyndigheden har fået tilbagebetalt fra disse fordringshavere, som følge af at restanceinddrivelsesmyndigheden til en fysisk eller juridisk person har måttet tilbagebetale beløbet, fordi det i forbindelse med en genoptagelse som anført i stk. 1-3 har vist sig, at beløbet blev inddrevet eller modtaget med urette. Ved opgørelsen af det beløb, der tilbagebetales efter 2. pkt., medregnes renter beregnet efter § 5, stk. 1, i lov om renter ved forsinket betaling m.v. Renterne beregnes fra den dag, hvor tilbagebetalingen blev opnået hos den ikkestatslige fordringshaver.«

Stk. 4 bliver herefter stk. 5.

12. I § 18 e indsættes som 2. pkt.:

»Forældelse i sager omfattet af § 18 d, stk. 2, kan dog tidligst indtræde, når der er gået 3 år fra den dag, hvor restanceinddrivelsesmyndighedens afgørelse blev truffet.«

§ 2

I skatteindberetningsloven, jf. lov nr. 1536 af 19. december 2017, som ændret senest ved § 9 i lov nr. 84 af 30. januar 2019, foretages følgende ændringer:

1. I § 13, stk. 5, udgår », og om indberetning af renter efter § 5, stk. 1, i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige«.

2. I § 35 ændres »Beskæftigelsesministeriet« til: »Udbetaling Danmark«.

Beskæftigelsesministeriet

§ 3

I lov nr. 548 af 7. maj 2019 om en aktiv beskæftigelsesindsats foretages følgende ændring:

1. I § 125, stk. 4, 3. pkt., ændres »§ 18 a, stk. 2, 1. pkt.« til: »§ 18 a, stk. 7, 1. pkt.«

Ikrafttræden m.v.

§ 4

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2020. jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. § 2, nr. 1, træder i kraft den 1. januar 2021.

Stk. 3. Skatteministeren fastsætter tidspunktet for ikrafttrædelse af § 3.

Stk. 4. § 1, nr. 7, finder også anvendelse på renter, der er påløbet forud for ikrafttrædelsen, når fradragsretten som følge af ligningslovens § 5, stk. 8, 1. pkt., ikke var indtrådt ved lovens ikrafttrædelse.

Stk. 5. § 1, nr. 8, finder ikke anvendelse på omkostninger, der af en privat inkassator er opkrævet hos restanceinddrivelsesmyndigheden før den 1. januar 2020.

Stk. 6. Ved opgørelsen af den kommunale slutskat og kirkeskat for indkomståret 2020 efter § 16 i lov om kommunal indkomstskat korrigeres den opgjorte slutskat for den beregnede virkning af de ændringer i udskrivningsgrundlaget for kommuneskat og kirkeskat for 2020, der følger af denne lovs § 1, nr. 7.

Stk. 7. Den beregnede korrektion af den kommunale slutskat og kirkeskat efter stk. 6 fastsættes af social- og indenrigsministeren på grundlag af de oplysninger vedrørende indkomståret 2020, der foreligger pr. 1. maj 2022.

Stk. 8. Regler fastsat i medfør af § 4, stk. 7, i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige, jf. lovbekendtgørelse nr. 29 af 12. januar 2015, forbliver i kraft, indtil de ophæves eller afløses af forskrifter udstedt i medfør af § 4, stk. 8, i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning

1.1. Lovforslagets formål og baggrund

2. Lovforslagets indhold

2.1. Kommunalt ejede forsyningsvirksomheders valg af privat inddrivelse

2.1.1. Gældende ret

2.1.2. Den foreslåede ordning

2.2. Restanceinddrivelsesmyndighedens overvæltning af omkostninger på skyldner ved brug af privat inkassator til inddrivelse i udlandet

2.2.1. Gældende ret

2.2.2. Den foreslåede ordning

2.3. Ophævelse af fradragsret for renter af fordringer under inddrivelse hos restanceinddrivelsesmyndigheden

2.3.1. Gældende ret

2.3.2. Den foreslåede ordning

2.4. Forældelse m.v. i genoptagelsessager vedrørende EFI's driftsperiode

2.4.1. Gældende ret

2.4.2. Den foreslåede ordning

2.5. Andre ændringer

2.5.1. Gældende ret

2.5.2. Den foreslåede ordning

3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

6. Miljømæssige konsekvenser

7. Forholdet til EU-retten

8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

9. Sammenfattende skema

1. Indledning

Siden det den 8. september 2015 blev besluttet at stoppe al automatisk inddrivelse af gæld til det offentlige via Ét Fælles Inddrivelsessystem (EFI) og DebitorMotorInddrivelse (DMI), er der iværksat en række initiativer og gennemført flere lovgivningstiltag med henblik på at genoprette den offentlige gældsinddrivelse. Som led i denne genopretning indgik den daværende regering (Venstre, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti) samt Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Enhedslisten, Alternativet, Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti »Aftale om styrkelse af den offentlige gældsinddrivelse« af 8.

juni 2017 med henblik på at sikre grundlaget for en sikker og effektiv fremadrettet inddrivelse af gæld til det offentlige.

I forlængelse heraf er det fundet nødvendigt at gennemføre regler, der styrker inddrivelsen af gæld over for skyldnere bosat i udlandet. Inddrivelsen af gæld i udlandet er ofte forbundet med relativt store omkostninger, og det foreslås derfor at fastsætte regler om, at Gældsstyrelsen ved antagelse af en privat inkassator til at bistå med inddrivelsen i udlandet skal have mulighed for at overvælte omkostningerne herved på skyldneren. Private forsyningsselskaber anvender privat inkasso ved inddrivelse af deres krav. På baggrund heraf foreslås det også at gøre det muligt for kommunalt ejede forsyningsvirksomheder at vælge privat inddrivelse og dermed fravælge offentlig inddrivelse via restanceinddrivelsesmyndigheden. Derudover foreslås det at ophæve fradragsretten for renter af fordringer under inddrivelse hos restanceinddrivelsesmyndigheden.

I aftalen indgår bl.a. oprydningen efter de fejl, der opstod i perioden fra og med den 1. september 2013 til og med den 7. september 2015, hvor it-systemet EFI varetog systemunderstøttelsen af inddrivelsesopgaven vedrørende gæld til det offentlige. Der var således enighed om, at restanceinddrivelsesmyndighedens opgave med at genoptage sager med en muligvis uretmæssig inddrivelse skulle begrænses, således at restanceinddrivelsesmyndigheden alene skulle genoptage sager, hvor der var konstateret tvivl om retskraften, da inddrivelsen eller den frivillige betaling fandt sted, ligesom det beløb, der var inddrevet eller modtaget på fordringen, skulle udgøre mindst 3.000 kr. Der var også enighed om, at der skulle indføres lovgivning om, at der skulle bortses fra eventuel forældelse af skyldneres tilbagebetalingskrav, således at der kunne ske genoptagelse af deres sag for hele EFI's driftsperiode. Det blev ved lov bestemt, at forældelsesfristen for sådanne tilbagebetalingskrav skulle løbe fra den 8. september 2015, hvilket betød, at forældelse som udgangspunkt ville indtræde den 11. september 2018. Gældsstyrelsen har ikke nået at færdigbehandle alle genoptagelsessager, hvorfor der er behov for at forlænge perioden til behandling af disse sager.

1.1. Lovforslagets formål og baggrund

I forlængelse af den politiske aftale »Aftale om et nyt skattevæsen« af 18. november 2016 om en fælles forståelse om nødvendigheden af at opbygge et nyt skattevæsen samt rammerne herfor indgik den daværende regering (Venstre, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti) samt Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Enhedslisten, Alternativet, Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti »Aftale om styrkelse af den offentlige gældsinddrivelse« af 8. juni 2017.

Nærværende lovforslag fremsættes i forlængelse af denne aftale.

Det foreslås for det første, at de kommunalt ejede forsyningsvirksomheder, der i stort omfang er organiseret som aktieselskaber, skal gives mulighed for at vælge privat inddrivelse af fordringer, der ikke er eller har været under inddrivelse hos restanceinddrivelsesmyndigheden. Valget vil – på nær enkelte undtagelser – omfatte samtlige af den kommunalt ejede forsyningsvirksomheds fordringer, der endnu ikke er eller har været overdraget til restanceinddrivelsesmyndigheden. Det foreslås, at der samtidig skal være mulighed for at pålægge skyldnerne at betale de inddrivelsesomkostninger, som opstår ved denne inddrivelse, og kræve rykkergebyrer og – hvis en privat inkassator antages til at bistå med inddrivelsen – inkassogebyr. De kommunalt ejede forsyningsvirksomheder har således i længere tid ytret ønske om selv at kunne forestå inddrivelsen frem for at skulle benytte sig af restanceinddrivelsesmyndigheden. Det foreslås, at valget af privat inddrivelse skal være foretaget og meddelt restanceinddrivelsesmyndigheden senest 6 måneder fra den for loven foreslåede ikrafttrædelsesdato, som er den 1. januar 2020. For fremtidige kommunalt ejede forsyningsvirksomheder foreslås, at fristen på 6 måneder skal regnes fra den dag, hvor virksomheden opnår retsevne, dvs. evnen til at erhverve rettigheder såsom fordringer og indgå forpligtelser. Det vil f.eks. være stiftelsesdatoen, hvis der er tale om et interessentskab, eller datoen for registrering i Erhvervsstyrelsens it-system, hvis der er tale om et kapitalselskab (aktie- eller anpartsselskab). Det foreslås, at kommunalt ejede forsyningsvirksomheder, der har valgt privat

inddrivelse, skal have mulighed for tidligst efter tre år at vende tilbage til den offentlige inddrivelse via restanceinddrivelsesmyndigheden. Skyldnere, hvis forsyningsvirksomhed har valgt privat inddrivelse, vil derfor kunne være omfattet af såvel offentlig som privat inddrivelse for forsyningsvirksomhedens fordringer mod skyldneren, da de fordringer, der er eller har været under inddrivelse hos restanceinddrivelsesmyndigheden, foreslås at skulle forblive under offentlig inddrivelse, ligesom skyldneren kan have anden gæld, der ligeledes inddrives af restanceinddrivelsesmyndigheden. Sådanne skyldnere vil derfor kunne opleve øgede inddrivelsesomkostninger.

Det foreslås for det andet, at restanceinddrivelsesmyndigheden ved antagelse af en privat inkassator – f.eks. et inkassobureau, der opererer i andre lande – til at bistå med inddrivelsen i udlandet skal have mulighed for at overvælte omkostningerne til en sådan bistand på skyldneren. Skyldnere, der befinder sig i udlandet, udgør en særlig udfordring for restanceinddrivelsesmyndigheden, fordi inddrivelsesmulighederne typisk vil være begrænsede. Er der hverken aktiver eller A-indkomst i Danmark, vil inddrivelse via udlæg og lønindeholdelse ikke være en mulighed for restanceinddrivelsesmyndigheden. For mange fordringstyper, f.eks. studiegæld, findes der ingen multi- eller bilaterale aftaler om inddrivelsesbistand fra inddrivelsesmyndighederne i det land, hvor skyldneren befinder sig. I sådanne tilfælde vil brugen af et inkassobureau, der kan opspøge skyldneren i udlandet og søge at opnå betaling hos denne, kunne være eneste option, men udgifterne til en sådan bistand vil i dag som udgangspunkt skulle afholdes af restanceinddrivelsesmyndigheden, hvilket gør, at der vil være et misforhold mellem udgifterne til forsøget på inddrivelse og udsigten til, at der rent faktisk sker inddrivelse. Baggrunden for forslaget er således et ønske om at forbedre mulighederne for inddrivelse i udlandet, ved at det ikke længere vil være restanceinddrivelsesmyndigheden, der vil skulle dække meromkostningerne ved inddrivelsen i udlandet.

Det foreslås for det tredje at forenkle reglerne, ved at fradragsretten for inddrivelsesrenter ophæves med virkning fra og med den 1. januar 2020. Inddrivelsesrenter er de renter, der påløber fordringer under inddrivelse hos restanceinddrivelsesmyndigheden. Restanceinddrivelsesmyndigheden skal hvert år til brug for årsopgørelsen til Skattestyrelsen indberette inddrivelsesrenter og samtidig markere, om der vedrørende den fordring – dvs. det gældsforhold – som inddrivelsesrenterne er beregnet af, består ubetalte renter for tidligere år. Restancemarkeringen, der er nødvendig, fordi fradragsretten i sådanne tilfælde udskydes, vil ikke i alle tilfælde kunne foretages korrekt. Det skyldes, at visse opkrævningsrenter er overdraget til restanceinddrivelsesmyndigheden fra fordringshaver, uden at det med sikkerhed kan afgøres, hvilken fordring de vedrører. Det gælder bl.a. renter af personskatter fra Skatteforvaltningens KOBRA-system og renter fra skattekontoen, der rummer ind- og udbetalinger fra og til virksomheder, der er momspligtige, indeholdelsespligtige vedrørende A-skat m.v. Det kan også tænkes, at fordringshaver ikke har oversendt alle opkrævningsrenter til restanceinddrivelsesmyndigheden, hvorfor der er ubetalte opkrævningsrenter, som restanceinddrivelsesmyndigheden ikke har kendskab til, og en restancemarkering vil derfor ikke med sikkerhed være korrekt. Disse restancemarkeringsproblemer vil ophøre, hvis fradragsretten vedrørende inddrivelsesrenter ophæves. Det foreslås samtidig, at en bemyndigelse for skatteministeren til at fastsætte nærmere regler om restanceinddrivelsesmyndighedens indberetning af inddrivelsesrenter ophæves, da der ved en ophævelse af fradragsretten ikke længere vil være brug for denne bemyndigelse.

Der foreslås for det fjerde en række lovændringer, med henblik på at Gældsstyrelsen kan færdigbehandle genoptagelsessager vedrørende EFI's driftsperiode fra og med den 1. september 2013 til og med den 7. september 2015.

Forældelsesfristen for tilbagebetalingskrav, der tilkommer borgere og virksomheder som følge af en uretmæssig inddrivelse eller frivillig betaling af forældede fordringer i EFI's driftsperiode, løber fra den 8. september 2015. Medmindre den enkelte borger eller virksomhed konkret kan påberåbe sig suspension af forældelsen som følge af at have været ubekendt med sit tilbagebetalingskrav, vil forældelsen indtræde den 11. september 2018.

Restanceinddrivelsesmyndigheden udsendte i april og maj 2018 breve til de borgere og virksomheder,

hvis sager om inddrivelse og frivillig betaling i EFI's driftsperiode skulle genoptages, med henblik på at orientere dem om genoptagelsen, og det blev meddelt, at de ikke skulle foretage sig noget, idet restanceinddrivelsesmyndigheden ville vende tilbage, når det var afklaret, om der var begået fejl i inddrivelsen. I nogle af disse sager vil forældelsen være suspenderet, allerede som følge af at skyldneren har været ubekendt med sit tilbagebetalingskrav. Men i andre sager vil en skyldner ikke kunne påberåbe sig ukendskab til fejl i inddrivelsen. Spørgsmålet er herefter, om modtagelsen af de nævnte breve har suspenderet forældelsen. Det vurderes dog, at disse breve ikke udgør et tilstrækkeligt sikkert grundlag for at kunne lægge til grund, at der ikke den 11. september 2018 er indtrådt forældelse. Hertil kommer, at Gældsstyrelsen efterfølgende har opdaget, at en gruppe af skyldnere, som også opfyldte betingelserne for at få genoptaget sager af Gældsstyrelsen, ved en fejl ikke har fået tilsendt et sådant brev. Der var i »Aftale om styrkelse af den offentlige gældsinddrivelse« af 8. juni 2017 enighed om, at der skulle være mulighed for genoptagelse af sager vedrørende hele EFI's driftsperiode, og denne målsætning kan alene nås, hvis der foretages en række ændringer i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige med henblik på at udskyde den forældelse, der som udgangspunkt indtrådte den 11. september 2018.

Der foreslås for det femte endelig en nødvendig konsekvensændring i den nye lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, der træder i kraft den 1. januar 2020, og en konsekvensændring i skatteindberetningsloven.

2. Lovforslagets indhold

2.1. Kommunalt ejede forsyningsvirksomheders valg af privat inddrivelse

2.1.1. Gældende ret

Kommunalt ejede forsyningsvirksomheder, der er udskilt fra den kommunale forvaltning i selvstændige selskaber m.v. i form af f.eks. kapitelselskaber eller interessentskaber, som ejes 100 pct. af kommunen eller af flere kommuner, er omfattet af lov om inddrivelse af gæld til det offentlige, jf. Skatteforvaltningens styresignal SKM2010.86.SKAT og forudsætningsvist § 2, stk. 8 og 9, i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige. Fordringer, som tilhører sådanne virksomheder, skal derfor inddrives af restanceinddrivelsesmyndigheden.

Der er forskellige krav til de kommunalt ejede forsyningsvirksomheders organisationsform, afhængig af hvilken type forsyningsvirksomhed der er tale om. Efter § 15, stk. 1, 1. pkt., i lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold kan kommuner kun deltage i aktiviteter forbundet med vand- og spildevandsforsyning, hvis aktiviteterne udøves i et eller flere selskaber, som drives i aktie- eller anparts-selskabsform, idet lovens § 32 dog gør en undtagelse for vandselskaber, som ved lovens ikrafttræden den 1. juli 2009 var organiseret i kommunale fællesskaber efter § 60 i lov om kommunernes styrelse (§ 60-selskaber). § 60-selskaber inden for forsyningsområdet er oftest etableret som interessentskaber. Der er en fast praksis om, at et kommunalt fællesskab ikke kan etableres som kapitalselskab.

Inden for forsyningsområderne affald og varme findes intet tilsvarende krav om, at virksomhederne alene må organiseres som kapitalselskaber. Efter § 45, stk. 1, i lov om miljøbeskyttelse skal kommunen forestå håndteringen af affald. Lov om miljøbeskyttelse indeholder ingen regler om etablering af forsyningsselskaber på affaldsområdet. Det følger dog af kommunalfuldmagten, at kommuner uden særskilt lovhjemmel lovligt kan beskæftige sig med forsyningsvirksomhed. For varmemforsyningsvirksomheder er der ikke noget krav om anvendelse af et kapitalselskab. Dog skal driften af et anlæg til fremføring af opvarmet vand eller damp udøves i et selvstændigt selskab, såfremt anlægget ikke ejes af en eller flere kommuner, af de forbrugere, hvis ejendomme er tilsluttet det pågældende anlæg, eller af kommuner og forbrugere i forening. Tilsvarende skal driften udøves i et selvstændigt selskab, såfremt kommuner, forbrugere eller disse i forening ikke ejer alle ejerandele i en virksomhed, der ejer fremføringsanlægget. Selskabet, som driften af fremføringsanlægget skal udøves i, må ikke varetage anden virksomhed, medmindre dette sker i et andet selvstændigt selskab. Se herom § 23 g, stk. 1, i lov om varmemforsyning. Kommuner, der helt eller delvist ejer fjernvarmeforsyningsvirksomheder, kan udøve fjernkølingsvirksomhed

med henblik på at fremme energieffektiv køling og udnytte synergieffekter med fjernvarme, jf. § 2 i lov om fjernkøling. Efter § 3 skal kommuners udøvelse af fjernkølingsvirksomhed efter § 2 ske på kommercielle vilkår i selvstændige selskaber med begrænset ansvar, hvori der ikke må udøves andre aktiviteter end fjernkøling, jf. dog stk. 2, der bestemmer, at hvis en kommune udøver fjernkølingsvirksomhed som nævnt i § 2, stk. 1, nr. 3, i lov om varmforsyning, skal dette ske på kommercielle vilkår. Tilsvarende gælder for en kommunes udøvelse af netvirksomhed til udnyttelse af køling fra fjernkølingsvirksomhed som nævnt i § 2, stk. 1, nr. 3, i lov om varmforsyning.

Kommunalt ejede forsyningsvirksomheder, der drives som kapitalselskaber, kan først erhverve rettigheder og indgå forpligtelser – dvs. opnå retsevne – når registreringen er sket i Erhvervsstyrelsens it-system, jf. selskabslovens § 41, stk. 1. Hvis forsyningsvirksomheden drives gennem en juridisk person, der ikke er et kapitalselskab, dvs. f.eks. et interessentskab, opnås retsevnen allerede ved stiftelsen af den juridiske person.

Efter selskabslovens § 236 kan et kapitalselskab i medfør af bestemmelserne i selskabslovens kapitel 15 opløses uden likvidation ved overdragelse af kapitalselskabets aktiver og forpligtelser som helhed til et andet kapitalselskab mod vederlag til de ophørende kapitalselskabers kapitalejere, dvs. ugentlig fusion, og det samme gælder, når to eller flere kapitalselskaber sammensmeltes til et nyt kapitalselskab, dvs. egentlig fusion. I § 250, stk. 1, bestemmes, at fusionen anses for gennemført, og et ophørende kapitalselskab anses for opløst, og dets rettigheder og forpligtelser anses for overgået som helhed til det fortsættende kapitalselskab, jf. dog stk. 2, når bl.a. krav, som fordringshaverne har anmeldt efter § 243, er afgjort.

Om spaltning bestemmes i selskabslovens § 254, stk. 1, at generalforsamlingen i et kapitalselskab kan træffe beslutning om spaltning af kapitalselskabet, hvorefter aktiver og forpligtelser som helhed overdrages til flere bestående eller nye aktie- eller anpartsselskaber, der dannes ved spaltningens gennemførelse, mod vederlag til det indskydende kapitalselskabs kapitalejere. Generalforsamlingen kan med samme flertal træffe beslutning om en spaltning, hvorved kapitalselskabet overdrager en del af sine aktiver og forpligtelser til et eller flere bestående eller nye kapitalselskaber, der dannes ved spaltningens gennemførelse. I § 268, stk. 1, bestemmes, at spaltningen anses for gennemført, og det indskydende kapitalselskabs rettigheder og forpligtelser anses for overgået til de modtagende kapitalselskaber, jf. dog stk. 2, når bl.a. fordringshavernes krav anmeldt efter § 261 er afgjort.

Fordringer fra kommunalt ejede forsyningsvirksomheder overdrages til restanceinddrivelsesmyndigheden, når betalingsfristen er overskredet, og sædvanlig rykkerprocedure forgæves er gennemført, jf. § 2, stk. 3, 1. pkt., i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige. Fordringshaveren eller den, der på dennes vegne opkræver fordringen, kan dog på skyldnerens anmodning tillade afdragsvis betaling eller henstand med betalingen, jf. 2. pkt. Fordringer anses ifølge § 4, stk. 1, 1. pkt., i bekendtgørelse nr. 576 af 29. maj 2018 om inddrivelse af gæld til det offentlige for modtaget hos restanceinddrivelsesmyndigheden ved registreringen i modtagelsessystemet og får prioritet i dækningsrækkefølgen fra dette tidspunkt. Uanset tidspunktet for registreringen i modtagelsessystemet kan fordringer først dækkes, når de er registreret i inddrivelsessystemet, jf. 2. pkt.

Dækningsrækkefølgen reguleres af § 4 i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige. Efter stk. 1 anvendes et beløb, der af restanceinddrivelsesmyndigheden er inddrevet eller modtaget ved frivillig betaling, først til dækning af bøder, dernæst underholdsbidrag, idet private krav dog dækkes forud for offentlige krav, og endelig andre fordringer under inddrivelse. Hvis der inden for samme kategori ikke kan ske dækning af alle fordringer, dækkes fordringerne i den rækkefølge, hvori de er modtaget hos restanceinddrivelsesmyndigheden, idet et krav på rente dog dækkes før hovedfordringen, jf. stk. 2, 1. og 2. pkt.

Restanceinddrivelsesmyndigheden, der ved modtagelsen af en fordring til inddrivelse overtager de kreditorbeføjelser, der knytter sig til denne, jf. § 3, stk. 1, i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige,

kan inddrive de kommunalt ejede forsyningsvirksomheders fordringer ved bl.a. afdragsordninger (§ 3, stk. 3), modregning (§§ 7-9 a), lønindeholdelse (§ 10) og udlæg (§ 11).

Lønindeholdelse er den bedst egnede form for tvangsinddrivelse af forsyningsvirksomhedernes typisk beskedne fordringer, men lønindeholdelse forudsætter, at skyldners personnummer foreligger oplyst, jf. Folketingstidende 2013-14, A, L 48 som fremsat, side 2. Derfor blev de regler, der i dag findes i § 2, stk. 8 og 9, i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige, foreslået indført. Efter § 2, stk. 8, 1. pkt., skal en kommunalt ejet forsyningsvirksomhed eller den, som på vegne af forsyningsvirksomheden opkræver fordringen, oplyse skyldnerens personnummer ved overdragelsen af fordringen til restanceinddrivelsesmyndigheden. Hvis forsyningsvirksomheden ikke er i besiddelse af skyldnerens personnummer, skal forsyningsvirksomheden eller den, som på vegne af forsyningsvirksomheden opkræver fordringen, inden overdragelsen af fordringen skriftligt anmode skyldneren om at oplyse sit personnummer inden for en nærmere frist, jf. § 2, stk. 8, 2. pkt. Det skal fremgå af den skriftlige anmodning, at forsyningsvirksomheden kan indhente skyldnerens personnummer fra Det Centrale Personregister efter fristens udløb, jf. § 2, stk. 8, 3. pkt. Efter § 2, stk. 9, 1. pkt., kan forsyningsvirksomheden eller den, der på dennes vegne opkræver fordringen, ved henvendelse til kommunalbestyrelsen efter forudgående entydig identifikation af skyldneren få oplyst skyldnerens personnummer fra Det Centrale Personregister, hvis skyldneren ikke inden for den angivne frist i lovens § 2, stk. 8, 2. pkt., har oplyst sit personnummer, eller hvis der er begrundet tvivl om oplysningernes rigtighed. Kommunalbestyrelsen skal behandle anmodningen senest 10 hverdage efter modtagelsen af anmodningen, jf. § 2, stk. 9, 2. pkt. Overstiger fordringen inklusive renter, gebyrer og andre omkostninger ikke 100 kr., kan fordringen ikke overdrages til inddrivelse hos restanceinddrivelsesmyndigheden, jf. § 1, stk. 2, 1. pkt., i bekendtgørelse nr. 576 af 29. maj 2018 om inddrivelse af gæld til det offentlige.

Restanceinddrivelsesmyndigheden vil som nævnt også kunne foretage udlæg for de kommunalt ejede forsyningsvirksomheders krav. Fogedretten kan efter retsplejelovens § 478, stk. 2, foretage udlæg for krav, som i lovgivningen er tillagt udpantningsret. Også restanceinddrivelsesmyndighedens pantefogeder kan foretage udlæg for krav med udpantningsret, forudsat at der er tale om krav, der opkræves eller indrives af det offentlige, jf. § 1 og § 3, stk. 1, 1. pkt., i lov om fremgangsmåden ved inddrivelse af skatter og afgifter m.v. Efter § 11 i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige kan fordringer, som er omfattet af loven, med tillæg af renter, gebyrer og andre omkostninger indrives ved udpankning, medmindre andet følger af lovens bilag 1. I bilag 1 gøres i afsnit II en undtagelse for visse civile retlige fordringstyper. Til disse fordringer hører bl.a. erstatningskrav og andre krav, der skyldes misligholdelse af en kontrakt, og erstatningskrav uden for en kontrakt. Blandt de civile retlige fordringer, som derimod er udstyret med udpantningsret efter § 11, er civile retlige fordringer, der ifølge lovgivningen tilkommer en fordringshaver omfattet af lov om inddrivelse af gæld til det offentlige, idet det dog er en forudsætning, at de betingelser, der ifølge den pågældende lovgivning stilles, for at kravet tilkommer fordringshaver, er opfyldt, jf. bilag 1, afsnit II, nr. 1, litra a, nr. iv. I de tilfælde, hvor fordringer, der modtages til inddrivelse fra kommunalt ejede forsyningsvirksomheder, er udstyret med udpantningsret, kan restanceinddrivelsesmyndighedens pantefogeder foretage udlægget, der skal ske i overensstemmelse med retsplejelovens kapitel 45-47, medmindre andet er bestemt i loven, jf. § 5, stk. 1, 1. pkt., i lov om fremgangsmåden ved inddrivelse af skatter og afgifter m.v. Fogedretten træffer ifølge § 6, stk. 1, afgørelse om indsigelser mod udlæg, som fremsættes over for pantefogeder. Afgørelsen træffes efter reglerne i retsplejelovens §§ 499-503. Fristen for fremsættelse af indsigelser er 4 uger fra forretningens foretagelse, jf. § 6, stk. 3, 3. pkt., i lov om fremgangsmåden ved inddrivelse af skatter og afgifter m.v. Overholdes fristen ikke, afviser fogedretten indsigelsen, men fogedretten kan dog undtagelsesvis indtil 1 år efter forretningen tillade, at en indsigelse behandles, jf. 4. og 5. pkt.

Efter § 5, stk. 1, 1. pkt., i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige skal fordringer under inddrivelse hos restanceinddrivelsesmyndigheden, jf. § 1, stk. 1, med undtagelse af bøder, forrentes med en årlig

rente svarende til renten i henhold til rentelovens § 5, stk. 1 og 2. Efter § 5, stk. 1, 2. pkt., i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige tilskrives renten fra den 1. i måneden efter fordringens modtagelse hos restanceinddrivelsesmyndigheden.

Efter § 6, 1. pkt., i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige skal der for udsendelse af rykkerskrivelse vedrørende fordringer, der inddrives af restanceinddrivelsesmyndigheden, betales et rykkergebyr på 140 kr. til restanceinddrivelsesmyndigheden. For iværksættelse af lønindeholdelse betales et gebyr på 300 kr., og for tilsigelse til en udlægsforretning betales et gebyr på 450 kr., jf. § 33, nr. 2 og 3, i bekendtgørelse nr. 576 af 29. maj 2018 om inddrivelse af gæld til det offentlige.

Efter § 17, stk. 1, 1. pkt., i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige kan restanceinddrivelsesmyndighedens afgørelser om inddrivelse påklages til Landsskatteretten, der også kan behandle indsigelser om kravets eksistens og størrelse, når spørgsmålet vedrører restanceinddrivelsesmyndighedens administration.

Inddrivelsesomkostninger for private forsyningsvirksomheder, som ikke omfattes af lov om inddrivelse af gæld til det offentlige, er reguleret i renteloven. Renteloven gælder for rente af pengekrav på formuerettens område, jf. dog §§ 8 og 8 a om henholdsvis forrentning af pengekrav uden for formuerettens område fra den dag, da fordringshaveren begynder retsforfølgning til betaling af gælden, jf. § 8, stk. 1, og forrentning af sagsomkostninger, der er tilkendt ved dom eller anden retsafgørelse i en borgerlig sag, fra fuldbyrdelsesfristens udløb, jf. § 8 a, stk. 1. Den ofte vanskelige sondring mellem offentligretlige pengekrav og pengekrav på formuerettens område må ske ud fra den sædvanlige opfattelse af, hvad der henregnes til offentlig ret og privatret. Uden for formueretten falder pengekrav, der udspringer af lovgivning, der skal varetage og er udtryk for offentligretlige hensyn. Det gælder bl.a. pengekrav, der reguleres af skatte- og afgiftslovgivningen, sociallovgivningen og miljølovgivningen. Kunderne hos kommunalt ejede forsyningsvirksomheder, der f.eks. forestår affaldshåndtering eller bortskaffelse af spildevand, vil være forpligtede til at modtage og betale for forsyningsydelsen. Betalingsforpligtelsen hviler her ikke på det aftalegrundlag, der typisk kendetegner formueretlige fordringer. Omvendt vil pengekrav, der udspringer af et aftaleforhold, normalt være formueretlige.

Rentelovens § 9 a gælder for alle inddrivelsesomkostninger vedrørende fordringer på formuerettens område, mens lovens § 9 b gælder for rykker- og inkassogebyrer vedrørende sådanne fordringer, jf. lovens § 1, stk. 2.

Efter rentelovens § 9 a, stk. 1, kan fordringshaveren kræve, at skyldneren betaler fordringshaverens rimelige og relevante omkostninger ved udenretlig inddrivelse af fordringen, medmindre forsinkelsen med betalingen ikke beror på skyldneres forhold. Bestemmelsen omfatter både tilfælde, hvor fordringshaver selv forestår inddrivelsen af sin fordring (egeninkasso), og tilfælde, hvor fordringshaver overlader det til en anden, f.eks. et inkassobureau eller en advokat, at forestå inddrivelsen af fordringen (fremmedinkasso).

I § 9 a, stk. 3, bestemmes, at hvis kravet angår vederlag i henhold til en aftale omfattet af § 1, stk. 4, kan fordringshaver kræve, at skyldneren betaler fordringshaver et fast kompensationsbeløb til dækning af inddrivelsesomkostninger i tilfælde af forsinket betaling. Kompensationsbeløbet påvirker ikke fordringshavers eventuelle betalingskrav efter stk. 1. Retten til at kræve compensation kan ikke udelukkes ved aftale eller handelsbrug eller anden sædvane.

Rentelovens § 1, stk. 4, bestemmer, at hvis kravet angår vederlag i henhold til en aftale om levering af varer eller tjenesteydelser, der er indgået mellem erhvervsdrivende som led i deres erhverv eller mellem en erhvervsdrivende som led i dennes erhverv og en offentlig myndighed, kan fordringshavers ret til at kræve rente efter forfaldsdagen, jf. §§ 3 og 4, ikke udelukkes ved aftale, handelsbrug eller anden sædvane, ligesom fordringshavers ret til at kræve rente efter § 5 ikke kan udelukkes ved handelsbrug eller anden sædvane.

Efter § 9 a, stk. 4, 1. pkt., kan justitsministeren fastsætte nærmere regler for, hvilke udgifter fordrings-

haveren kan kræve betalt efter stk. 1, med henblik på at udgifterne skal være gennemsigtige og stå i passende forhold til fordringen, herunder regler om, at der ved fordringer inden for bestemte beløbsgrænser alene kan kræves betaling op til visse maksimumsbeløb. Endvidere fastsætter justitsministeren regler om størrelsen af kompensationsbeløbet i stk. 3, 1. pkt. Bemyndigelsen er udmøntet i bekendtgørelse nr. 601 af 12. juli 2002 om udenretlige inddrivelsesomkostninger i anledning af forsinket betaling.

I bekendtgørelsens § 2, stk. 2, er bestemt, at fordringshaver ved forsinket betaling har ret til uden fremsendelse af rykkerskrivelse at kræve et fast kompensationsbeløb på 310 kr. til dækning af inddrivelsesomkostninger, uden at det påvirker fordringshavers eventuelle øvrige betalingskrav efter stk. 1 og 4. Der er tale om vederlag i henhold til en aftale omfattet af rentelovens § 1, stk. 4. Det fremgår således af bekendtgørelsens § 2, stk. 3, at stk. 2 ikke finder anvendelse i forhold til en aftale som nævnt i rentelovens § 7, stk. 1, dvs. forbrugeraftaler.

Bekendtgørelsens § 2, stk. 1, omhandler anvendelsen af rentelovens § 9 b ved udsendelse af rykkerskrivelser og ved anmodning til en anden om at inddrive fordringen på fordringshavers vegne, mens § 2, stk. 4, omhandler yderligere inddrivesskridt, jf. rentelovens § 9 a, for hvilke fordringshaveren kan kræve, at skyldneren betaler fordringshaverens rimelige og relevante omkostninger i overensstemmelse med reglerne i bekendtgørelsens §§ 3 og 4, medmindre forsinkelsen med betalingen ikke beror på skyldnerens forhold. Fordringshaveren kan ifølge bekendtgørelsens § 2, stk. 4, 2. pkt., kræve betaling efter reglerne i både §§ 3 og 4, såfremt betingelserne i hver bestemmelse er opfyldt.

Om fremmedinkasso anføres i bekendtgørelsens § 3, stk. 1, 1. pkt., at fordringshaveren kan kræve betaling af skyldneren for det hermed forbundne rimelige salærkrav. Dette gælder ifølge 2. pkt. dog kun, hvis der forinden er sendt en rykkerskrivelse til skyldneren med angivelse af, at manglende betaling inden en frist på mindst 10 dage fra afsendelsen af rykkerskrivelsen vil kunne medføre, at der pålægges yderligere inddrivelsesomkostninger, og det i øvrigt har været relevant at anmode den pågældende inkassator om at inddrive fordringen. I stk. 2 anføres, at det i stk. 1, 1. pkt., nævnte betalingskrav ikke kan overstige det beløb, som er fastsat i bekendtgørelsens bilag 1.

Om egeninkasso anføres i bekendtgørelsens § 4, stk. 1, 1. pkt., at fordringshaveren kan kræve betaling for rimelige udgifter til henholdsvis udarbejdelse og indgåelse af en betalingsaftale med skyldneren (frivilligt forlig) og til administration heraf. Dette gælder ifølge 2. pkt. dog kun, hvis der forinden er sendt en rykkerskrivelse til skyldneren med angivelse af, at manglende betaling inden en frist på mindst 10 dage fra afsendelsen af rykkerskrivelsen vil kunne medføre, at der pålægges yderligere inddrivelsesomkostninger, og det i øvrigt har været relevant at iværksætte de pågældende inddrivesskridt. I stk. 2 anføres, at det i stk. 1, 1. pkt., nævnte betalingskrav ikke kan overstige det beløb, som er fastsat i bekendtgørelsens bilag 2.

Bilag 1 og 2 er senest blevet nyaffattet ved bekendtgørelse nr. 476 af 24. maj 2016 om ændring af bekendtgørelse om udenretlige inddrivelsesomkostninger i anledning af forsinket betaling. For fordringer i intervallet 0-1.000 kr. kan fordringshaveren eksempelvis maksimalt kræve 400 kr. ved fremmedinkasso og 300 kr. ved egeninkasso. For fordringer på 500.001 kr. eller mere kan fordringshaveren ved fremmedinkasso maksimalt kræve 6.400 kr. plus 1 pct. af den del af fordringen, der overstiger 500.000 kr., mens maksimumsbeløbet ved egeninkasso er 4.250 kr. plus 0,67 pct. af den del af fordringen, der overstiger 500.000 kr.

Efter rentelovens § 9 b, stk. 1, 1. pkt., kan fordringshaveren for rykkerskrivelser vedrørende fordringer kræve et rykkergebyr, såfremt skrivelsen er fremsendt med rimelig grund. I stk. 2, 1. pkt., er bestemt, at der kan kræves et rykkergebyr på højst 100 kr. for hver rykkerskrivelse, dog højst for 3 skrivelser vedrørende samme ydelse. Hvis skyldneren inden for en sammenhængende periode til stadighed har været i restance vedrørende samme skyldforhold, kan der uanset 1. pkt. højst kræves rykkergebyr for 3 skrivelser vedrørende restancerne i den pågældende periode, jf. 2. pkt. Der kan kun kræves gebyr for rykkerskrivelser, som er sendt med mindst 10 dages mellemrum, jf. 3. pkt.

Fordringshaveren kan ifølge § 9 b, stk. 1, 2. pkt., endvidere kræve et inkassogebyr for at anmode en anden om at inddrive fordringen på fordringshaverens vegne (dvs. fremmedinkasso), såfremt dette er sket med rimelig grund. Inkassogebyret må højst udgøre 100 kr., jf. stk. 3.

Lykkes det ikke at inddrive fordringen ved udenretlig inddrivelse, kan inddrivelse ske indenretligt via retsplejelovens regler om tvangsfuldbyrdelse. For omkostninger ved en sådan retslig inddrivelse gælder retsplejelovens regler om sagsomkostninger, jf. rentelovens § 9 a, stk. 5.

I retsplejelovens § 503 er det bestemt, at fogedretten træffer bestemmelse om betaling af omkostninger ved gennemførelsen af kravet. Aftaler mellem parterne om omkostninger og disses størrelse er ikke bindende for fogedretten. Det kan kun pålægges skyldneren at betale omkostninger i forbindelse med fordringshaverens møde under forretningen, hvis det efter reglerne i § 492 har været nødvendigt for fordringshaveren at give møde, eller fogedretten i øvrigt finder det rimeligt, at fordringshaveren har givet møde.

Ved kendelse af 2. juni 1969 (optaget i Ugeskrift for Retsvæsen 1969, side 650/2) fastslog Højesteret, at udlæg ikke kunne ske for en kommunes udgifter til advokatsalærer for udfærdigelse af rekvisition til fogedretten om udlæg for skatterestancer og for tillagte inkasso- og mødesalærer. Begrundelsen var, at kommunen selv kunne have afkrævet skyldneren beløbene og skrevet rekvisitionerne, ligesom kommunen ikke behøvede at være repræsenteret ved udlægsforretningen.

Vestre Landsret nåede ved kendelse af 1. september 2006 (optaget i Ugeskrift for Retsvæsen 2007, side 49) tilsvarende frem til, at et forsikringsselskab ikke kunne få foretaget udlæg for omkostningerne til fremmed inkasso ved en advokat. Da der var udpantningsret for den forsikringspræmie, som sagen omhandlede, var det ikke rimeligt og relevant at foretage nogen fremmedinkasso før fogedrettens gennemførelse af udlægsforretning.

Fogedretten kan i medfør af retsplejelovens § 478, stk. 1, nr. 1, foretage udlæg på grundlag af domme, kendelser afsagt af domstole, eller af andre myndigheder, hvis afgørelser efter lovgivning kan tvangsfuldbyrdes, betalingspåkrav med påtegning efter lovens § 477 e, stk. 2, samt beslutninger om sagsomkostninger truffet af de nævnte myndigheder. Udlæg kan også foretages på grundlag af bl.a. retsforlig, jf. § 478, stk. 1, nr. 2, udenretlige skriftlige forlig om forfalden gæld, når det udtrykkeligt er bestemt i forliget, at det kan tjene som grundlag for fuldbyrdelse, jf. nr. 4, gældsbreve, der ikke er omfattet af nr. 4, når det udtrykkeligt er bestemt i dokumentet, at det kan tjene som grundlag for fuldbyrdelse, jf. nr. 5, og pantebreve, idet udlæg på grundlag af ejerpantebreve og skadesløsbreve dog kun kan ske, når gældens størrelse og forfaldstidens indtræden er erkendt af skyldneren eller klart fremgår af omstændighederne, jf. nr. 6.

Pengekrav fuldbyrdes ved udlæg i en så stor del af skyldnerens formue, som efter fogedrettens skøn er nødvendig til dækning af kravet samt af omkostninger ved forretningen, jf. retsplejelovens § 507, stk. 1.

I retsplejelovens § 501, stk. 1, er bestemt, at hvis skyldneren fremsætter indsigelser mod grundlaget for fuldbyrdelsen, og hvis det efter den bevisførelse, der kan ske ved fogedretten, jf. stk. 2-4, findes betænkeligt at fremme forretningen, nægter fogedretten at efterkomme fordringshaverens anmodning. Efter lovens § 501, stk. 2, kan rigtigheden af domme, kendelser, betalingspåkrav med påtegning efter lovens § 477 e, stk. 2, og indsigelser mod indenretlige forlig, som angår rettens virksomhed, jf. § 270, stk. 2, ikke gøres gældende under tvangsfuldbyrdelse. Efter § 501, stk. 4, kan fogedretten nægte en bevisførelse, som på grund af dens omfang eller beskaffenhed eller af andre særlige grunde bør ske under almindelig rettergang.

Efter retsplejelovens § 503, 1. pkt., kan fogedretten træffe bestemmelse om betaling af omkostninger ved gennemførelsen af kravet.

2.1.2. Den foreslåede ordning

Det foreslås med henblik på at imødekomme et af de kommunalt ejede forsyningsvirksomheders

brancheorganisationer fremført ønske om valgfrihed mellem inddrivelse via restanceinddrivelsesmyndigheden og privat inddrivelse, at en kommunalt ejet forsyningsvirksomhed skal kunne vælge, at ingen af forsyningsvirksomhedens fordringer, der endnu ikke er eller har været overdraget til restanceinddrivelsesmyndigheden, skal være omfattet af loven. Valget af privat inddrivelse vil derfor omfatte samtlige af den kommunalt ejede forsyningsvirksomheds fordringer, der endnu ikke er eller har været overdraget til restanceinddrivelsesmyndigheden, idet der dog foreslås enkelte undtagelser, jf. nedenfor.

Det foreslås, at valget skal meddeles restanceinddrivelsesmyndigheden senest den 1. juli 2020, dvs. 6 måneder fra lovens ikrafttræden, for at få gyldighed. Der er således tale om, at alle kommunalt ejede forsyningsvirksomheder skal tage stilling til, om de ønsker, at deres fordringer skal inddrives af restanceinddrivelsesmyndigheden eller gennem privat inddrivelse. Hvis en kommunalt ejet forsyningsvirksomhed ønsker at forblive hos restanceinddrivelsesmyndigheden, skal den ikke foretage sig noget. Derimod skal der senest den 1. juli 2020 gives meddelelse til restanceinddrivelsesmyndigheden, hvis den kommunalt ejede forsyningsvirksomhed ønsker at overgå til privat inddrivelse.

For også at give kommunalt ejede forsyningsvirksomheder, der ved lovens ikrafttræden den 1. januar 2020 endnu ikke har opnået retsevne, dvs. mulighed for at erhverve rettigheder og indgå forpligtelser, mulighed for at vælge privat inddrivelse foreslås, at meddelelsen om valget skal være meddelt restanceinddrivelsesmyndigheden senest 6 måneder fra opnåelsen af retsevne. Som det fremgår ovenfor, opnår kommunalt ejede forsyningsvirksomheder, der drives som kapitalselskaber, først retsevne, når registreringen er sket i Erhvervsstyrelsens it-system, jf. selskabslovens § 41, stk. 1. Drives forsyningsvirksomheden gennem en juridisk person, der ikke er et kapitalselskab, dvs. f.eks. et interessentskab, opnås retsevnen allerede ved stiftelsen af den juridiske person. Det forudsættes, at den kommunalt ejede forsyningsvirksomhed i disse tilfælde over for restanceinddrivelsesmyndigheden oplyser og dokumenterer, hvornår retsevnen er opnået.

Efter at restanceinddrivelsesmyndigheden har modtaget meddelelsen, kan forsyningsvirksomhedens fordringer, som omfattes af valget af privat inddrivelse, ikke længere overdrages til restanceinddrivelsesmyndigheden, medmindre der 3 år eller senere gives restanceinddrivelsesmyndigheden meddelelse om, at den kommunalt ejede forsyningsvirksomhed ønsker at vende tilbage til inddrivelse via restanceinddrivelsesmyndigheden, jf. det forslag, der omtales nedenfor.

Det indebærer for disse fordringer, at valget – på nær den omtalte undtagelse med et nyt valg 3 år eller senere – fastholdes, selv om forsyningsvirksomheden efterfølgende indgår i en fusion eller spaltning. Inddrivelsen af fordringer, for hvilke en kommunalt ejet forsyningsvirksomhed har valgt privat inddrivelse, foreslås derfor at skulle fortsætte uændret efter en fusion eller spaltning, hvori den kommunalt ejede forsyningsvirksomhed indgår. Er to kommunalt ejede forsyningsvirksomheder, A og B, der begge er kapitalselskaber, blevet fusioneret ved en ugentlig fusion med B som det fortsættende selskab, vil de fordringer, for hvilke A valgte privat inddrivelse, forblive under privat inddrivelse, selv om B med hensyn til sine fordringer valgte at forblive hos restanceinddrivelsesmyndigheden. Opstår ved en egentlig fusion et nyt selskab, C, der ved opnåelsen af retsevne overtager de fordringer, der tilhørte selskaberne A og B, vil C for de fordringer, der tilhørte B, ikke kunne vælge privat inddrivelse, hvis disse fordringer er eller har været under inddrivelse hos restanceinddrivelsesmyndigheden.

Når det foreslås, at der ikke skal kunne vælges privat inddrivelse for fordringer, der har været under inddrivelse hos restanceinddrivelsesmyndigheden, men nu atter befinder sig hos den kommunalt ejede forsyningsvirksomhed efter en tilbagesendelse af fordringen, skyldes det et ønske om at undgå, at fordringer tilbagekaldes fra restanceinddrivelsesmyndigheden med det formål at vælge privat inddrivelse for fordringen. Fordringen kan være omfattet af en inddrivelsesindsats, f.eks. en lønindeholdelse eller afdragsordning, som den vil skulle fjernes fra, hvis fordringshaver tilbagekalder fordringen fra restanceinddrivelsesmyndigheden, og det vil udgøre en uønsket kompleksitet.

Endvidere foreslås, at renter og gebyrer, der vedrører fordringer, der allerede er eller har været overdra-

get til restanceinddrivelsesmyndigheden, fordringer, som sådanne gebyrer vedrører, samt opskrivningsfordringer til disse fordringer ikke omfattes af det valg, der kan foretages, jf. ovenfor.

Opskrivningsfordringer er udtryk for en beløbsmæssig justering af en fordring, der allerede er overdraget til restanceinddrivelsesmyndigheden, jf. § 7, stk. 1, 1. pkt., i bekendtgørelse nr. 576 af 29. maj 2018 om inddrivelse af gæld til det offentlige, hvorefter opskrivning af en fordrings beløb kan ske ved oversendelse af en særskilt fordring på det opskrevne beløb (opskrivningsfordring).

Forslaget skyldes ønsket om at holde en hovedfordring og tilknyttede underfordringer, dvs. renter og gebyrer, samlet, hvilket bl.a. skyldes hensynet til at overholde forældelseslovens § 23, stk. 2, om accessorisk forældelse, hvorefter en rente eller et gebyr bortfalder ved forældelse, hvis hovedfordringen rammes af forældelse. Hvis f.eks. en opkrævningsrente, der ikke tidligere er blevet overdraget til restanceinddrivelsesmyndigheden og vedrører en hovedfordring, der er eller har været under inddrivelse hos restanceinddrivelsesmyndigheden og derfor ikke omfattes af muligheden for valg af privat inddrivelse, jf. ovenfor, skulle kunne være omfattet af et valg af privat inddrivelse, vil det i forbindelse med den private inddrivelse kunne være vanskeligt at få afklaret, om opkrævningsrenten gyldigt vil kunne inddrives, hvilket ikke vil være tilfældet, hvis hovedkravet, der er under inddrivelse hos restanceinddrivelsesmyndigheden, måtte være bortfaldet ved forældelse. Da vil også opkrævningsrenten være forældet.

Som nævnt ovenfor foreslås, at renter og gebyrer, der vedrører fordringer, der allerede er eller har været overdraget til restanceinddrivelsesmyndigheden, ikke omfattes af det valg, der kan foretages, og at det samme skal gælde fordringer, som sådanne gebyrer vedrører. Hvis der for fordringer, som sådanne gebyrer vedrører, skulle kunne vælges privat inddrivelse, vil restanceinddrivelsesmyndigheden ikke kunne håndtere den accessoriske forældelse efter forældelseslovens § 23, stk. 2, hvorefter gebyrer forældes, hvis den hovedfordring, de vedrører, forældes. Vedrører et gebyr flere hovedfordringer, indtræder den accessoriske forældelse af gebyret, når den sidste hovedfordring forældes. Det er derfor nødvendigt, at også hovedfordringer, der vedrører gebyrer, der vedrører en eller flere andre hovedfordringer, der er eller har været overdraget til restanceinddrivelsesmyndigheden, skal inddrives af restanceinddrivelsesmyndigheden, selv om de førstnævnte hovedfordringer ikke er eller har været overdraget til restanceinddrivelsesmyndigheden. Vedrører et gebyr flere hovedfordringer, der alle er under inddrivelse hos restanceinddrivelsesmyndigheden, gælder ifølge § 3 B, stk. 1, 3. pkt., i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige, at gebyret efter modtagelsen hos restanceinddrivelsesmyndigheden med hensyn til accessorisk forældelse efter forældelseslovens § 23, stk. 2, alene anses at vedrøre det hovedkrav, som gebyret ved overdragelsen oplyses at være knyttet til.

Endelig foreslås, at når der er gået 3 år eller mere fra restanceinddrivelsesmyndighedens modtagelse af meddelelsen om valget af privat inddrivelse, jf. ovenfor, kan den kommunalt ejede forsyningsvirksomhed ved en ny meddelelse til restanceinddrivelsesmyndigheden vælge, at lov om inddrivelse af gæld til det offentlige med virkning fra modtagelsen af meddelelsen skal gælde for opkrævning og inddrivelse af fordringer, for hvilke den seneste rettidige betalingsdag er dagen for modtagelsen af den ny meddelelse eller senere, og som ikke vedrører fordringer, der omfattes af et tidligere meddelt fravalg af lovens anvendelse, jf. ovenfor.

Fordringer, der skal forblive under privat inddrivelse, vil udløse opkrævningsrenter og eventuelt gebyrer efter den nye meddelelse om valget af, at lov om inddrivelse af gæld til det offentlige skal gælde for opkrævning og inddrivelse af den kommunalt ejede forsyningsvirksomheds fordringer. Der kan også være behov for opskrivninger. Selv om disse opkrævningsrenter, eventuelle gebyrer og opskrivningsbeløb således skal betales senest på dagen for den ny meddelelse eller senere, findes det naturligt, at også disse opkrævningsrenter, eventuelle gebyrer og opskrivningsbeløb skal forblive under privat inddrivelse.

Det er tanken, at restanceinddrivelsesmyndigheden offentliggør, hvilke kommunalt ejede forsyningselskaber der har valgt privat inddrivelse. Det kan f.eks. gøres på Skatteforvaltningens hjemmeside. Hermed

kan skyldnerne orientere sig om, hvilken inddrivelse – via restanceinddrivelsesmyndigheden eller i privat regi – de risikerer ved manglende betaling af deres gæld til forsyningsvirksomhederne.

Det foreslås, at fravalget af inddrivelse gennem restanceinddrivelsesmyndigheden – gennem en meddelelse til restanceinddrivelsesmyndigheden om, at lov om inddrivelse af gæld til det offentlige ikke skal gælde for opkrævningen og inddrivelsen af den kommunalt ejede forsyningsvirksomheds fordringer – ikke skal ændre ved den udpantningsret, der efter § 11 i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige gælder for fordringer omfattet af loven, medmindre andet følger af bilag 1. Det foreslås således, at det udtrykkeligt fastsættes, at selv om det fravælges, at lov om inddrivelse af gæld til det offentlige skal finde anvendelse på opkrævning og inddrivelse af den kommunalt ejede forsyningsvirksomheds fordringer, skal lovens § 11 dog fortsat finde anvendelse, således at fogedretten på baggrund af denne udpantningsret vil kunne foretage tvangsfuldbyrdelse for den kommunalt ejede forsyningsvirksomhed, jf. retsplejelovens § 478, stk. 2. Det bemærkes i den forbindelse, at forslaget ikke indebærer, at nye typer af fordringer tillægges udpantningsret, men at der alene er tale om at videreføre udpantningsretten for fordringer, som også i dag er tillagt udpantningsret. Dette indebærer, jf. ovenfor i afsnit 2.1.1, at den kommunalt ejede forsyningsvirksomheds civilretlige fordringer som udgangspunkt ikke vil være udstyret med udpantningsret, jf. bilag 1, afsnit II, nr. 1. Denne fortsatte anvendelse af § 11 i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige udgør således en af de undtagelser, der foreslås for fravælgelsen af lov om inddrivelse af gæld til det offentlige. En anden vedrører muligheden for i opkrævningsfasen at tillade afdragsvis betaling eller give henstand med betalingen, jf. § 2, stk. 3, 2. pkt.

Det foreslås, at bestemmelserne i rentelovens §§ 9 a og 9 b om henholdsvis overvæltning af inkassoomkostninger ved udenretlig inddrivelse og pålæg af rykker- og inkassogebyrer skal gælde tilsvarende for fordringer, som tilhører en kommunalt ejet forsyningsvirksomhed, der har meddelt restanceinddrivelsesmyndigheden, at lov om inddrivelse af gæld til det offentlige ikke skal gælde for opkrævning og inddrivelse af dens fordringer. De kommunalt ejede forsyningsvirksomheders fordringer vil som udgangspunkt være offentligretlige, da kunderne typisk ved lov vil være forpligtede til at modtage ydelsen, jf. ovenfor i afsnit 2.1.1, og dermed falder disse fordringer uden for rentelovens anvendelsesområde, der omfatter pengekrav på formuerettens område, jf. rentelovens § 1, stk. 1. For de fordringer, der kommer under privat inddrivelse, vil rentelovens §§ 9 a og 9 b derfor skulle finde anvendelse, selv om fordringerne er offentligretlige.

Ved den foreslåede fastholdelse af den i dag gældende udpantningsret for de kommunalt ejede forsyningsvirksomheders typisk offentligretlige fordringer vil udenretlige inddrivelsesomkostninger, der udelukkende relaterer sig til tilvejebringelsen af et tvangsfuldbyrdesgrundlag, f.eks. et eksigibelt udenretligt skriftligt forlig om forfalden gæld, jf. retsplejelovens § 478, stk. 1, nr. 4, ikke kunne overvælttes på skyldner, da der som følge af udpantningsretten ikke vil være behov for et sådant supplerende tvangsfuldbyrdesgrundlag, hvorfor omkostningerne ikke vil have været rimelige og relevante, jf. ovenfor i afsnit 2.1.1 om Højesterets kendelse af 2. juni 1969 (optaget i Ugeskrift for Retsvæsen 1969, side 650/2) og Vestre Landsrets kendelse af 1. september 2006 (optaget i Ugeskrift for Retsvæsen 2007, side 49). Det er fogedretten, der i medfør af retsplejelovens § 503 afgør, i hvilket omfang udenretlige inddrivelsesomkostninger vil kunne overvælttes på skyldner. Den foreslåede anvendelse af rentelovens § 9 a vil ved forsinket betaling i aftaler som nævnt i rentelovens § 1, stk. 4 – dvs. hvor den kommunalt ejede forsyningsvirksomhed har indgået en forsyningsaftale med en erhvervsdrivende eller en offentlig myndighed – gøre det muligt for den kommunalt ejede forsyningsvirksomhed at kræve et fast kompensationsbeløb på 310 kr. til dækning af inddrivelsesomkostninger, jf. § 2, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 601 af 12. juli 2002 om udenretlige inddrivelsesomkostninger i anledning af forsinket betaling.

Den kommunalt ejede forsyningsvirksomhed bør under alle omstændigheder gøre det klart for skyldneren, at denne ved fortsat mangel på betaling vil blive udsat for en udlægsforretning hos fogedretten.

Derimod foreslås, at fravalget af lovens anvendelse på den kommunalt ejede forsyningsvirksomheds

fordringer skal betyde, at fordringerne ikke vil kunne modregnes i f.eks. skyldnerens overskydende skat, jf. § 7, stk. 1, nr. 3, i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige om modregning med fordringer, der ikke er overdraget til restanceinddrivelsesmyndigheden, men befinder sig hos fordringshaver, dvs. i opkrævningsfasen. En kommunalt ejet forsyningsvirksomhed, der har meddelt restanceinddrivelsesmyndigheden, at dens fordringer skal inddrives ved privat inddrivelse, vil derfor skulle annullere indberetningen af disse fordringer til restanceinddrivelsesmyndighedens fordringsregister, således at disse fordringer ikke længere kan komme i betragtning til en modregning i opkrævningsfasen.

Fravalget af lov om inddrivelse af gæld til det offentlige for den kommunalt ejede forsyningsvirksomheds fordringer indebærer tillige, at fordringerne ikke vil kunne eftergives efter § 13 i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige, ligesom fordringerne ikke vil være omfattet af lovens bestemmelser om forrentning (§ 5) og forældelse (§ 18 a).

Kommunale forsyningsvirksomheder, der vælger privat inddrivelse, vil fortsat skulle overholde reglerne i databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven om behandling af personoplysninger.

2.2. Restanceinddrivelsesmyndighedens overvæltning af omkostninger på skyldner ved brug af privat inkassator til inddrivelse i udlandet

2.2.1. Gældende ret

Restanceinddrivelsesmyndighedens inddrivelse hos skyldnere, der befinder sig i udlandet, vanskeliggøres af, at en egentlig tvangsinddrivelse forudsætter, at den enkelte skyldner i Danmark har aktiver, hvori udlæg kan foretages, modtager dansk A-indkomst, hvori lønindeholdelse kan ske, eller f.eks. hos Skatteforvaltningen skal have udbetalt f.eks. overskydende skat, hvori der kan gennemføres modregning. I betænkning nr. 634/1971 om udlæg og udpantning anføres eksempelvis på side 49, at en dansk fogedrets udlæg i aktiver i udlandet ikke ville kunne gennemføres, da fogedretten ikke kan udføre myndighedsakter på fremmed territorium. Aktiver i udlandet kan kun tages i udlæg af de udenlandske tvangsfuldbyrdende myndigheder. Restanceinddrivelsesmyndighedens pantefogeder er i princippet underlagt de samme regler, som fogedretterne skal anvende ved foretagelsen af udlæg, jf. § 5, stk. 1, 1. pkt., i lov om fremgangsmåden ved inddrivelse af skatter og afgifter m.v., hvorefter udlæg, hvis ikke andet er bestemt i loven, foretages efter reglerne i retsplejelovens kapitel 45-47.

Har skyldneren sine aktiver og sin indkomst i udlandet, vil restanceinddrivelsesmyndigheden derfor være afhængig af udenlandsk bistand til inddrivelsen.

For visse typer af fordringer findes der multi- eller bilaterale aftaler, hvorefter de nationale inddrivelsesmyndigheder efter anmodning skal yde bistand til inddrivelsen af andre landes fordringer.

F.eks. giver Rådets direktiv 2010/24/EU af 16. marts 2010 om gensidig bistand ved inddrivelse af fordringer i forbindelse med skatter, afgifter og andre foranstaltninger EU-medlemsstaterne mulighed for at anmode om bistand fra andre medlemsstater til inddrivelse af fordringer i det tilfælde, at skyldneren ikke er bosiddende i den medlemsstat, hvor fordringen er hjemmehørende. Direktivet finder anvendelse på fordringer vedrørende skatter og afgifter af enhver art, der opkræves af eller på vegne af en medlemsstat eller dens territoriale eller administrative underenheder, herunder lokale myndigheder på vegne af Unionen. Herudover finder direktivet anvendelse på visse typer af fordringer, der vedrører Den Europæiske Garantifond for Landbruget og Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne.

Derudover indeholder f.eks. en række bilaterale aftaler om undgåelse af dobbeltbeskatning bestemmelser om bistand til inddrivelse af skatter.

I Den juridiske vejledning 2019-2 fra Skatteforvaltningen findes i afsnit G.A.3.6.2 en gennemgang af mulighederne for inddrivelse af danske krav i udlandet, herunder de eksisterende multi- og bilaterale aftaler.

Bruxelles I-forordningen, jf. Rådets forordning (EF) nr. 44/2001 af 22. december 2000 om retternes

kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område, var ved sin vedtagelse omfattet af det danske retsforbehold, men ved en parallelaftale, der er gennemført i dansk ret ved lov nr. 1563 af 20. december 2006 om Bruxelles I-forordningen m.v., som trådte i kraft den 1. juli 2007, kom reglerne i forordningen til at gælde også mellem Danmark og de øvrige EU-medlemsstater. Forordningen gør det muligt at få tvangsfuldbyrdet danske fuldbyrdesdomme m.v. i andre stater, som omfattes af forordningen, men forordningen gælder ifølge artikel 1 alene fordringer på det civil- og handelsretlige område, og den omfatter i særdeleshed ikke spørgsmål vedrørende skat, told eller administrative anliggender.

For visse typer af fordringer, herunder eksempelvis SU-gæld, findes der ingen bistandsaftaler, og i sådanne tilfælde kan restanceinddrivelsesmyndigheden overveje at anvende en privat aktør – typisk et inkassobureau – der opererer i det land, hvor skyldneren opholder sig.

Restanceinddrivelsesmyndighedens muligheder for anvendelse af private aktører til bistand til inddrivelse i udlandet er ikke lovreguleret. Der gælder i forvaltningsretten et generelt udgangspunkt om forbud mod delegation af myndighedsudøvelse til private uden lovhjemmel. Delegationsmulighederne for restanceinddrivelsesmyndigheden er derfor i mangel af en sådan lovhjemmel begrænset til alene at kunne omfatte bistand i form af den rent praktiske udførelse af opgaver og i form af sagsforberedende skridt, dvs. forberedelsen af afgørelsessager. Egentlig myndighedsudøvelse såsom afgørelsesvirksomhed vil derimod ikke kunne foretages af en privat aktør. I tilfælde af delegation af kompetence til foretagelse af sagsforberedende skridt til en privat aktør vil restanceinddrivelsesmyndigheden skulle sikre, at den private aktør besidder de rette kvalifikationer til at kunne udføre de pågældende opgaver, jf. ombudsmandens udtalelse i FOB 2013-9.

Den nærmere fastlæggelse af relationen mellem restanceinddrivelsesmyndigheden og en privat aktør er heller ikke lovreguleret. Kompetenceafgrænsningen vil derfor skulle ske i den enkelte aftale mellem restanceinddrivelsesmyndigheden og den private aktør, ligesom den private aktørs faktiske handlemuligheder vil skulle fastlægges i aftalen.

Rentelovens § 9 a, stk. 1, bestemmer, at fordringshaveren kan kræve, at skyldneren betaler fordringshaverens rimelige og relevante omkostninger ved udenretlig inddrivelse af fordringen, medmindre forsinkelsen med betalingen ikke beror på skyldnerens forhold. Efter § 9 b, stk. 1, kan fordringshaveren for rykkerskrivelser vedrørende fordringer kræve et rykkergebyr, såfremt skrivelsen er fremsendt med rimelig grund, og opkræve et inkassogebyr for at anmode en anden om at inddrive fordringen på fordringshaverens vegne, såfremt dette er sket med rimelig grund. I stk. 2 og 3 findes regler om størrelsen på disse gebyrer. Renteloven finder dog – på nær §§ 8 og 8 a – alene anvendelse for pengekrav på formuerettens område, og de fleste fordringer, som restanceinddrivelsesmyndigheden skal inddrive, er ikke formueretlige, men offentligretlige.

Selv om restanceinddrivelsesmyndigheden ved modtagelsen af en fordring til inddrivelse indtræder i de kreditorbeføjelser, der knytter sig til fordringen, jf. § 3, stk. 1, i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige, og for formueretlige fordringer vil kunne anvende rentelovens §§ 9 a og 9 b, indeholder gældende ret ikke noget sikkert hjemmelsgrundlag, for at restanceinddrivelsesmyndigheden i alle tilfælde kan overvælte udgifter, der er afholdt for bistand fra en privat aktør til inddrivelse i udlandet, på skyldneren. Disse omkostninger skal dermed afholdes af restanceinddrivelsesmyndigheden selv, hvis en sikker hjemmel til overvæltning ikke findes.

Kan et beløb, som restanceinddrivelsesmyndigheden inddriver hos skyldner eller modtager fra skyldner ved frivillig indbetaling, ikke dække alle fordringer, der er modtaget til inddrivelse, dækkes først bøder, dernæst underholdsbidrag omfattet af lov om opkrævning af underholdsbidrag, idet private krav dog dækkes forud for offentlige krav, og endelig andre fordringer under inddrivelse. Er der ikke dækning til alle fordringer inden for samme kategori, dækkes fordringerne i den rækkefølge, hvori de er modtaget hos

restanceinddrivelsesmyndigheden til inddrivelse, idet renter dog dækkes forud for hovedfordringen. Denne dækningsrækkefølge fremgår af § 4, stk. 1 og 2, i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige.

Efter forvaltningslovens § 19, stk. 1, har en myndighed pligt til at gennemføre partshøring af den, som afgørelsen retter sig mod, inden der træffes afgørelse i sagen, hvis parten ikke kan antages at være bekendt med, at myndigheden er i besiddelse af bestemte oplysninger vedrørende sagens faktiske grundlag eller eksterne faglige vurderinger, der er til ugunst for parten og har væsentlig betydning for sagens afgørelse. Myndigheden skal i et sådant tilfælde give parten lejlighed til at fremkomme med en udtalelse og kan fastsætte en frist for afgivelsen af denne udtalelse.

Pligten efter § 19, stk. 1, til partshøring er dog undergivet visse begrænsninger, der fremgår af stk. 2. Partshøring kan bl.a. undlades efter § 19, stk. 2, nr. 5, 2. led, hvis forelæggelsen af oplysningerne for parten vil være forbundet med væsentlige vanskeligheder. Det kan f.eks. være tilfældet, hvis partens opholdssted er ukendt, eller hvis parten er udrejst til et ukendt sted, og sagen ikke kan afvente, at vedkommende eventuelt vender tilbage. Partshøring kan alene undlades, hvis myndigheden har udfoldet rimelige bestræbelser på at finde en måde til at kontakte parten.

Forvaltningslovens § 19 finder i lighed med en række andre af forvaltningslovens regler om partsrettigheder kun anvendelse i sager, hvor en myndighed har truffet eller skal træffe afgørelse i en sag.

En forvaltningsafgørelse skal, når den meddeles skriftligt, være ledsaget af en begrundelse, medmindre afgørelsen fuldt ud giver den pågældende part medhold, jf. forvaltningslovens § 22. En sådan afgørelse, der ikke fuldt ud giver parten medhold, skal være ledsaget af en vejledning om klageadgang med angivelse af klageinstans og oplysning om fremgangsmåden ved indgivelse af klage, herunder om eventuel tidsfrist, jf. § 25, stk. 1.

I § 17, stk. 1, i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige er bestemt, at klager over restanceinddrivelsesmyndighedens afgørelser om inddrivelse af fordringer m.v., herunder om kravets eksistens og størrelse, når spørgsmålet herom vedrører restanceinddrivelsesmyndighedens administration, kan indbringes for Landsskatteretten, medmindre andet er bestemt i lovgivningen eller regler udstedt i medfør heraf. Klagen skal indgives skriftligt til restanceinddrivelsesmyndigheden og skal være modtaget senest 3 måneder efter modtagelsen af den afgørelse, der klages over. Der kan dog ses bort fra en fristoverskridelse, hvis særlige omstændigheder taler derfor. Hvis restanceinddrivelsesmyndigheden på grundlag af klagen finder anledning dertil, kan restanceinddrivelsesmyndigheden genoptage sagen. Kan restanceinddrivelsesmyndigheden ikke give fuldt medhold i klagen, og hvis klagen fastholdes, videresender restanceinddrivelsesmyndigheden klagen til skatteankeforvaltningen sammen med en udtalelse om sagen. Skatteforvaltningslovens § 35 a, stk. 4 og 5, finder ikke anvendelse.

En borger har efter almindelige forvaltningsretlige grundsætninger i almindelighed retskrav på, at den myndighed, der har truffet afgørelsen, genoptager og atter realitetsbehandler sagen, hvis der i forbindelse med genoptagelsesanmodningen fremkommer nye faktiske oplysninger, der for sagen har så væsentlig betydning, at der er en vis sandsynlighed for, at sagen ville have fået et andet udfald, hvis oplysningerne havde foreligget, da myndigheden oprindeligt traf sin afgørelse i sagen. Det bør efter omstændighederne også tillægges betydning, om de nye oplysningers senere fremkomst er et i forhold til vedkommende part undskyldeligt forhold.

En myndighed kan endvidere have pligt til at genoptage sagen, hvis der foreligger en ikke uvæsentlig sagsbehandlingsfejl.

En forvaltningsafgørelse kan ifølge almindelige forvaltningsretlige principper først få virkning, når den er meddelt parten i den foreskrevne form af den dertil bemyndigede myndighed. Partens tilfældigt opnåede kendskab til afgørelsen er ikke tilstrækkeligt. Afgørelsen anses for meddelt, når den er kommet frem til parten. Derimod kræves ikke, at afgørelsen er kommet til partens kundskab, idet parten i modsat fald ville kunne undgå afgørelsens retsvirkninger ved at holde sig i forsætlig uvidenhed om afgørelsen. Ved

lov kan det dog være bestemt, at en afgørelses retsvirkning ikke skal regnes fra afgørelsens individuelle meddelelse til parten, men fra et andet tidspunkt, f.eks. fra en offentlig bekendtgørelse af afgørelsen.

Lov om Digital Post fra offentlige afsendere indeholder i § 3 regler om obligatorisk tilslutning til Digital Post for fysiske personer, der er 15 år eller derover og har bopæl eller fast ophold i Danmark, jf. stk. 1, og for juridiske enheder med cvr-nummer efter lov om Det Centrale Virksomhedsregister, jf. stk. 2, idet der dog for fysiske personer er mulighed for at blive fritaget for obligatorisk tilslutning, jf. § 5, stk. 1 og 3, mens juridiske enheder har mulighed for fritagelse efter § 5, stk. 4.

For fysiske personer og juridiske enheder, der er tilsluttet Digital Post, gælder ifølge § 10, at meddelelser, der sendes under anvendelse af Digital Post, anses for 1) at være kommet frem på det tidspunkt, hvor meddelelsen er tilgængelig for adressaten i postløsningen, og 2) at være afsendt af den angivne afsender.

I bekendtgørelse nr. 1553 af 18. december 2013 om fritagelse af fysiske personer fra tilslutning til Offentlig Digital Post m.v. er der i § 3 fastsat nærmere regler om fysiske personers mulighed for at blive fritaget fra den obligatoriske tilslutning til Digital Post. En fritagelse kan opnås, hvis personen afgiver en underskrevet erklæring om at være omfattet af mindst én af de i § 3, nr. 1-8, nævnte fritagelsesgrunde. Efter § 3, nr. 4, er det en fritagelsesgrund, at personen er registreret i Det Centrale Personregister (CPR) som udrejst af Danmark, mens fritagelse kan ske efter § 3, nr. 5, hvis personen ikke længere er registreret med fast bopæl eller fast opholdssted i CPR, jf. CPR-lovens § 6, stk. 1 og 2, men er registreret som værende uden fast bopæl i CPR, jf. CPR-lovens § 6, stk. 4. Bekendtgørelsens § 3, nr. 7, muliggør en fritagelse, hvis der foreligger praktiske vanskeligheder ved at skaffe den offentlige digitale signatur NemID (f.eks. på grund af udlandsophold med lang afstand til en dansk repræsentation, hvor NemID kan udleveres).

En skyldner, der har gæld under inddrivelse hos restanceinddrivelsesmyndigheden på mindst 100 kr., og som fraflytter Danmark, har efter § 16 a, stk. 1, i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige pligt til inden udrejsen at give restanceinddrivelsesmyndigheden oplysning om fraflytningen, jf. dog stk. 5, hvorefter denne pligt ikke består, så længe skyldneren overholder en afdragsordning hos restanceinddrivelsesmyndigheden. Oplysningspligten omfatter ifølge § 16 a, stk. 2, skyldnerens 1) personnummer, 2) fulde navn eller adresseringsnavn, 3) hidtidige adresse og bopælskommune, 4) fremtidige adresse og bopælsland og 5) flyttedato. Har en skyldner omfattet af § 16 a, stk. 1, ikke en fast bopæl i udlandet, gælder stk. 2, nr. 4, ikke. Skyldneren skal da i stedet oplyse en kontaktadresse, medmindre skyldneren er tilsluttet Digital Post, jf. § 16 a, stk. 3. Skyldneren har ifølge § 16 a, stk. 4, efter udrejsen pligt til at opdatere oplysningerne efter stk. 2 og 3, senest 14 dage efter at forholdene har ændret sig, jf. dog stk. 5. Hvis opholdets varighed i udlandet ikke overstiger 6 måneder, gælder stk. 1 ikke, hvis skyldneren er tilsluttet Digital Post, jf. § 16 a, stk. 6. Er den, der flytter, ikke selv i stand til at anmelde flytning, skal flytningen anmeldes af den, der er ansvarlig for den pågældende, jf. § 16 a, stk. 7. Medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning, straffes ifølge § 16 b med bøde den, som forsætligt eller ved grov uagtsomhed 1) undlader at opfylde pligten efter § 16 a, stk. 1 eller 7, 2) afgiver urigtige eller vildledende oplysninger efter § 16 a, stk. 2 eller 3, eller 3) undlader at opfylde pligten efter § 16 a, stk. 4.

2.2.2. Den foreslåede ordning

Som det fremgår af afsnit 2.2.1, har restanceinddrivelsesmyndigheden for mange typer af fordringer alene begrænsede muligheder for at inddrive, hvis skyldneren befinder sig i udlandet, hverken har aktiver eller A-indkomst i Danmark, og der heller ikke findes nogen aftale m.v. om mulighed for at anmode om inddrivelsesbistand fra de udenlandske myndigheder. Anvendelsen af en privat aktør – f.eks. et inkassobureau – støder i praksis på den begrænsning, at restanceinddrivelsesmyndigheden selv vil skulle afholde udgifterne hertil, hvilket fordyrer inddrivelsen.

For at gøre det lettere for restanceinddrivelsesmyndigheden at antage en privat aktør – inkassator – til at bistå med inddrivelsen i udlandet i tilfælde, hvor det ikke har været muligt at foretage inddrivelsen i Danmark, og hvor der heller ikke findes en aftale m.v., hvorefter en udenlandsk myndighed er forpligtet

til at bistå med inddrivelsen, foreslås det, at der foretages en række ændringer i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige.

Det foreslås, at det i tilfælde, hvor inddrivelse ikke har været mulig i Danmark, og hvor der heller ikke findes en aftale m.v. om adgang til inddrivelsesbistand fra en udenlandsk myndighed, bliver muligt at overvælte de beløb, som restanceinddrivelsesmyndigheden skal betale til den private inkassator for dennes udenretlige inddrivelse i udlandet, på skyldneren. Der vil være tale om de beløb, som i henhold til den mellem restanceinddrivelsesmyndigheden og den private inkassator indgåede aftale skal betales af restanceinddrivelsesmyndigheden til den private inkassator. Det vil dreje sig om dennes omkostninger ved den udenretlige inddrivelse og den provision, der måtte være aftalt. Ved udenretlig inddrivelse forstås i denne sammenhæng også omkostninger forbundet med en privat inkassators arbejde med at finde frem til skyldners adresse eller kontaktoplysninger. Det foreslås, at det i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige skal fremgå, at overvæltningen kan ske for de »rimelige omkostninger«, som restanceinddrivelsesmyndigheden har haft ved brugen af den private inkassator.

Det foreslås, at overvæltning kun kan ske, i det omfang inddrivelsen var retmæssig og relevant. Overvæltning skal derfor ikke være mulig i de tilfælde, hvor det måtte vise sig, at den udenretlige inddrivelse i udlandet var uretmæssig, f.eks. som følge af at det viser sig, at fordringen helt eller delvist ikke bestod. I et sådant tilfælde vil det kunne være urimeligt at pålægge skyldneren at betale de udgifter, som restanceinddrivelsesmyndigheden har haft til den private inkassator. Det samme gælder f.eks., hvor det ikke havde været nødvendigt at antage en privat inkassator, fordi det havde været muligt at inddrive i Danmark, jf. ovenfor.

Det foreslås, at skatteministeren skal kunne fastsætte nærmere regler om, hvilke beløb restanceinddrivelsesmyndigheden kan kræve betalt af skyldneren som »rimelige omkostninger«, jf. ovenfor. Det skal således være muligt at fastsætte, hvilke beløb der som omkostninger fra brugen af den private inkassator skal kunne overvælttes på skyldneren. Bemyndigelsen vil bl.a. kunne give mulighed for at bestemme, at en privat inkassator ud over et grundbeløb kan blive aflønnet med en provision af et eventuelt inddrevet beløb, således at disse omkostninger for restanceinddrivelsesmyndigheden vil kunne overvælttes på skyldneren. Bemyndigelsen foreslås også at skulle give mulighed for at bestemme, at overvæltning efter de danske regler efter omstændighederne ikke skal kunne finde sted, i det omfang det efter national ret i det land, hvor den private inkassators inddrivelsesbistand udføres, er muligt at overvælttes omkostninger på skyldneren. En omkostning vil f.eks. kunne være urimelig, hvis de skridt m.v., som ligger til grund for omkostningen, ikke har været tilstrækkeligt velbegrundede.

Det foreslås også, at restanceinddrivelsesmyndighedens overvæltningskrav skal have forrang i forhold til dækningen efter § 4 i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige om dækningsrækkefølgen for anvendelsen af de beløb, der modtages på fordringer under inddrivelse hos restanceinddrivelsesmyndigheden.

Endelig foreslås, at restanceinddrivelsesmyndigheden over for skyldneren skal træffe afgørelse om overvæltningskravet.

Afgørelsen vil kunne påklages til Landsskatteretten i medfør af den gældende klagebestemmelse i § 17, stk. 1, i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige, hvilket vil skulle være oplyst i afgørelsen, jf. forvaltningslovens § 25, stk. 1. En klage vil skulle indgives skriftligt til restanceinddrivelsesmyndigheden og skal være modtaget senest 3 måneder efter modtagelsen af afgørelsen, idet der dog kan bortses fra en fristoverskridelse, hvis særlige omstændigheder taler derfor, jf. § 17, stk. 1, 2. og 3. pkt.

Det foreslås, at afgørelsen skal have virkning fra afgørelsestidspunktet og skal være gyldig, selv om afgørelsen ikke kan meddeles skyldneren.

Som følge af forslaget om at give restanceinddrivelsesmyndighedens overvæltningskrav forrang i forhold til dækningen efter § 4 i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige er det nødvendigt at kunne anvende det beløb, som den private inkassator måtte modtage fra skyldneren, til at dække over-

væltningsskravet, inden en resterende del af beløbet anvendes til dækninger af øvrige fordringer under inddrivelse, jf. § 4. Da anvendelsen af beløbet til at dække overvæltningsskravet forudsætter en afgørelse om overvæltning, og at denne afgørelse har fået retsvirkning efter sit indhold, er det nødvendigt, at denne retsvirkning ikke først skal kunne indtræde, når afgørelsen meddeles skyldneren i udlandet, men allerede fra afgørelsestidspunktet.

Hvis skyldnerens adresse er ukendt, idet det trods rimelige bestræbelser såsom opslag i Det Centrale Personregister og undersøgelse af eventuelle andre umiddelbart tilgængelige søgemuligheder ikke har været muligt at fremfinde adressen, sendes afgørelsen, så snart det bliver muligt for restanceinddrivelsesmyndigheden at sende afgørelsen. Afgørelsen mister ikke sin virkning, selv om den på grund af ukendskab til skyldnerens adresse ikke kan meddeles skyldneren, idet virkningen vil indtræde på afgørelsestidspunktet. Klagefristen vil dog først skulle løbe fra det tidspunkt, hvor afgørelsen kommer frem til skyldneren, jf. ovenfor om § 17, stk. 1, 2. pkt., i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige. Dette er overensstemmelse med, hvad der antages at være gældende ret, jf. pkt. 211 i Justitsministeriets vejledning om forvaltningsloven, jf. vejledning nr. 11740 af 4. december 1986.

Hvis restanceinddrivelsesmyndigheden, efter at afgørelsen er truffet, bliver opmærksom på, at faktiske eller retlige forhold af betydning for afgørelsen om overvæltning af omkostninger på skyldneren har ændret sig væsentligt, eller hvis skyldneren med henvisning til sådanne forhold selv anmoder om genoptagelse, vil restanceinddrivelsesmyndigheden i almindelighed skulle genoptage sagen om overvæltning af omkostninger, medmindre det tilbagebetalingskrav, som ville kunne blive udfaldet af en genoptagelse, er forældet, idet en tilstrækkelig retlig interesse i genoptagelse da ikke foreligger. Forældelsesfristen, der løber fra betalingen af overvæltningsskravet, jf. herved forældelseslovens § 2, stk. 1, vil være 3 år, jf. § 3, stk. 1, medmindre skyldneren i medfør af § 3, stk. 2, kan påberåbe sig suspension af forældelsen som følge af en faktisk vildfarelse om tilbagebetalingskravet.

Det foreslås, at restanceinddrivelsesmyndigheden i tilfælde, hvor afgørelsen trods rimelige bestræbelser ikke kan meddeles skyldneren som følge af ukendskab til dennes adresse, eller hvor et brev med afgørelsen returneres til restanceinddrivelsesmyndigheden som uanbringeligt, i Statstidende optager en meddelelse, der underretter skyldneren om, at der i forhold til skyldneren er truffet en afgørelse, som skyldneren kan få meddelt ved at rette henvendelse til restanceinddrivelsesmyndigheden.

Det vil af meddelelsen ikke fremgå, hvad afgørelsen indeholder, idet formålet med meddelelsen alene er at opfordre skyldneren til at rette henvendelse til restanceinddrivelsesmyndigheden med henblik på at få meddelt afgørelsen.

Skyldnerens personnummer må ikke offentliggøres i meddelelsen, jf. § 5, stk. 3, i lov om Statstidende, hvorefter personnumre alene må offentliggøres ved proklamaer i dødsboer, jf. dog § 6, stk. 3, om masseudtræk af oplysninger.

Det foreslås, at klagefristen, jf. § 17, stk. 1, 2. pkt., i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige, senest skal løbe fra etårsdagen for meddelelsen i Statstidende, medmindre særlige omstændigheder taler for en fravigelse. Efter forslaget vil skyldneren skulle have modtaget afgørelsen senest på etårsdagen for meddelelsen i Statstidende, idet klagefristen løber fra modtagelsen. Uden en sådan begrænsning af klageadgangen vil restanceinddrivelsesmyndigheden og eventuelt Skattestyrelsen, jf. ovenfor om den lovbestemte remonstrationsordning i § 17, stk. 1, 4. og 5. pkt., i forbindelse med en konkret klage risikere at skulle tage stilling til klagen, måske flere år efter afgørelsen blev truffet. En skyldner vil i tilfælde, hvor en klage er afskåret som følge af den foreslåede begrænsning, stadig have mulighed for at anmode om genoptagelse af afgørelsen, jf. ovenfor. De særlige omstændigheder, der kan tale for en fravigelse, kan eksempelvis være en hospitalsindlæggelse, som har hindret skyldneren i rettidigt at anmode om og modtage afgørelsen fra restanceinddrivelsesmyndigheden. I sådanne og andre tilfælde, hvor det vil være urimeligt at afvise en klage, vil der kunne bortses fra den manglende overholdelse af fristen for modtagelse af afgørelsen.

Afgørelsen vil i tilfælde, hvor restanceinddrivelsesmyndigheden trods rimelige bestræbelser ikke har fundet en måde til at kontakte skyldneren, ikke forudsætte forudgående partshøring af skyldneren, jf. forvaltningslovens § 19, stk. 2, nr. 5, 2. led.

Der lægges med forslaget ikke op til, at egentlig myndighedsudøvelse såsom afgørelsesvirksomhed skal kunne foretages af en privat aktør.

2.3. Ophævelse af fradragsret for renter af fordringer under inddrivelse hos restanceinddrivelsesmyndigheden

2.3.1. Gældende ret

Det følger af § 5, stk. 1, i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige, at fordringer under inddrivelse hos restanceinddrivelsesmyndigheden, jf. § 1, stk. 1, med undtagelse af bøder, forrentes med en årlig rente svarende til renten i henhold til rentelovens § 5, stk. 1 og 2. Renten tilskrives fra den 1. i måneden efter modtagelsen hos restanceinddrivelsesmyndigheden. For fordringer, der tilhører restanceinddrivelsesmyndigheden, tilskrives renten fra den 1. i måneden efter den måned, hvori fordringen er stiftet. Renten er en simpel rente, som beregnes på baggrund af det antal dage, der er gået, siden renteberegningen begyndte. Det indebærer, at der hver dag påløber et nyt rentekrav, som forfalder til betaling, straks det påløber.

Det følger af rentelovens § 5, stk. 1, at renten efter forfaldsdagen fastsættes til en årlig rente, der svarer til den fastsatte referencesats med et tillæg på 8 pct. Som referencesats anses i denne lov den officielle udlånsrente, som Nationalbanken har fastsat henholdsvis pr. den 1. januar og den 1. juli det pågældende år. Rentesatsen er p.t. 8,05 pct. (2019).

Det følger af § 5, stk. 2, 1. pkt., i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige, at skatteministeren kan bestemme, at stk. 1 ikke skal anvendes på nærmere angivne typer af fordringer. Denne bemyndigelse er udmøntet i § 9, stk. 2, nr. 3, i bekendtgørelse nr. 576 af 29. maj 2018 om inddrivelse af gæld til det offentlige, hvorefter fordringer, der hviler på et pantebrev, et gældsbrev, et udenretligt frivilligt forlig m.v., og andre fordringer, hvor parterne har aftalt en morarente, som afviger fra renten i § 9, stk. 1, dvs. inddrivelsesrenten efter § 5, stk. 1, i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige, ikke forrentes med denne inddrivelsesrente, jf. dog § 9, stk. 3, 3. pkt., i bekendtgørelse nr. 576 af 29. maj 2018 om inddrivelse af gæld til det offentlige. Bekendtgørelsens § 9, stk. 2, nævner ligeledes en række andre fordringstyper, der af andre grunde ikke forrentes med renten i stk. 1. Dette omfatter fordringer, der i henhold til EU-retsakter skal forrentes med en rente fastsat i henhold til EU-retsakten, uanset at fordringen er oversendt til inddrivelse, jf. nr. 1, fordringer fastsat i henhold til en udenlandsk afgørelse om underholdsbidrag, der fastsætter en rente under inddrivelse, som er højere end inddrivelsesrenten, idet disse fordringer forrentes i henhold til afgørelsen, jf. nr. 2, fordringer, der hviler på en retsafgørelse, hvor domstolen har truffet afgørelse om en forrentning under inddrivelse, som afviger fra renten i stk. 1, jf. nr. 4, fordringer, der er modtaget hos restanceinddrivelsesmyndigheden uden særskilt angivelse af hovedstol, renter og gebyrer, idet disse fordringer ikke forrentes, jf. nr. 5, og fordringer tilhørende fordringstyper, hvor restanceinddrivelsesmyndigheden har viden om, at der inden for fordringstypen oversendes fordringer uden særskilt angivelse af hovedstol, renter og gebyrer, idet fordringer tilhørende disse fordringstyper ikke forrentes, jf. nr. 6.

For så vidt angår fordringstyperne nævnt i § 9, stk. 2, nr. 3 og 4, i bekendtgørelse nr. 576 af 29. maj 2018 om inddrivelse af gæld til det offentlige, reguleres det i stk. 3, hvilken rente disse fordringer forrentes med efter at være blevet overdraget til inddrivelse hos restanceinddrivelsesmyndigheden, og hvem der skal beregne renten. Det følger således af stk. 3, at hvis renten, der er aftalt af parterne eller fastsat af domstolen, er lavere end inddrivelsesrentesatsen, jf. stk. 1, kan fordringshaveren vælge, at fordringen ikke skal forrentes eller skal forrentes med en rentesats, som ikke overstiger den aftalte eller i retsafgørelsen fastsatte rente, og som understøttes af restanceinddrivelsesmyndighedens it-system, der

herefter beregner renten. Hvis fordringshaveren ønsker at fastholde en aftalt eller ved retsafgørelse fastsat lavere rente, som ikke understøttes af restanceinddrivelsesmyndighedens it-system, skal fordringshaveren beregne renten i henhold til aftalen eller retsafgørelsen og indsende oplysning om renten til restanceinddrivelsesmyndigheden. For fordringer som nævnt i stk. 2, nr. 3 og 4, hvor parterne har aftalt eller en domstol har fastsat en morarente, som er højere end renten i stk. 1, kan fordringshaveren vælge, at fordringen skal forrentes med renten i stk. 1 eller skal forrentes med en rentesats, som ikke overstiger den aftalte eller ved retsafgørelse fastsatte rente, og som understøttes af restanceinddrivelsesmyndighedens it-system, der herefter beregner renten. Hvis fordringshaveren ønsker at fastholde en aftalt eller ved retsafgørelse fastsat højere rente, som ikke understøttes af restanceinddrivelsesmyndighedens it-system, skal fordringshaveren beregne renten i henhold til aftalen eller retsafgørelsen og indsende oplysning om renten til restanceinddrivelsesmyndigheden.

Efter statsskattelovens § 6, litra e, kan renteudgifter som udgangspunkt fradrages ved beregningen af den skattepligtige indkomst. Dette omfatter også inddrivelsesrenteudgifter, jf. lovforslag nr. L 209, Folketingstidende 2005-06, tillæg A, side 6753 f.

Ligningslovens § 5 regulerer, hvornår renteudgifter, der er fradragsberettigede i medfør af andre lovbestemmelser eller praksis, kan fradrages. Hovedreglen er efter stk. 1, at renteudgifter fradrages ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst i det indkomstår, hvori renten forfalder til betaling, jf. dog stk. 2 og 5-8.

Hovedreglen fraviges bl.a. ved ligningslovens § 5, stk. 8, 1. pkt., hvorefter renteudgifter m.v., jf. stk. 1, først kan fradrages ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst i det indkomstår, hvori betaling sker, hvis renteudgifter m.v. for tidligere indkomstår i samme gældsforhold ikke er betalt inden udgangen af indkomståret. For så vidt angår fordringer under inddrivelse hos restanceinddrivelsesmyndigheden, er ordene »renteudgifter m.v. for tidligere indkomstår i samme gældsforhold« i praksis blevet fortolket således, at fradragsretten for inddrivelsesrenter udskydes, hvis der foreligger ubetalte opkrævningsrenter, uanset om opkrævningsrenterne er fradragsberettigede eller ej. Det fremgår eksempelvis af ligningslovens § 17 A, stk. 1, at renter af skatter samt told- og forbrugsafgifter ikke kan fradrages bortset fra renter ved henstand efter boafgiftslovens § 36 og § 12 i lov om beskatning af fortjeneste ved afståelse af fast ejendom.

Det afgørende for, om renter kan fradrages i forfaldsåret, jf. ligningslovens § 5, stk. 1, eller i det år, renterne betales, jf. stk. 8, 1. pkt., er, om der ved udgangen af det år, indkomstopgørelsen vedrører, er skyldige renteudgifter for et tidligere indkomstår vedrørende samme gældsforhold. Hvis den skattepligtige kun er i restance med renteudgifter for det år, indkomstopgørelsen vedrører, kan renterne fradrages, uanset om de er betalt. Omlægningen af fradragsretten er således i første række knyttet til et objektive betalingskriterium. Om rentekravet er betalt, afgøres på grundlag af almindelige obligationsretlige regler. Er renterne for tidligere indkomstår kun delvis betalt, er der tilsvarende tale om, at nogle renter af gælden er ubetalte, og fradragsretten for renterne i efterfølgende indkomstår udskydes i medfør af § 5, stk. 8, 1. pkt., derfor indtil betalingstidspunktet.

Forfaldstidspunktet bestemmes på grundlag af parternes aftale og lovgivningens almindelige regler. Er der f.eks. ydet henstand før forfaldstidspunktet, må det således i første række bero på parternes aftale, om der kun er ydet henstand med selve betalingen, eller om forfaldstidspunktet ligeledes må anses for udskudt.

Fradragsretten udskydes kun i henhold til ligningslovens § 5, stk. 8, 1. pkt., for renteudgifter m.v. i samme gældsforhold. Hvert enkelt gældsforhold skal således bedømmes for sig. Er den skattepligtige kun i restance med forfaldne renteudgifter m.v. for et enkelt gældsforholds vedkommende, får den manglende betaling således ikke betydning for den skattemæssige behandling af renter af andre gældsforhold. I forhold til fradragsret for inddrivelsesrenter er gældsforholdet identisk med den hovedfordring, som inddrivelsesrenten beregnes af.

Efter ligningslovens § 5, stk. 8, 2. pkt., gælder 1. pkt. dog ikke, hvis den skattepligtige godtgør, at vedkommende ved udgangen af det år, indkomstopgørelsen vedrører, var i stand til at betale forfalden gæld eller stille betryggende sikkerhed herfor i sine aktiver. Dette vil som udgangspunkt ikke kunne godtgøres, hvis den skattepligtige må antages at være insolvent, jf. om insolvensformodning konkurslovens § 18. Kan den skattepligtige imidlertid godtgøre, at vedkommende har evne til at betale, sker der som nævnt ingen omlægning af fradragsretten til betalingstidspunktet. Der sker heller ikke omlægning, hvis den skattepligtige godtgør at kunne stille betryggende sikkerhed i sine aktiver. En dokumentation for, at den skattepligtige kan stille en tredjemandsgaranti, f.eks. fra et pengeinstitut, opfylder således ikke bestemmelsens krav.

Håndhævelse af ligningslovens § 5, stk. 8, 1. pkt., forudsætter, at det ved skatteindberetningen af renteudgifter oplyses, om der er ubetalte renteudgifter for tidligere indkomstår i samme gældsforhold. Med henblik på at sikre sådanne oplysninger er der i skatteindberetningslovens § 13, stk. 1, indsat en bestemmelse, hvorefter den, der som led i sin virksomhed yder eller formidler lån, årligt skal indberette til Skatteforvaltningen herom efter stk. 2, og at det samme gælder renter ved for sen betaling, der er fastsat efter gebyrloven. Det følger af stk. 2, at indberetningen efter stk. 1 skal indeholde oplysninger til identifikation af hver enkelt låntager og oplysninger om konto- og låneforholdet. Der skal bl.a. for det enkelte låneforhold og de enkelte låntagere oplyses om markering af renter i låneforhold, hvor der er ubetalte forfaldne renter vedrørende det kalenderår, der går forud for det kalenderår, hvorom der i øvrigt foretages indberetning, jf. § 13, stk. 2, nr. 3.

Efter skatteindberetningslovens § 13, stk. 5, 2. led, kan skatteministeren fastsætte nærmere regler om indberetning af renter efter § 5, stk. 1, i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige. Bemyndigelsen er udmøntet i § 28 i bekendtgørelse nr. 927 af 26. juni 2018 om skatteindberetning m.v., hvorefter Skatteforvaltningen efter skatteindberetningslovens § 13 skal indberette om renter efter § 5, stk. 1, i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige.

Opkrævningslovgivningen indeholder forskellige regler om opkrævningsmetoden for de fordringstyper, der inddrives af restanceinddrivelsesmyndigheden. Det omfatter bl.a. personskatter efter kildeskatteloven, der opkræves via it-systemet KOBRA, og A-skat, moms, told m.v. hos virksomheder, der opkræves via skattekontoen, jf. opkrævningslovens kapitel 5.

For personskatter følger det af kildeskattelovens §§ 61, 62 A og 63, at en restskatterate efter kildeskattelovens § 61 vil kunne være sammensat af både selve restskatten for det pågældende indkomstår, renter efter § 62 A, hvis årsopgørelsen er udskrevet sent, samt renter efter kildeskattelovens § 63 af ikke betalte personskatter fra tidligere år, som er påløbet i det indkomstår, som restskatten vedrører. Lovgivningen vedrørende afregning af personskatter er dermed tilrettelagt på en sådan måde, at der ikke er en sammenhæng mellem renterne og den hovedstol, som renterne er beregnet af. Er der flere indkomstår med restskat, der opkræves via ratevise betalinger, kan samme rate derfor indeholde rentebeløb fra flere indkomstår. Hvis skatteyderen undlader at betale raterne, vil de efter sædvanlig rykkerprocedure blive oversendt til inddrivelse. Skatteforvaltningens system KOBRA vil i den forbindelse opdele raten i henholdsvis restskat og rente. Systemet er i den sammenhæng opsat således, at den enkelte rente relateres til den restskat eller B-skat, som renten er opkrævet på rate med. Det er ikke i systemet KOBRA registreret, om renten er beregnet efter kildeskattelovens §§ 62 A eller 63.

For A-skat, moms, told m.v. hos virksomheder, der opkræves via skattekontoen, jf. opkrævningslovens kapitel 5, følger det af opkrævningslovens § 16 a, stk. 1, at ind- og udbetalinger af skatter og afgifter m.v. omfattet af § 16 automatisk modregnes efter et saldoprincip. Overstiger den samlede sum af registrerede forfaldne krav på virksomhedens skattekonto den samlede sum af registrerede og forfaldne tilgodehavender til virksomheden, udgør forskellen (debetsaldoen) det samlede beløb, som virksomheden skylder Skatteforvaltningen, jf. § 16 a, stk. 2, 1. pkt. Efter § 16 c, stk. 1, 1. pkt., forrentes en debetsaldo med den rente, der er fastsat i § 7, stk. 1, jf. stk. 2. Renten beregnes dagligt og tilskrives månedligt, jf. 2. pkt. Der

beregnes således renters rente på skattekontoen, og renten vil være beregnet af den til enhver tid værende debetsaldo og ikke af de enkelte krav på kontoen, jf. dog § 16 c, stk. 2. Det betyder, at Skatteforvaltningens opmærksomhed i opkrævningsmæssig sammenhæng alene retter sig mod den til enhver tid værende saldo og ikke mod den eller de enkelte krav, som denne saldo er sammensat af. Dette betyder også, at en opkrævning vil rette sig mod den til enhver tid værende saldo, og at beregningen af morarenter vil rette sig mod debetsaldoen og ikke mod det enkelte krav/den enkelte restance. Opkrævningslovgivningen vedrørende A-skat, moms, told m.v. hos virksomheder, der opkræves via skattekontoen, er dermed – ligesom personskatter opkrævet via systemet KOBRA – tilrettelagt på en sådan måde, at der ikke er en sammenhæng mellem renterne og den hovedstol, som renterne er beregnet af.

2.3.2. Den foreslåede ordning

For fordringer under inddrivelse hos restanceinddrivelsesmyndigheden påhviler det Skatteforvaltningen at indberette i overensstemmelse med bl.a. skatteindberetningslovens § 13, stk. 2, nr. 3, jf. § 28 i bekendtgørelse nr. 927 af 26. juni 2018 om skatteindberetning m.v. Formålet hermed er at sikre oplysninger til at håndhæve ligningslovens § 5, stk. 8, om udskydelse af fradragsret for renteudgifter. Som nævnt i afsnit 2.3.1 forudsætter en sådan markering af renter i låneforhold, hvor der er ubetalte forfaldne renter vedrørende det kalenderår, der går forud for det kalenderår, hvorom der i øvrigt foretages indberetning, at Skatteforvaltningen har korrekte oplysninger om relationen mellem hovedfordring og tilhørende opkrævningsrenter, der sendes til inddrivelse. Oplysningerne herom angives af fordringshaverne, når fordringerne overdrages til restanceinddrivelsesmyndigheden til inddrivelse.

Ovennævnte har givet udfordringer i forhold til det i opkrævningslovgivningen forudsatte om opkrævningsmetoden for personskatter efter kildeskatteloven (KOBRA) og skatter og afgifter efter opkrævningsloven (skattekontoen), der er tilrettelagt på en sådan måde, at der ikke er en sammenhæng mellem renterne og den hovedfordring, som renterne er beregnet af.

Samme indberetningsudfordring kan endvidere opstå, ved at fordringshaverne ikke i alle tilfælde overdrager alle opkrævningsrenter til inddrivelse sammen med hovedfordringen. Restanceinddrivelsesmyndigheden har ikke oplysninger om, hvorvidt der i opkrævningen kan være yderligere renter af et krav, der inddrives. Restanceinddrivelsesmyndigheden har derfor ikke mulighed for at tage højde herfor ved indberetning og restancemarkering.

Ovenstående begrænsninger i restanceinddrivelsesmyndighedens oplysningsgrundlag har medført, at det i forbindelse med afdækning af fordringsmassen i inddrivelsessystemet DMI er konstateret, at en række fordringer i inddrivelsen er registreret med manglende eller mangelfulde oplysninger om relationen mellem opkrævningsrenter og hovedfordring. Da indberetningen foretages maskinelt ved indberetning af de oplysninger, der er registreret af fordringshaverne i forbindelse med overdragelsen til inddrivelse, vil der i tilfælde af manglende eller mangelfulde oplysninger om relationen mellem opkrævningsrenter og hovedfordring være en risiko for, at restanceinddrivelsesmyndigheden indberetter forkert om ubetalte forfaldne opkrævningsrenter for tidligere kalenderår. Det betyder, at fradragsretten for inddrivelsesrenter i visse situationer udskydes med urette, og at der i visse situationer gives fradragsret for inddrivelsesrenter på et for tidligt tidspunkt i forhold til de gældende regler.

Det er derfor nødvendigt at forenkle reglerne med henblik på at sikre korrekt indberetning fra det nye inddrivelsessystem, PSRM. Problemstillingen med manglende eller mangelfulde oplysninger om relationen mellem opkrævningsrenter og hovedfordring vil således være den samme i det nye inddrivelsessystem, PSRM, som den er i DMI. Det forventes således, at der med de gældende regler vil være en risiko for, at PSRM ikke i alle tilfælde vil kunne foretage korrekt indberetning og restancemarkering af, om der for fordringer under inddrivelse er ubetalte forfaldne opkrævningsrenter for tidligere kalenderår, hvilket kan føre til forkerte fortryk på skyldnernes årsopgørelser.

Med henblik på at løse de problemer, som restanceinddrivelsesmyndigheden har i forhold til overhol-

delsen af skatteindberetningsreglerne for inddrivelsesrenter, foreslås det, at der i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige indsættes en ny bestemmelse, hvorefter der ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst ikke kan fradrages udgifter til renter af fordringer under inddrivelse hos restanceinddrivelsesmyndigheden.

Forslaget vil indebære, at det er alle udgifter til renter af fordringer under inddrivelse hos restanceinddrivelsesmyndigheden, der ikke kan fradrages. Dette omfatter både fordringer, der forrentes med inddrivelsesrenten i § 5, stk. 1, 1. pkt., i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige, og fordringerne nævnt i § 9, stk. 2, nr. 1-6, i bekendtgørelse nr. 576 af 29. maj 2018 om inddrivelse af gæld til det offentlige, hvor inddrivelsesrenten i § 5, stk. 1, 1. pkt., i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige ikke finder anvendelse.

Det foreslås alene at ophæve fradragsretten for udgifter til renter af fordringer under inddrivelse hos restanceinddrivelsesmyndigheden. Det foreslås således ikke at ophæve fradragsretten for fradragsberettigede opkrævningsrenter. Opkrævningsrenter er ikke behæftet med samme indberetningsudfordringer, da det er fordringshaver, der har pligten til at indberette om opkrævningsrenter og fradrag herfor, uanset om opkrævningsrenterne er fradragsberettigede i forfaldsåret, jf. ligningslovens § 5, stk. 1, eller betalingsåret, jf. ligningslovens § 5, stk. 8, 1. pkt. Fordringshaverne har således som udgangspunkt de nødvendige oplysninger til at indberette herom.

Det er overvejet, om den foreslåede afskaffelse af fradragsretten for inddrivelsesrenter, jf. § 5, stk. 1, i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige, skal foreslås modsvaret af en tilsvarende nedsættelse af inddrivelsesrentesatsen med henblik på at gøre forslaget provenuneutralt. For at øge skyldnernes incitament til at afvikle deres gæld til det offentlige og for at undgå, at fordringshaverne lider et rentetab, foreslås det at fastholde rentesatsen for inddrivelsesrenter. En nedsættelse af inddrivelsesrentesatsen ville således være problematisk, da inddrivelsesrenter tilkommer fordringshaverne, mens fradragsretten relaterer sig til skatteansættelsen, dvs. et statsligt niveau. Renten har således til formål at kompensere fordringshaveren for den manglende betaling af fordringerne. Det er derfor i forslaget valgt at fastholde inddrivelsesrentesatsen.

Det er endvidere overvejet, om fradragsretten for inddrivelsesrenter alene burde ophæves for så vidt angår de fordringstyper, hvor der er risiko for manglende eller mangelfulde oplysninger om relationen mellem opkrævningsrenter og hovedfordring. Det vil dog forudsætte et fuldstændigt overblik over, hvordan samtlige opkrævningssystemer og -regler er indrettet, hvilket ikke foreligger aktuelt og heller ikke anses for realistisk at opnå. Samtidig vil der stadig forekomme tilfælde, hvor fordringshaverne ikke overdrager alle opkrævningsrenter til inddrivelse sammen med hovedfordringen, og som nævnt i afsnit 2.3.1 vil restanceinddrivelsesmyndigheden i disse tilfælde mangle oplysninger om, hvorvidt der i opkrævningen kan være ubetalte opkrævningsrenter for tidligere indkomstår. Endvidere kan det forekomme vilkårligt at lade spørgsmålet om fradragsret afhænge af systemhensyn og ikke juridiske overvejelser om, hvilke renteudgifter der bør gives fradrag for. Derudover vil det øge kompleksiteten i inddrivelseslovgivningen, hvis der alene skulle være fradragsret for inddrivelsesrenter vedrørende visse fordringstyper. Samlet er det derfor vurderet mest hensigtsmæssigt at ophæve fradragsretten for inddrivelsesrenter vedrørende alle fordringer under inddrivelse hos restanceinddrivelsesmyndigheden.

Forslaget om at ophæve fradragsretten for inddrivelsesrenter efter § 5, stk. 1, i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige vil indebære, at restanceinddrivelsesmyndigheden ikke fremadrettet behøver at indberette om markering af ubetalte renter for tidligere indkomstår i samme gældsforhold, jf. § 28 i bekendtgørelse nr. 927 af 26. juni 2018 om skatteindberetning m.v., jf. skatteindberetningslovens § 13, stk. 2, nr. 3.

Det foreslås derfor tillige at ophæve bemyndigelsen i skatteindberetningslovens § 13, stk. 5, 2. led, hvorefter skatteministeren kan fastsætte nærmere regler om restanceinddrivelsesmyndighedens indberetning af inddrivelsesrenter efter § 5, stk. 1, i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige. Bemyndigelsen

er udmøntet i § 28 i bekendtgørelse nr. 927 af 26. juni 2018 om skatteindberetning m.v., hvorfor § 28 vil skulle ophæves ved ikrafttrædelsen af § 2 i den med nærværende lovforslag foreslåede ændringslov, jf. lovforslagets § 4, stk. 2, hvorefter lovens § 2, nr. 1, foreslås at skulle træde i kraft den 1. januar 2021.

Den foreslåede ophævelse af skatteindberetningslovens § 13, stk. 5, 2. led, vil ikke indebære en ændring af gældende ret for så vidt angår indberetning om opkrævningsrenter. Det vil således fortsat være fordringshaverne, der har pligt til at indberette om opkrævningsrenter, herunder indberette om fradragsret for opkrævningsrenter, når fradragsretten har været udskudt i henhold til ligningslovens § 5, stk. 8, og indtræder som følge af betalinger, mens fordringen er under inddrivelse hos restanceinddrivelsesmyndigheden.

Samlet vil de foreslåede ændringer imødegå, at det ellers ikke i alle tilfælde vil være muligt for restanceinddrivelsesmyndigheden at foretage korrekte indberetninger om markering af renter i gældsforhold, hvor der er ubetalte forfaldne renter vedrørende det kalenderår, der går forud for det kalenderår, hvorom der foretages indberetning. Konkret vil det medføre, at restanceinddrivelsesmyndigheden ikke længere vil skulle opgøre og indberette inddrivelsesrenter, ligesom Skattestyrelsen ikke længere vil skulle fortrykke oplysninger om fradrag for inddrivelsesrenter på skyldnerens årsopgørelse. Foruden at sikre, at der ikke sker ukorrekt indberetning, vil ændringerne således også have store forenklende konsekvenser for administrationen og systemunderstøttelsen, idet der ikke fremadrettet vil skulle ske varetagelse af eller vejledning til skyldnerne om rentekontrolindberetningen. Sådanne forenklende konsekvenser vil især være fordelagtige i den nuværende paralleldriftssituation, hvor inddrivelsen foregår i to it-systemer, PSRM og DMI.

I lovforslagets § 4, stk. 1, foreslås det, at ophævelsen af fradragsretten for inddrivelsesrenter træder i kraft den 1. januar 2020. Dette indebærer, at renter, der fra og med den 1. januar 2020 påløber fordringer under inddrivelse hos restanceinddrivelsesmyndigheden, ikke er fradragsberettigede. Derudover foreslås det i lovforslagets § 4, stk. 4, at ophævelsen af fradragsretten for inddrivelsesrenter også finder anvendelse på renter, der er påløbet forud for ikrafttrædelsen, når fradragsretten som følge af ligningslovens § 5, stk. 8, 1. pkt., ikke var indtrådt ved lovens ikrafttrædelse. Dette vil f.eks. indebære, at udgifter til renter, der i perioden fra den 1. januar 2018 til den 31. december 2019 er påløbet en fordring under inddrivelse hos restanceinddrivelsesmyndigheden, og for hvilke fradragsretten har været udskudt som følge af ligningslovens § 5, stk. 8, 1. pkt., ikke vil kunne fradrages, hvis renterne betales fra og med den 1. januar 2020. Forslaget vil på den måde sikre, at der fra og med den 1. januar 2020 ikke længere er risiko for, at restanceinddrivelsesmyndigheden i visse tilfælde indberetter forkert om fradragsret for udgifter til renter af fordringer under inddrivelse hos restanceinddrivelsesmyndigheden.

Det er overvejet, om der ligeledes burde foreslås en ændring, der fjerner risikoen for forkerte indberetninger vedrørende inddrivelsesrenter efter § 5, stk. 1, i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige forud for den 1. januar 2020. Der er i overvejelserne indgået en løsningsmodel, hvor restanceinddrivelsesmyndighedens indberetningspligt ophæves for så vidt angår indkomståret 2019. Da en sådan løsningsmodel indebærer den uhensigtsmæssighed, at det vil være vanskeligt for skyldnerne at dokumentere deres fradragsret, når restanceinddrivelsesmyndigheden ikke indberetter herom, er det vurderet mest hensigtsmæssigt ikke at medtage et sådant forslag om virkning forud for den 1. januar 2020. I stedet vil restanceinddrivelsesmyndigheden i de tilfælde, hvor der er tvivl om fradragsretten for indkomståret 2019, lade tvivlen komme de pågældende skyldnere til gode, således at skyldnerne får fradragsret for renter i 2019, hvis der efter restanceinddrivelsesmyndighedens skøn kan være tvivl om, hvorvidt skyldnerne har ubetalte renter fra 2018 vedrørende gældsforholdet. En sådan tvivl kan foreligge, når restanceinddrivelsesmyndigheden for en gruppe af fordringer har kendskab til eller konkret mistanke om, at der ikke i alle tilfælde er registreret en korrekt sammenhæng mellem renter og den hovedstol, som renterne er beregnet af. Hvor der foreligger en sådan tvivl om sammenhængen mellem renter og hovedstol, kan skyldnere ved indberetning af inddrivelsesrenter for 2019 få fradragsret, selv om der i inddrivelsessystemet måtte

være registreret en ubetalt opkrævningsrente, for hvilken den oplyste relation til hovedstolen ikke med sikkerhed kan lægges til grund. Det forudsættes dog, at restanceinddrivelsesmyndigheden foretager et kvalificeret skøn på baggrund af de for restanceinddrivelsesmyndigheden foreliggende oplysninger om fordringshavernes praksis og de i inddrivelsessystemet registrerede oplysninger. Eksempelvis vil der ikke foreligge tvivl om skyldnerens fradragsret i tilfælde, hvor der ved indberetning er forfaldne og ubetalte inddrivelsesrenter fra tidligere år vedrørende samme gældsforhold, som kunne udskyde fradragsretten efter ligningslovens § 5, stk. 8, 1. pkt.

2.4. Forældelse m.v. i genoptagelsessager vedrørende EFI's driftsperiode

2.4.1. Gældende ret

Ved lov nr. 258 af 10. april 2018, der trådte i kraft den 15. april 2018, blev der i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige indsat flere bestemmelser med henblik på at begrænse det tidligere SKATs – nu Skatteforvaltningens – opgave med at rydde op efter de fejl, som opstod i it-systemet EFI's driftsperiode fra og med den 1. september 2013 til og med den 7. september 2015, hvor EFI stod for systemunderstøttelsen af restanceinddrivelsesmyndighedens opgave med at inddrive gæld til det offentlige. Ændringsloven hviler på lovforslag nr. L 148, Folketingstidende 2017-18, A, som Folketinget enstemmigt vedtog den 5. april 2018.

I § 18 d, stk. 2, 1. pkt., i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige er det bestemt, at restanceinddrivelsesmyndigheden i sager om inddrivelse eller frivillig betaling i EFI's driftsperiode af egen drift alene genoptager sager, hvor restanceinddrivelsesmyndigheden har konstateret, at fordringen ved inddrivelsen eller modtagelsen af den frivillige betaling var eller kan have været uden retskraft, og sager, hvor restanceinddrivelsesmyndigheden har konstateret, at fordringen, efter at der blev inddrevet på den ved en inddrivelse, der af restanceinddrivelsesmyndigheden er konstateret ramt eller formodes at kunne være ramt af sagsbehandlingsfejl, har mistet eller kan have mistet retskraften.

Det er dog i § 18 d, stk. 2, 2. pkt., bestemt, at det for genoptagelsen af egen drift er en forudsætning, at det samlede beløb, der er inddrevet eller modtaget på eller vedrørende fordringen, inklusive renter udgør mindst 3.000 kr., og at et krav på tilbagebetaling af det inddrevne eller modtagne beløb ikke er forældet, jf. § 18 e.

Sager, der udelukkende er ramt af sagsbehandlingsfejl, eller hvor det på den enkelte fordring inddrevne beløb udgør mindre end 3.000 kr., omfattes ikke af de sager, som restanceinddrivelsesmyndigheden genoptager af egen drift. Genoptagelse af de sager, der ikke omfattes af genoptagelsen af egen drift, forudsætter derfor en anmodning fra skyldneren (»remonstration«). I § 18 d, stk. 1, 2. pkt., er fristen for en sådan remonstration fastsat til den 7. september 2018.

I § 18 d, stk. 3, i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige er bestemt, at i sager om inddrivelse eller frivillig betaling, der har fundet sted i perioden fra og med den 1. september 2013 til og med den 7. september 2015, vedrørende fordringer under inddrivelse hos restanceinddrivelsesmyndigheden genoptager restanceinddrivelsesmyndigheden sagen, hvis fordringen ikke er omfattet af en genoptagelse af egen drift efter stk. 2, og det i forbindelse med restanceinddrivelsesmyndighedens gennemgang af fordringen for at afklare dens retskraft konstateres, at fordringen var forældet eller på anden vis ophørt, da inddrivelsen eller den frivillige betaling fandt sted. Genoptagelse er dog betinget af, at et krav om tilbagebetaling af det inddrevne eller modtagne beløb ikke er forældet, jf. § 18 e.

Hvis restanceinddrivelsesmyndighedens inddrivelse af eller modtagelse af en frivillig betaling på en fordring viser sig at have været uretmæssig, fordi fordringen ikke bestod (f.eks. på grund af indtrådt forældelse), eller fordi der ved inddrivelsen blev begået sagsbehandlingsfejl, der ikke blot er bagatelagtige, vil den pågældende borger eller virksomhed (»skyldner«) som udgangspunkt have krav på at få det inddrevne beløb tilbagebetalt. Tilbagebetalingskravet stiftes i det øjeblik, hvor betalingen fra skyldneren

fandt sted, og det forfalder til betaling i samme øjeblik. Dermed løber tilbagebetalingskravets 3-årige forældelsesfrist også fra dette øjeblik, jf. forældelseslovens § 2, stk. 1.

Var en fordringshaver ubekendt med fordringen eller skyldneren, regnes forældelsesfristen dog først fra den dag, da fordringshaveren fik eller burde have fået kendskab hertil, jf. forældelseslovens § 3, stk. 2, om suspension. Forældelse indtræder dog ifølge § 3, stk. 3, nr. 4, senest 10 år fra forældelsesfristens starttidspunkt efter § 2. I praksis kan alene en faktisk vildfarelse – dvs. ukendskab til de faktiske omstændigheder, der var afgørende for fordringshavers kendskab til kravet (eller skyldneren) – resultere i suspension. Derimod vil en retsvildfarelse – dvs. ukendskab til de juridiske omstændigheder, der begrunder kravet – som udgangspunkt ikke kunne føre til suspension.

For ikke at forskelsbehandle borgere og virksomheder, der havde været genstand for inddrivelse eller foretaget frivillig betaling på forskellige tidspunkter i EFI's driftsperiode, hvorved der allerede i forhold til visse borgere og virksomheder var indtrådt forældelse af deres tilbagebetalingskrav som følge af de forskellige starttidspunkter for den 3-årige forældelsesfrist for eventuelle tilbagebetalingskrav, blev der med § 18 e i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige indsat en bestemmelse, hvorefter forældelsesfristen for tilbagebetalingskrav, som fysiske og juridiske personer måtte have som følge af en inddrivelse eller frivillig betaling, der fandt sted i perioden fra og med den 1. september 2013 til og med den 7. september 2015, vedrørende fordringer under inddrivelse hos restanceinddrivelsesmyndigheden, løber fra den 8. september 2015. Alle tilbagebetalingskrav, der skyldtes en uretmæssig inddrivelse eller frivillig betaling, der var sket i perioden fra og med den 1. september 2013 til og med mandag den 13. april 2015, var – medmindre suspension konkret kunne gøres gældende, jf. ovenfor – allerede søndag den 15. april 2018, hvor lov nr. 258 af 10. april 2018 trådte i kraft, bortfaldet ved forældelse, men de blev ved ændringsloven vakt til live for ikke at stille disse borgere og virksomheder ringere.

Restanceinddrivelsesmyndigheden indtræder i kreditorbeføjelserne for de fordringer, der modtages til inddrivelse, jf. § 3, stk. 1, i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige. Det indebærer, at restanceinddrivelsesmyndigheden i forhold til skyldner overtager samtlige rettigheder og forpligtelser, der knytter sig til fordringen.

Konstaterer restanceinddrivelsesmyndigheden, at en inddrivelse har været uretmæssig, er det derfor restanceinddrivelsesmyndigheden, der tilbagebetaler beløbet til skyldneren og herefter gennem regres retter et tilbagebetalingskrav mod fordringshaver. Dette regreskrav er udtryk for, at restanceinddrivelsesmyndigheden er indtrådt i skyldnerens tilbagebetalingskrav mod fordringshaveren, og derfor overtages fordringen med den forældelsesstatus, der gjaldt, da denne indtræden fandt sted.

Ikrafttrædelsen den 15. april 2018 af § 18 e i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige indebærer, at de tilbagebetalingskrav, der skyldtes en uretmæssig inddrivelse eller frivillig betaling i perioden fra og med den 1. september 2013 til og med mandag den 13. april 2015 og som udgangspunkt den 15. april 2018 allerede var bortfaldet ved forældelse, ved denne ikrafttræden blev vakt til live for ikke at stille de berørte skyldnere ringere i forhold til skyldnere, for hvilke inddrivelsen eller den frivillige betaling var sket senere i EFI's driftsperiode.

Efter grundlovens § 73 kan ingen tilpligtes at afstå sin ejendom, uden hvor almenvellet kræver det. Det kan kun ske ifølge lov og mod fuldstændig erstatning.

Som det bl.a. fremgår af Justitsministeriets besvarelse af 7. december 2017 af spørgsmål nr. 3 vedrørende lovforslag nr. L 31, Folketingstidende 2017-18, A, vil det kunne rejse spørgsmål om ekspropriation, i det omfang allerede forældede krav bliver genoplivet. Det bemærkes i den forbindelse, at lov nr. 258 af 10. april 2018, der som ovenfor nævnt genoplevde en række forældede tilbagebetalingskrav, ikke indeholder hjemmel til ekspropriation.

Det er almindeligt antaget i den statsretlige litteratur, at både private retssubjekter og offentlige rets-

subjekter som staten og kommuner er omfattet af den kreds af rettighedshavere, der er beskyttet mod ekspropriation. Alle rettighedshavere nyder dog ikke samme beskyttelse i den forbindelse.

For så vidt angår statslige fordringshavere vurderes det, at der ikke opstår spørgsmål om ekspropriation. Det bemærkes i den forbindelse, at det i lovgivningspraksis, højesteretspraksis og den statsretlige litteratur er lagt til grund, at lovgivningsmagten kan gennemføre indgreb i styrelses- og formueforhold m.v. hos en statslig institution, der er organiseret som et særligt forvaltningssubjekt (selvejende institution inden for den statslige forvaltning), uden at der er tale om ekspropriation.

Hvad angår regioner og kommuner antages det, at disse retssubjekter nyder en ringere beskyttelse end private. Det antages således, at lovgivningsmagten – inden for de grænser, der er fastsat i grundlovens § 82, hvorefter kommunernes ret til under statens tilsyn selvstændigt at styre deres anliggender ordnes ved lov – kan foretage en meget intensiv regulering af de regionale og kommunale styrelsesforhold, herunder pålægge regioner eller kommuner udgiftskrævende opgaver, som regionen eller kommunen selv skal finansiere. Det vurderes dog, at det vil kunne udgøre et ekspropriativt indgreb i en regions eller kommunes ejendom at kræve tilbagebetaling af beløb, der i perioden fra og med den 1. september 2013 til og med den 13. april 2015 uretmæssigt er inddrevet på eller modtaget ved frivillig betaling af fordringer opstået på privatretligt grundlag på områder, hvor regionen eller kommunen handler på lige fod med private, idet tilbagebetalingskrav, der vedrører den nævnte periode, som udgangspunkt blev genoplivet ved lov nr. 258 af 10. april 2018, jf. ovenfor. Dette problem vurderes derimod ikke at gøre sig gældende for så vidt angår betalinger vedrørende krav opstået på offentligretligt grundlag.

Restanceinddrivelsesmyndigheden vil for perioden fra og med den 1. september 2013 til og med den 13. april 2015 på den anførte baggrund ikke – medmindre suspension kan gøres gældende af skyldneren, jf. ovenfor – hos regioner og kommuner kunne gøre krav på tilbagebetaling af beløb anvendt til en uretmæssig dækning af krav vedrørende fordringer, der er opstået på et privatretligt grundlag på områder, hvor regionen eller kommunen handler på lige fod med private.

I forhold til private fordringshavere, f.eks. personer med krav på betaling af private underholdsbidrag, må det antages at indebære ekspropriation, hvis der af disse kræves tilbagebetaling af beløb, der i perioden fra og med den 1. september 2013 til og med den 13. april 2015 uretmæssigt er inddrevet på eller modtaget ved frivillig betaling af deres krav, idet tilbagebetalingskrav, der vedrører den nævnte periode, som udgangspunkt blev genoplivet ved lov nr. 258 af 10. april 2018, jf. ovenfor.

Er den uretmæssige dækning af fordringshavers fordring sket ved en frivillig betaling foretaget af skyldneren, vil tilbagebetalingskravet skulle begrundes med grundsætningen om *condictio indebiti*, hvorefter den, der foretager en betaling i den urigtige formening at være forpligtet til betalingen, som udgangspunkt har krav på tilbagebetaling. Tilbagesøgning med henvisning til grundsætningen om *condictio indebiti* kan dog være udelukket, hvis betaleren har udvist passivitet med at gøre sit tilbagebetalingskrav gældende. Hensynet til betalingens endelighed, dvs. indretningssynspunktet, indebærer således en væsentlig begrænsning i rækkevidden af grundsætningen. Det gælder navnlig i forhold til privatpersoner, der har fået inddrevet skyldige private underholdsbidrag, men også i forhold til andre private fordringshavere, f.eks. private trafikoperatører eller skoler, der udfører opgaver for det offentlige, kan hensynet til betalingens endelighed efter omstændighederne blive udslagsgivende trods en økonomisk robusthed, der som udgangspunkt vil være større end hos en privatperson.

Er den uretmæssige dækning af fordringshavers fordring derimod sket ved en ulovlig inddrivelse, vil tilbagebetalingskravet skulle begrundes med den annullation, der rammer en sådan inddrivelse. Skyldneren vil således skulle stilles, som om inddrivelsen ikke fandt sted. Tilbagesøgningsgrunden annullation er noget stærkere end tilbagesøgningsgrunden *condictio indebiti*, men også i forhold til den private fordringshaver, der ikke har nogen rolle i den ulovlige inddrivelse, spiller indretningssynspunktet en væsentlig rolle. Om dækningen skyldes en frivillig betaling eller en inddrivelsesindsats hos restanceind-

drivelsesmyndigheden, er for den private fordringshaver, der har indrettet sig på at kunne beholde beløbet, således underordnet.

Det må derfor antages, at restanceinddrivelsesmyndigheden som udgangspunkt ikke kan rette et regreskrav vedrørende en uretmæssig inddrivelse eller frivillig betaling i perioden fra og med den 14. april 2015 til og med den 7. september 2015 mod private fordringshavere. Det må derimod antages, at restanceinddrivelsesmyndigheden kan rette et regreskrav mod offentlige fordringshavere for så vidt angår denne periode.

2.4.2. Den foreslåede ordning

Det er en betingelse for genoptagelsen af sager om muligvis uretmæssig inddrivelse af eller frivillig betaling på fordringer under inddrivelse hos restanceinddrivelsesmyndigheden i EFI's driftsperiode, at forældelse ikke er indtrådt, jf. § 18 d, stk. 2, 2. pkt., og stk. 3, 2. pkt., der begge henviser til § 18 e, hvorefter forældelsesfristen for eventuelle tilbagebetalingskrav løber fra den 8. september 2015. Medmindre en borger eller virksomhed ("skyldner") konkret kan påberåbe sig suspension af forældelsen som følge af at have befundet sig i en faktisk vildfarelse om sit tilbagebetalingskrav, vil forældelsen af disse tilbagebetalingskrav vedrørende EFI's driftsperiode som udgangspunkt være indtrådt den 11. september 2018.

Restanceinddrivelsesmyndigheden udsendte i april og maj 2018 breve til de skyldnere, for hvilke der i medfør af § 18 d, stk. 2, i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige skulle ske genoptagelse af sagen om inddrivelse eller frivillig betaling, med henblik på at gøre dem opmærksomme på genoptagelsen og de fordringer, som genoptagelsen vedrører. Det anføres i brevene, at skyldneren ikke skal gøre noget i forhold til gælden i oversigten, idet restanceinddrivelsesmyndigheden vil vende tilbage, når det vides, hvilken betydning fejlen har for skyldneren. Det vurderes, at disse breve ikke indeholder en sådan erkendelse af den enkelte skyldners tilbagebetalingskrav, at forældelsen er afbrudt i medfør af forældelseslovens § 15 om afbrydelse af forældelsen gennem erkendelse. Det vurderes også, at brevene ikke med tilstrækkelig sikkerhed udgør et afkald på at ville gøre forældelse gældende.

Dertil kommer, at restanceinddrivelsesmyndigheden ved en fejl ikke har fået sendt brevet til alle skyldnere, for hvilke der i medfør af § 18 d, stk. 2, i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige skal ske genoptagelse af egen drift. Omtrent 900 skyldnere, der tilsammen har ca. 10.000 gældsposter, som opfylder kriterierne for genoptagelse af egen drift, modtog ikke brevet.

Selv om det i flere tilfælde vil være muligt for berørte skyldnere at påberåbe sig suspension af forældelsen som følge af en faktisk vildfarelse om tilbagebetalingskravet, jf. forældelseslovens § 3, stk. 2, er det vanskeligt for restanceinddrivelsesmyndigheden at afgøre, i hvilke tilfælde forældelse ikke er indtrådt den 11. september 2018 som følge af en sådan suspension, og i en stor del af genoptagelsessagerne er der formentlig indtrådt forældelse den 11. september 2018.

For aftalepartierne bag »Aftale om styrkelse af den offentlige gældsinddrivelse« af 8. juni 2017 var det vigtigt, at der skulle ske genoptagelse af alle de sager, for hvilke man besluttede sig for en genoptagelse af sagen vedrørende inddrivelsen eller den frivillige betaling i EFI's driftsperiode, dvs. sager med retskrafttvivl og et inddrevet eller ved frivillig betaling modtaget beløb på mindst 3.000 kr. Det er for genoptagelsen som nævnt ovenfor en betingelse, at tilbagebetalingskravet ikke er forældet. Restanceinddrivelsesmyndigheden har ikke nået at færdigbehandle alle genoptagelsessager, inden forældelse som udgangspunkt indtrådte den 11. september 2018. Det var dog intentionen bag lov nr. 258 af 10. april 2018, at alle disse genoptagelsessager blev færdigbehandlet. De berørte skyldnere har desuden en naturlig forventning om, at deres eventuelle krav på tilbagebetaling ikke er forældet, og at deres genoptagelsessag derfor bliver færdigbehandlet.

Der foreslås derfor en række ændringer i §§ 18 d og 18 e i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige for at sikre, at genoptagelsessagerne – som det har været intentionen – vil kunne færdigbehandles.

Det foreslås, at betingelsen i § 18 d, stk. 2, 2. pkt., i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige om, at det tilbagebetalingskrav, som genoptagelsen kan resultere i, ikke er forældet, jf. § 18 e, udgår.

Forslaget skal ses i sammenhæng med, at det samtidig foreslås, at der i § 18 e i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige foretages den ændring, at forældelse i genoptagelsessager omfattet af § 18 d, stk. 2, dog tidligst kan indtræde, når der er gået 3 år fra den dag, hvor restanceinddrivelsesmyndighedens afgørelse i genoptagelsessagen blev truffet.

Dermed vil den forældelse, der i mange sager allerede er indtrådt den 11. september 2018, blive udskudt.

Den foreslåede regel tager højde for, at det måske ikke i alle sager vil være muligt at meddele skyldneren afgørelsen, fordi skyldner både har en ukendt adresse og heller ikke er omfattet af lov om Digital Post fra offentlige afsendere. Hvis forældelsen tidligst skulle kunne indtræde, når der er gået 3 år fra meddelelsen af afgørelsen, vil forældelse ikke kunne indtræde i de tilfælde, hvor det ikke er muligt for restanceinddrivelsesmyndigheden at meddele skyldneren afgørelsen, og sagen vil derfor i princippet ikke kunne afsluttes. Den foreslåede regel sikrer med sin ordlyd, hvorefter de 3 år regnes fra den dag, hvor afgørelsen blev truffet, at restanceinddrivelsesmyndigheden – medmindre forældelsen er suspenderet i medfør af forældelseslovens § 3, stk. 2 – vil kunne sætte punktum i sagen, hvis det ikke inden for de 3 år har været muligt at meddele skyldneren afgørelsen.

Hvis afgørelsen i genoptagelsessagen er meddelt skyldneren og ikke giver skyldneren fuldt ud medhold, vil den kunne påklages til Landsskatteretten i medfør af § 17, stk. 1, i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige. Klagefristen er 3 måneder fra skyldners modtagelse af afgørelsen. Der kan i medfør af § 17, stk. 1, 2. pkt., i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige ses bort fra en fristoverskridelse, hvis særlige omstændigheder taler derfor.

Visse kontrolafgifter falder uden for klagebehandlingen efter § 17. Fogedretten træffer således i medfør af § 18, stk. 1, i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige efter begæring afgørelse om indsigelser – dvs. klager – vedrørende kontrolafgifter for overtrædelse af bestemmelserne i færdselsloven, lov om radio- og fjernsynsvirksomhed, jernbaneloven og lov om trafikskoler, som skyldneren fremsætter over for restanceinddrivelsesmyndigheden om dels kravets berettigelse, dels berettigelsen af en afgørelse om lønindeholdelse og om en gennemført modregning. Begæringen fremsættes over for restanceinddrivelsesmyndigheden, som indbringer indsigelsen for fogedretten. Afgørelse træffes efter reglerne i retsplejelovens §§ 499-503. Fristen for begæring om indbringelse af indsigelser efter stk. 1 er 4 uger, fra skyldneren har modtaget meddelelse om lønindeholdelse eller modregning, jf. § 18, stk. 3, i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige. I § 18, stk. 4, i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige er bestemt, at hvis den frist, der er nævnt i stk. 3, overskrides, afviser fogedretten sagen. Fogedretten kan dog undtagelsesvis indtil 1 år efter meddelelsen om lønindeholdelse eller modregning tillade, at en indsigelse behandles. Begæring herom skal i så fald indleveres til fogedretten inden 4 uger efter tilladelsens meddelelse. Fogedrettens afgørelse om indsigelser kan kæres til landsretten efter reglerne i retsplejelovens kapitel 53.

Indgiver skyldneren i medfør af § 17 en klage, der er indgivet inden for klagefristen, og inden forældelse er indtrådt, jf. den foreslåede regel om at udskyde forældelsen, vil klagen indebære en foreløbig afbrydelse af forældelsen, jf. forældelseslovens § 21, stk. 2, hvorefter forældelse af et krav, hvis eksistens eller størrelse en administrativ myndighed i en sag, som inden forældelsesfristens udløb er indbragt for den administrative myndighed af fordringshaver, skal træffe afgørelse om, tidligst indtræder 1 år fra den administrative myndigheds meddelelse om afgørelsen.

Hvis en indsigelse, der skal behandles efter § 18 i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige, fordi der f.eks. er tale om, at restanceinddrivelsesmyndigheden har vurderet, at en lønindeholdelse for en af bestemmelserne omfattet kontrolafgift skete med rette, fordi kontrolafgiften vurderes at have været retskraftig, da denne inddrivelse fandt sted, er indgivet rettidigt, jf. § 18, stk. 3, og inden forældelse er indtrådt, jf.

den foreslåede regel om at udskyde forældelsen, vil skyldneren i medfør af forældelseslovens § 16, stk. 1, have opnået en afbrydelse gennem foretagelse af det retslige skridt at anmode om fogedrettens afgørelse. Efter bestemmelsen afbrydes forældelsen således, når en fordringshaver foretager retslige skridt mod sin skyldner med henblik på at erhverve dom, betalingspåkrav påtegnet af fogedretten, voldgiftskendelse eller anden bindende afgørelse, der fastslår fordringens eksistens og størrelse, og forfølger disse skridt inden for rimelig tid. Fører et sådant retsligt skridt ikke til realitetsafgørelse, indtræder forældelse tidligst 1 år efter, at fordringshaveren har fået meddelelse om, at sagen er afsluttet, jf. § 20, stk. 1, 1. pkt.

Når der ikke tillige foreslås en udskydelse af forældelsen af tilbagebetalingskrav i forbindelse med genoptagelsessager efter § 18 d, stk. 3, i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige, hænger det sammen med, at disse sager ikke omfattes af de egentlige genoptagelsessager, der omfattes af stk. 2, hvor restanceinddrivelsesmyndigheden er forpligtet til at foretage genoptagelse af egen drift. I sagerne efter stk. 2 har restanceinddrivelsesmyndigheden som nævnt ovenfor derfor også udsendt breve til de berørte skyldnere om, at de ikke skulle foretage sig noget. Disse skyldnere har derfor en naturlig forventning om, at deres eventuelle krav på tilbagebetaling ikke er forældet. De skyldnere, som måtte have haft et tilbagebetalingskrav som følge af en uretmæssig inddrivelse af eller frivillig betaling på de i stk. 3 omhandlede fordringer, har desuden haft mulighed for at anmode om genoptagelse, idet anmodningen skulle være modtaget hos restanceinddrivelsesmyndigheden senest den 7. september 2018, jf. § 18 d, stk. 1, 2. pkt.

Som anført ovenfor i afsnit 2.4.1 var der allerede indtrådt forældelse af tilbagebetalingskrav, der vedrører inddrivelse eller frivillig betaling i perioden fra og med den 1. september 2013 til og med den 13. april 2015, da § 18 e i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige trådte i kraft den 15. april 2018, medmindre skyldneren konkret kunne påberåbe sig suspension efter forældelseslovens § 3, stk. 2. Med ikrafttrædelsen af § 18 e genopstod sådanne forældede tilbagebetalingskrav. Som anført ovenfor i afsnit 2.4.1 vil det imidlertid kunne rejse spørgsmål om ekspropriation, hvis restancemyndigheden med hensyn til sådanne genopståede tilbagebetalingskrav gør krav på regres over for private fordringshavere og over for regioner og kommuner for så vidt angår disse myndigheders fordringer, der er opstået på et privatretligt grundlag på områder, hvor regionen eller kommunen handler på lige fod med private. I sådanne tilfælde vil restanceinddrivelsesmyndigheden ikke kunne gøre krav på regres, dvs. tilbagesøgning af det til disse fordringshavere afregnede beløb, idet en sådan tilbagesøgning ville være et ekspropriativt indgreb, jf. grundlovens § 73. For perioden fra og med den 14. april 2015 til og med den 7. september 2015 må private fordringshavere desuden antages at være beskyttede mod restanceinddrivelsesmyndighedens tilbagesøgning som følge af indretnings synspunktet, dvs. retten til at kunne forlade sig på betalingens endelighed.

I det omfang restanceinddrivelsesmyndigheden måtte have gennemført regres i strid med den ovenfor beskrevne beskyttelse af private fordringshavere og regioner og kommuner, vil disse fordringshavere allerede efter de gældende regler have krav på tilbagebetaling.

Med den foreslåede ændring af § 18 e i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige, således at forældelse i genoptagelsessager omfattes af § 18 d, stk. 2, tidligst kan indtræde, når der er gået 3 år fra den dag, hvor restanceinddrivelsesmyndighedens afgørelse blev truffet, vil der, hvis der kræves tilbagebetaling fra private fordringshavere og fra regioner og kommuner med hensyn til disse myndigheders fordringer, der er opstået på et privatretligt grundlag på områder, hvor regionen eller kommunen handler på lige fod med private, opstå samme spørgsmål om ekspropriation som i forbindelse med den genoplivelse af forældede tilbagebetalingskrav, der skete med indsættelsen af § 18 e ved lov nr. 258 af 10. april 2018.

Efter grundlovens § 73, stk. 1, kan ingen tilpligtes at afstå sin ejendom, uden hvor almenvellet kræver det, og det kan kun ske ifølge lov og mod fuldstændig erstatning.

Det foreslås, at den nævnte beskyttelse af private fordringshavere og regioner og kommuner mod restanceinddrivelsesmyndighedens tilbagesøgning af beløb, der i EFI's driftsperiode uretmæssigt er ind-

drevet eller modtaget ved en frivillig betaling og herefter er afregnet til disse fordringshavere, udbredes til at omfatte alle ikkestatslige fordringshavere. Når det foreslås at kompensere alle ikkestatslige fordringshavere for fejlene i EFI's driftsperiode, skyldes det en rimelighedsbetragtning om at holde disse fordringshavere skadesløse.

Det foreslås således, at restanceinddrivelsesmyndigheden ikke stiller krav om tilbagebetaling af beløb betalt til ikkestatslige fordringshavere, hvis det i forbindelse med en genoptagelse efter § 18 d, stk. 1, i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige, dvs. efter anmodning, eller stk. 2 om genoptagelse af egen drift viser sig, at beløbet er inddrevet eller modtaget med urette.

Det foreslås endvidere, at restanceinddrivelsesmyndigheden til ikkestatslige fordringshavere tilbagebetaler beløb, som restanceinddrivelsesmyndigheden har fået tilbagebetalt fra disse fordringshavere, som følge af at restanceinddrivelsesmyndigheden til en fysisk eller juridisk person har måttet tilbagebetale beløbet, fordi det i forbindelse med en genoptagelse som anført i § 18 d, stk. 1-3, har vist sig, at beløbet blev inddrevet eller modtaget med urette.

Det foreslås, at opgørelsen af det beløb, der foreslås tilbagebetalt, skal være inklusive renter beregnet efter rentelovens § 5, stk. 1, og at renterne beregnes fra den dag, hvor tilbagebetalingen blev opnået hos den ikkestatslige fordringshaver.

Der vil også fra og med den foreslåede ikrafttrædelsesdag for de foreslåede bestemmelser, dvs. den 1. januar 2020, af systemmæssige grunde blive hævet dækninger på fordringshavernes fordringer, når det i forbindelse med en genoptagelsessag efter § 18 d, stk. 1 eller 2, i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige viser sig, at en inddrivelse eller frivillig betaling skete med urette. Det vil kræve systemudvikling, hvis sådanne hævnninger skal undgås, jf. forslaget ovenfor om at afstå fra at kræve tilbagebetaling hos ikkestatslige fordringshavere. I stedet for en sådan systemudvikling foreslås, at også sådanne hævnninger, der finder sted fra og med den 1. januar 2020, skal føre til tilbagebetaling af det hævdede beløb inklusive en rentegodtgørelse, da denne løsning vurderes at være billigere end en systemudvikling, som desuden kan være vanskelig at få gennemført inden ikrafttrædelsen.

Endelig foreslås en præcisering i § 18 d, stk. 2, 1. pkt., i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige, således at det udtrykkeligt fremgår, at restanceinddrivelsesmyndighedens pligt til genoptagelse af egen drift i EFI's driftsperiode også omfatter sager, hvor en frivillig betaling er sket direkte til fordringshaver eller den, der på vegne af fordringshaver opkræver fordringen. Til brug for genoptagelsen er der udsøgt en række fordringer, der var under inddrivelse i EFI's driftsperiode, men hvor skyldneren har foretaget betaling direkte til fordringshaver eller den, der på vegne af fordringshaver opkræver fordringen. Restanceinddrivelsesmyndigheden har fået kendskab til sådanne sager, når fordringshaveren eller den, der på vegne af fordringshaver opkræver fordringen, over for restanceinddrivelsesmyndigheden har meddelt en nedskrivning af den pågældende fordring efter at have modtaget den frivillige betaling. Fordringshaver eller den, der på vegne af fordringshaver opkræver fordringen, kunne ved modtagelsen af den frivillige betaling ikke vide, at fordringen eventuelt ikke længere var retskraftig som følge af bl.a. problemerne i EFI. Det er derfor fundet rimeligt, at restanceinddrivelsesmyndigheden også genoptager sådanne sager om frivillig betaling, der er sket direkte til fordringshaver eller den, der på vegne af fordringshaver opkræver fordringen, frem for at overlade det til skyldneren selv at gøre krav på tilbagesøgning hos fordringshaveren eller den, der på vegne af fordringshaver opkræver fordringen. Fordringshaveren eller den, der på vegne af fordringshaver opkræver fordringen, vil som udgangspunkt ikke selv kunne vurdere berettigelsen af et tilbagebetalingskrav, som en skyldner måtte fremføre, med henvisning til at forældelse var indtrådt, da den frivillige betaling blev foretaget.

Det bemærkes i den forbindelse, at den ifølge retsteorien gældende undtagelse til retten til tilbagesøgning af beløb betalt ved frivillige betalinger foretaget i den urigtige formening at være forpligtet til betalingen (grundsætningen om *condictio indebiti*), ifølge hvilken undtagelse tilbagesøgning dog afskæres, når fordringen på betalingstidspunktet var forældet, næppe kan udstrækkes til at omfatte betalinger

foretaget til det offentlige, der har pligt til at afskrive forældede fordringer, så snart forældelse indtræder, og give skyldneren besked herom, så en frivillig betaling kan undgås.

Ikkestatslige fordringshavere, der har modtaget betalingen direkte fra skyldneren, vil også være omfattet af den foreslåede regel om, at restanceinddrivelsesmyndigheden i forhold til ikkestatslige fordringshavere ikke stiller krav om tilbagebetaling af beløb, som i forbindelse med en genoptagelse efter § 18 d, stk. 2, i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige viser sig at være inddrevet eller modtaget med urette, samt den foreslåede regel om, at restanceinddrivelsesmyndigheden for de tilfælde, hvor restanceinddrivelsesmyndigheden allerede hos ikkestatslige fordringshavere har foretaget tilbagesøgning, dvs. gennemført regres, til de pågældende ikkestatslige fordringshavere foretager tilbagebetaling inklusive en rentegodtgørelse.

2.5. Andre ændringer

2.5.1. Gældende ret

Efter den gældende § 35 i skatteindberetningsloven skal Beskæftigelsesministeriet for hver enkelt bidragsyder hvert år indberette til Skatteforvaltningen om de fleksydelsesbidrag, der efter lov om fleksydelse er modtaget i det forudgående kalenderår.

Administrationen af fleksydelsesordningen blev overført til Udbetaling Danmark i maj 2015. Ved en fejl blev bestemmelsen om indberetning af indbetalte fleksydelsesbidrag ikke ændret.

I § 70 f, stk. 11, 5. pkt., i den gældende lov om en aktiv beskæftigelsesindsats er bestemt, at de tilbagebetalingskrav, som kommunen efter 1.-4. pkt. træffer afgørelse om, bortfalder, når der er gået 3 år efter fleksløntilskuddet eller ledighedsydelsens ophør, uden at der har været økonomisk mulighed for at gennemføre kravet.

Ved § 5 i lov nr. 551 af 29. maj 2018, jf. Folketingstidende 2017-18, A, L 226 som fremsat, side 19 ff., blev der i § 70 f, stk. 11, i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats med 6.-8. pkt. indsat nye bestemmelser, der præciserer, at hvis et tilbagebetalingskrav vedrørende fleksløntilskud overdrages til restanceinddrivelsesmyndigheden, finder 5. pkt. ikke anvendelse fra restanceinddrivelsesmyndighedens modtagelse af kravet. Fra modtagelsen finder i stedet forældelsesloven anvendelse, idet forældelse dog tidligst indtræder 3 år efter tilbagebetalingskravets modtagelse hos restanceinddrivelsesmyndigheden, jf. bestemmelsen om foreløbig afbrydelse af forældelsen i § 18 a, stk. 2, 1. pkt., i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige, der samtidig blev indsat ved § 1, nr. 15, i lov nr. 551 af 29. maj 2018, jf. Folketingstidende 2017-18, A, L 226 som fremsat, side 10 ff. Tilbagesendes tilbagebetalingskravet til kommunen, finder 5. pkt. på ny anvendelse.

Med § 1, nr. 18, i lovforslag nr. L 26, Folketingstidende 2019-20, A, der blev vedtaget ved 3. behandlingen den 7. november 2019, er der vedtaget regler om et fordringskompleks. Disse regler indsættes som § 18 a, stk. 2-6, i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige, hvorved den gældende bestemmelse i § 18 a, stk. 2, vil blive stk. 7.

Lovforslag nr. L 26 indeholder i § 4 en konsekvensændring i § 70 f, stk. 11, 7. pkt., i den gældende lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, hvorved henvisningen til § 18 a, stk. 2, 1. pkt., i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige ændres til en henvisning til § 18 a, stk. 7, 1. pkt.

Den gældende lov om en aktiv beskæftigelsesindsats afløses med virkning fra den 1. januar 2020 af en ny lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, jf. lov nr. 548 af 7. maj 2019, der i § 125, stk. 4, viderefører reglerne i § 70 f, stk. 11, 5.-8. pkt., i den gældende lov om en aktiv beskæftigelsesindsats. Reglen i § 70 f, stk. 11, 7. pkt., videreføres således som § 125, stk. 4, 3. pkt., i den nye lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

2.5.2. Den foreslåede ordning

Det foreslås med lovforslagets § 2, nr. 2, at henvisningen til Beskæftigelsesministeriet som indberet-

ningspligtig myndighed i skatteindberetningslovens § 35 ændres, så der i stedet henvises til Udbetaling Danmark.

Med lovforslagets § 3 foreslås den nødvendige konsekvensændring i § 125, stk. 4, 3. pkt., i den nye lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, således at henvisningen til § 18 a, stk. 2, 1. pkt., i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige ændres til en henvisning til § 18 a, stk. 7, 1. pkt. Der er således udelukkende tale om en ændret henvisning.

3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Den del af lovforslaget, der vedrører ophævelse af fradragsretten for udgifter til renter, der påløber fordringer under inddrivelse hos restanceinddrivelsesmyndigheden, skønnes med stor usikkerhed at mindske fradrag for ca. 640 mio. kr. årligt for personer og selskaber.

Efter gældende regler indgår fradraget for personer på årsopgørelsen, mens fradraget for selskaber indgår i regnskabet. Det skønnes på baggrund af oplysninger fra årsopgørelsen og oplysninger om den samlede nominelle gæld fra inddrivelsesrenter fordelt på personer og selskaber, at der årligt vil være fradrag på ca. 440 mio. kr. for personer og ca. 200 mio. kr. for selskaber. Skatteværdien af fradraget for de berørte personer skønnes at være ca. 30 pct., mens den for selskaber er 22 pct.

Forslaget skønnes derved at medføre et årligt umiddelbart merprovenu på ca. 175 mio. kr., jf. tabel 1. Efter tilbageløb og adfærd skønnes et årligt merprovenu på 135 mio. kr.

Tabel 1. Provenuvirkning ved ophævelse af fradragsretten for inddrivelsesrenter

Mio. kr. (2020-niveau)	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Va- rigt	Finansår 2020
Umiddelbar virkning	175	175	175	175	175	175	175	175
- på indkomstskat	130	130	130	130	130	130	130	
- på selskabsskat	45	45	45	45	45	45	45	
Virkning efter tilbageløb	135	135	135	135	135	135	135	
Virkning efter tilbageløb og adfærd	135	135	135	135	135	135	135	
Umiddelbar virkning for kommuneskatten	115	115	115	115	115	115	115	
- heraf indkomstskat	110	110	110	110	110	110	110	
- heraf selskabsskat	5	5	5	5	5	5	5	

Afskaffelse af fradragsretten og den heraf lavere disponible indkomst for skyldnere vil i mindre omfang kunne påvirke tilbagebetalingen af gæld til det offentlige. For visse skyldnere, der ved gældende regler er i stand til at tilbagebetale deres samlede gæld, vil tiltaget kunne udskyde tilbagebetalingstidspunktet for andre fordringer. Det vil indebære en øget tilskrivning af inddrivelsesrenter og deraf højere kursværdi på disse fordringer. For den resterende gruppe af skyldnere, som ikke er i stand til at afvikle hele deres gæld, vil det afskaffede fradrag i et vist omfang indebære, at de kun vil være i stand til at afvikle en mindre del af deres samlede gæld, dvs. kursværdien for deres fordringsmasse vil falde. Det vurderes, at nettoeffekten samlet vil trække i retning af lavere kursværdi dels i form af en engangsnedskrivning af den eksisterende

fordringsmasse, dels lidt større løbende årlige nedskrivninger af værdien af nye restancer, der oversendes til inddrivelse. Effekten heraf er ikke medregnet.

Det er antaget, at forslaget ikke har adfærdsmæssige effekter i form af ændret regelefterlevelse eller arbejdsudbud. Det kan ikke udelukkes, at afskaffelsen af fradragsretten, der kan sammenlignes med en forhøjelse af inddrivelsesrenten, vil have adfærdsmæssige effekter, således at den årlige tilgang af fordringer til inddrivelse fremadrettet vil reduceres som følge af de hårdere sanktioner. Der er ikke umiddelbart holdepunkter for at skønne over en sådan effekt.

De økonomiske konsekvenser for kommunerne udgøres af en stigning i provenuet fra den kommunale indkomstskat og selskabsskatteprovenuet. Det umiddelbare merprovenu for kommunerne skønnes at udgøre ca. 115 mio. kr. årligt. Heraf skønnes merprovenuet fra kommunal indkomstskat at udgøre 110 mio. kr.

Forslaget får ingen umiddelbare økonomiske virkninger for kommunerne for indkomståret 2020, da det af tidsmæssige grunde ikke er muligt at indarbejde virkningen af forslaget i det statsgaranterede udskrivningsgrundlag for 2020. I den forbindelse vil der, for så vidt angår indkomstskatterne for de kommuner, der vælger at selvbudgettere deres udskrivningsgrundlag i 2020, ske en neutralisering af lovens virkning i forbindelse med afregningen af de kommunale skatter vedrørende indkomståret 2020 i 2023. Forslaget har ingen økonomiske konsekvenser for regionerne.

Lovforslagets del vedrørende ophævelse af fradragsret for renter af fordringer under inddrivelse vurderes at medføre administrative omkostninger for Skatteforvaltningen på i alt ca. 2,5 mio. kr. i 2020-2026 som følge af systemtilpasninger.

Om den del af lovforslaget, der omhandler genoptagelsessager vedrørende EFI's driftsperiode, bemærkes, at indtil forældelsesfristen i genoptagelsessagerne udløb den 11. september 2018, blev der afgjort sager, hvor skyldnerne uretmæssigt havde fået inddrevet gæld til det offentlige for 4,8 mio. kr. Disse beløb er tilbagebetalt til skyldnerne, og beløbene er ligeledes hævet af restanceinddrivelsesmyndigheden fra både statslige og ikkestatslige fordringshavere. Ikkestatslige fordringshavere skal kompenseres for, at der har været hævet beløb for 0,5 mio. kr., hvoraf 0,5 mio. kr. vedrører kommuner, jf. tabel 2.

I perioden efter forældelsesfristens udløb den 11. september 2018 er der udbetalt for ca. 12,6 mio. kr. til skyldnere og trukket det tilsvarende beløb fra fordringshavere. Ikkestatslige fordringshavere skal kompenseres for, at restanceinddrivelsesmyndigheden har trukket beløb for ca. 1 mio. kr., hvoraf 0,8 mio. kr. vedrører kommuner. Endelig forventes det, at ikkestatslige fordringshavere skal kompenseres for 2,2 mio. kr. i projektets resterende løbetid, heraf 1,7 mio. kr. til kommuner og regioner, jf. tabel 2.

Tabel 2. Oversigt over omfanget af krav, der er trukket tilbage fra fordringshavere i forbindelse med genoptagelse frem til udgangen af 2019, og krav, der vedrører projektets resterende løbetid (mio. kr.)

	Sager behandlet til og med den 10. september 2018	Sager behandlet 11. september 2018 til og med den 7. september 2019	Sager, der behandles efter 7. september 2019	I alt
Samlet	4,8	12,6	24	41,4
Statslige	4,3	11,6	21,9	37,8
Ikkestatslige	0,5	1,0	2,2	3,7
- heraf kommuner og regioner	0,5	0,8	1,7	3,0

Samlet set fordeler de hævdede dækninger sig med 91 pct. fra statslige fordringshavere, og de resterende 9 pct. fra ikkestatslige fordringshavere, hvoraf de 7 pct. er trukket fra kommuner.

Der udestår fortsat behandling af ca. 11.500 sager ud af i alt godt 20.000 sager i genoptagelsesprojektet. Dækninger i de resterende ikke behandlede sager udgør samlet 96 mio. kr., hvoraf det på baggrund af de allerede afgjorte sager forventes, at 25 pct. af disse vil føre til en hævnning af dækningerne og en eventuel udbetaling til skyldner.

På den baggrund forventes der i alt ca. 3,7 mio. kr. i kompensation til ikkestatslige fordringshavere, heraf samlet ca. 3,0 mio. kr. til kommuner og regioner. Det forventes umiddelbart ikke, at der er sager vedrørende regioners krav, hvorfor disse ikke forventes kompenseret.

Derudover skal der ydes rentekompensation på 8,05 pct. til de ikkestatslige fordringshavere fra det tidspunkt, hvor Skatteforvaltningen har tilbageført beløbet fra fordringshaveren. Dette forventes for ikkestatslige fordringshavere at beløbe sig til ca. 250.000 kr. for hele genoptagelsesprojektet, hvoraf regioner og kommuner tegner sig for ca. 200.000 kr.

De samlede omkostninger forventes dermed at beløbe sig til ca. 4,0 mio. kr., heraf 3,2 mio. kr. til kommuner og regioner. De resterende sager vil forventeligt blive behandlet i 2020 og 2021.

Kompensationerne vedrørende kommuner vil blive finansieret fra finanslovens § 35.11.09. *Midtvejs- og efterregulering af det kommunale bloktilskud m.v.*, mens kompensationerne vedrørende øvrige ikkestatslige fordringshavere finansieres inden for Skatteministeriets eksisterende økonomiske rammer.

Kompensationerne udgiftsføres på § 9 ved oprettelse af hovedkontiene § 09.51.28. *Kompensation af ikkestatslige fordringshavere i forbindelse med behandling af genoptagelsessager* og § 09.51.29. *Kompensation af kommuner og regioner i forbindelse med behandling af genoptagelsessager* på Forslag til tillægsbevilling for finanslov for 2020 (TB20) og efterfølgende på Forslag til finanslov for 2021 (FFL21), jf. finanslovens § 45 og Budgetvejledningens afsnit 2.2.19.

De øvrige dele af lovforslaget forventes ikke at have nævneværdige økonomiske konsekvenser for det offentlige.

Det vurderes, at lovforslaget er i overensstemmelse med principperne for digitaliseringsklar lovgivning.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget omfatter også virksomheders gæld til det offentlige og kan derfor alt andet lige indebære et dårligere resultat for virksomheder, herunder virksomheder, der ellers ville være berettiget til fradrag for inddrivelsesrenter. Lovforslaget vurderes ikke at have administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Det vurderes, at principperne for agil erhvervsrettet regulering ikke er relevante for nærværende lovforslag.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Forslaget vurderes ikke at have nævneværdige administrative konsekvenser for borgerne.

6. Miljømæssige konsekvenser

Forslaget vurderes ikke at have miljømæssige konsekvenser.

7. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter.

8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 30. august 2019 til den 27. september 2019 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

3 F, Advokatsamfundet, Ankestyrelsen, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, ATP, borger- og retssikkerhedschefen i Skatteforvaltningen, Bryggeriforeningen, Business Danmark, Børnerådet, Børsmæglerfor-

eningen, CEPOS, Cevea, Dansk Aktionærforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Byggeri, Dansk Ejendomsmæglerforening, Dansk Energi, Dansk Erhverv, Dansk Fjernvarme, Dansk Told & Skatteforbund, Danske Advokater, Danske Vandværker, DANVA, Datatilsynet, Den Danske Dommerforening, DI, Domstolsstyrelsen, Erhvervsstyrelsen – Team Effektiv Regulering, Ejendomsforeningen Danmark, Ejerlejlighedernes Landsforening, FDM, Finans Danmark, Finansforbundet, Finanstilsynet, Foreningen Danske Revisorer, FH - Fagbevægelsens Hovedorganisation, FSR – danske revisorer, Foreningen af Danske Skatteankenævn, Forsikring & Pension, Grundejernes Landsforening, HOFOR, HORESTA, IBIS, Investeringsfondsbranchen, ISOBRO, IT-branchen, Justitia, KL, Kraka, Kristelig Arbejdsgiverforening, Kristelig Fagforening, Landbrug & Fødevarer, Landsskatteretten, Mellempfolkeligt Samvirke, Nationalbanken, Rådet for Socialt Udsatte, SEGES, Skatteankestyrelsen, SRF Skattefaglig Forening, Udbetaling Danmark og Ældre Sagen.

Lovforslagets § 1, nr. 9-12, har ikke været i høring forud for fremsættelsen, da der er behov for, at reglerne træder i kraft hurtigst muligt, for at Gældsstyrelsen kan fortsætte behandlingen efter den genoptagelsesordning, der blev vedtaget enstemmigt af Folketinget i 2018. Reglerne har til formål at »genetablere« den retstilstand, som tidligere er blevet vedtaget af Folketinget. Lovforslagets § 2, nr. 2, og § 3 har heller ikke været i høring forud for fremsættelsen. Der er alene tale om nødvendige konsekvensændringer.

9. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør ”Ingen”)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør ”Ingen”)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Forslaget om ophævelse af fradragsretten for renter, der påløber fordringer under inddrivelse hos restanceinddrivelsesmyndigheden, skønnes med stor usikkerhed af medføre et årligt merprovenu efter tilbageløb og adfærd på ca. 135 mio. kr. Ud af det umiddelbare merprovenu på 175 mio. kr. skønnes merprovenuet for kommunerne at udgøre ca. 115 mio. kr. årligt.	Lovforslagets del vedrørende forældelse m.v. i genoptagelsessager på inddrivelsesområdet vurderes at medføre merudgifter for staten på 0,8 mio. kr. i 2020 og 2021 som følge af kompensation af ikkestatslige fordringshavere. Staten forventes yderligere at kompensere kommuner og regioner for i alt 3,2 mio. kr. i 2020 og 2021.
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner		Lovforslagets del vedrørende ophævelse af fradragsret for renter af fordringer under inddrivelse vurderes at medføre administrative omkostninger for Skatteforvaltningen på i alt ca. 2,5 mio. kr. i 2020-2026 som følge af systemtilpasninger.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Lovforslaget omfatter også virksomheders gæld til det offentlige

		og kan derfor alt andet lige indebære et dårligere resultat for virksomheder, herunder virksomheder, der ellers ville være berettiget til fradrag for inddrivelsesrenter.
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter	
Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering /Går videre end minimumskrav i EU-regulering (sæt X)	JA	NEJ X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Lov om inddrivelse af gæld til det offentlige gælder ifølge denne lovs § 1, stk. 1, 1. pkt., for opkrævning og inddrivelse af fordringer med tillæg af renter, gebyrer og andre omkostninger, der opkræves eller inddrives af det offentlige, jf. dog § 1 a. Skatteministeren kan ifølge § 1, stk. 1, 2. pkt., fastsætte regler om, at loven desuden finder anvendelse på fordringer, der er fastsat ved lov eller i henhold til lov.

Undtagelsen i § 1 a vedrører fortrinsberettigede kommunale fordringer, for hvilke kommunerne forestår inddrivelsen, jf. stk. 2. Skatteministerens bemyndigelse i § 1, stk. 1, 2. pkt., er udmøntet i § 1, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 576 af 29. maj 2018 om inddrivelse af gæld til det offentlige.

I nr. 1 foreslås, at der i § 1, stk. 1, 1. pkt., i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige foretages den ændring, at henvisningen til »§ 1 a« ændres til en henvisning til »§§ 1 a og 1 b«. Der er tale om en konsekvensændring som følge af den i nr. 2 foreslåede indsættelse af en ny bestemmelse som § 1 b om kommunalt ejede forsyningsvirksomheders valg af privat inddrivelse, dvs. at lov om inddrivelse af gæld til det offentlige – med enkelte undtagelser – ikke skal finde anvendelse.

Der henvises til de almindelige bemærkninger, afsnit 2.1.

Til nr. 2

Kommunalt ejede forsyningsvirksomheder, der er udskilt fra den kommunale forvaltning i selvstændige selskaber m.v. i form af f.eks. aktie-, anparts- eller interessentskaber, som ejes 100 pct. af kommunen eller af flere kommuner, er omfattet af lov om inddrivelse af gæld til det offentlige, jf. Skatteforvaltningens styresignal SKM2010.86.SKAT og forudsætningsvist § 2, stk. 8 og 9, i lov om inddrivelse af gæld til

det offentlige. Fordringer, som tilhører sådanne virksomheder, skal derfor inddrives af restanceinddrivelsesmyndigheden.

Der er forskellige krav til de kommunalt ejede forsyningsvirksomheders organisationsform, afhængig af hvilken type forsyningsvirksomhed der er tale om, hvilket har betydning for, hvornår et forsyningssselskab opnår retsevne, dvs. evnen til at opnå rettigheder og pådrage sig forpligtelser.

Efter § 15, stk. 1, 1. pkt., i lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold kan kommuner kun deltage i aktiviteter forbundet med vand- og spildevandsforsyning, hvis aktiviteterne udøves i et eller flere selskaber, som drives i aktie- eller anpartsselskabsform, idet lovens § 32 dog gør en undtagelse for vandselskaber, som ved lovens ikrafttræden den 1. juli 2009 var organiseret i kommunale fællesskaber efter § 60 i lov om kommunernes styrelse (§ 60-selskaber). § 60-selskaber inden for forsyningsområdet er oftest etableret som interessentskaber. Der er en fast praksis om, at et kommunalt fællesskab ikke kan etableres som kapitalselskab.

Inden for forsyningsområderne affald og varme findes intet tilsvarende krav om, at virksomhederne alene må organiseres som kapitalselskaber. Efter § 45, stk. 1, i lov om miljøbeskyttelse skal kommunen forestå håndteringen af affald. Lov om miljøbeskyttelse indeholder ingen regler om etablering af forsyningssselskaber på affaldsområdet. Det følger dog af kommunalfuldmagten, at kommuner uden særskilt lovhjemmel lovligt kan beskæftige sig med forsyningsvirksomhed. For varmemforsyningsvirksomheder er der ikke noget krav om anvendelse af et kapitalselskab. Dog skal driften af et anlæg til fremføring af opvarmet vand eller damp udøves i et selvstændigt selskab, såfremt anlægget ikke ejes af en eller flere kommuner, af de forbrugere, hvis ejendomme er tilsluttet det pågældende anlæg, eller af kommuner og forbrugere i forening. Tilsvarende skal driften udøves i et selvstændigt selskab, såfremt kommuner, forbrugere eller disse i forening ikke ejer alle ejerandele i en virksomhed, der ejer fremføringsanlægget. Selskabet, som driften af fremføringsanlægget skal udøves i, må ikke varetage anden virksomhed, medmindre dette sker i et andet selvstændigt selskab. Se herom § 23 g, stk. 1, i lov om varmemforsyning. Kommuner, der helt eller delvist ejer fjernvarmeforsyningsvirksomheder, kan udøve fjernkølingsvirksomhed med henblik på at fremme energieffektiv køling og udnytte synergieffekter med fjernvarme, jf. § 2 i lov om fjernkøling. Efter § 3 skal kommuners udøvelse af fjernkølingsvirksomhed efter § 2 ske på kommercielle vilkår i selvstændige selskaber med begrænset ansvar, hvori der ikke må udøves andre aktiviteter end fjernkøling, jf. dog stk. 2, der bestemmer, at hvis en kommune udøver fjernkølingsvirksomhed som nævnt i § 2, stk. 1, nr. 3, i lov om varmemforsyning, skal dette ske på kommercielle vilkår. Tilsvarende gælder for en kommunes udøvelse af netvirksomhed til udnyttelse af køling fra fjernkølingsvirksomhed som nævnt i § 2, stk. 1, nr. 3, i lov om varmemforsyning.

Fordringer fra kommunalt ejede forsyningsvirksomheder overdrages til restanceinddrivelsesmyndigheden, når betalingsfristen er overskredet, og sædvanlig rykkerprocedure forgæves er gennemført, jf. § 2, stk. 3, 1. pkt., i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige. Fordringshaveren eller den, der på dennes vegne opkræver fordringen, kan dog på skyldnerens anmodning tillade afdragsvis betaling eller henstand med betalingen, jf. 2. pkt. Fordringer anses ifølge § 4, stk. 1, 1. pkt., i bekendtgørelse nr. 576 af 29. maj 2018 om inddrivelse af gæld til det offentlige for modtaget hos restanceinddrivelsesmyndigheden ved registreringen i modtagelsessystemet og får prioritet i dækningsrækkefølgen fra dette tidspunkt. Uanset tidspunktet for registreringen i modtagelsessystemet kan fordringer først dækkes, når de er registreret i inddrivelsessystemet, jf. 2. pkt.

Restanceinddrivelsesmyndigheden, der ved modtagelsen af en fordring til inddrivelse overtager de kreditorbeføjelser, der knytter sig til denne, jf. § 3, stk. 1, i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige, kan inddrive de kommunalt ejede forsyningsvirksomheders fordringer ved bl.a. afdragsordninger (§ 3, stk. 3), modregning (§§ 7-9 a), lønindeholdelse (§ 10) og udlæg (§ 11).

Efter § 17, stk. 1, 1. pkt., i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige kan restanceinddrivelsesmyndighedens afgørelser om inddrivelse påklages til Landsskatteretten, der også kan behandle indsigelser

om kravets eksistens og størrelse, når spørgsmålet vedrører restanceinddrivelsesmyndighedens administration.

Fogedretten kan i medfør af retsplejelovens § 478, stk. 1, nr. 1, foretage udlæg på grundlag af domme, kendelser afsagt af domstole, eller af andre myndigheder, hvis afgørelser efter lovgivning kan tvangsfuldbyrdes, betalingspåkrav med påtegning efter lovens § 477 e, stk. 2, samt beslutninger om sagsomkostninger truffet af de nævnte myndigheder. Udlæg kan også foretages på grundlag af bl.a. retsforlig, jf. § 478, stk. 1, nr. 2, udenretlige skriftlige forlig om forfalden gæld, når det udtrykkeligt er bestemt i forliget, at det kan tjene som grundlag for fuldbyrdelse, jf. nr. 4, gældsbreve, der ikke er omfattet af nr. 4, når det udtrykkeligt er bestemt i dokumentet, at det kan tjene som grundlag for fuldbyrdelse, jf. nr. 5, og pantebreve, idet udlæg på grundlag af ejerpantebreve og skadesløsbreve dog kun kan ske, når gældens størrelse og forfaldstidens indtræden er erkendt af skyldneren eller klart fremgår af omstændighederne, jf. nr. 6. Fogedretten kan efter retsplejelovens § 478, stk. 2, også foretage udlæg for krav, som i lovgivningen er tillagt udpantningsret.

I nr. 2 foreslås, at der med § 1 b i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige indsættes en ny bestemmelse og en tilhørende overskrift, »Kommunalt ejede forsyningsvirksomheders valg af privat inddrivelse«.

Det foreslås med § 1 b, stk. 1, 1. pkt., at en kommunalt ejet forsyningsvirksomhed kan vælge, at ingen af forsyningsvirksomhedens fordringer, der endnu ikke er eller har været overdraget til restanceinddrivelsesmyndigheden, skal være omfattet af loven, jf. dog de foreslåede undtagelser i 4. pkt. og stk. 3. Valget af privat inddrivelse vil, når der bortses fra de nævnte undtagelser, derfor omfatte samtlige af den kommunalt ejede forsyningsvirksomheds fordringer, der endnu ikke er eller har været overdraget til restanceinddrivelsesmyndigheden.

Undtagelsen i 4. pkt. omhandler renter og gebyrer, der vedrører fordringer, der allerede er eller har været overdraget til restanceinddrivelsesmyndigheden, fordringer, som sådanne gebyrer vedrører, samt opskrivningsfordringer til disse fordringer. Det foreslås, at disse ikke omfattes af det valg, der kan foretages efter 1. pkt., jf. nedenfor. Undtagelsen i stk. 3 vedrører reglerne i § 2, stk. 3, 2. pkt., i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige om fordringshavers mulighed for i opkrævningsfasen at kunne tillade afdragsvis betaling eller henstand med betalingen og udpantningsretten efter § 11, jf. nærmere nedenfor.

Fravalget af lovens anvendelse på den kommunalt ejede forsyningsvirksomheds fordringer vil indebære, at fordringerne ikke vil kunne modregnes i f.eks. skyldnerens overskydende skat, jf. § 7, stk. 1, nr. 3, i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige om modregning med fordringer, der ikke er overdraget til restanceinddrivelsesmyndigheden, men befinder sig hos fordringshaver, dvs. i opkrævningsfasen. En kommunalt ejet forsyningsvirksomhed, der har meddelt restanceinddrivelsesmyndigheden, at dens fordringer skal inddrives ved privat inddrivelse, vil derfor skulle annullere indberetningen af disse fordringer til restanceinddrivelsesmyndighedens fordringsregister, således at disse fordringer ikke længere kan komme i betragtning til en modregning i opkrævningsfasen.

Fravalget af lov om inddrivelse af gæld til det offentlige for den kommunalt ejede forsyningsvirksomheds fordringer indebærer tillige, at fordringerne ikke vil kunne eftergives efter § 13 i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige, ligesom fordringerne ikke vil være omfattet af lovens bestemmelser om forrentning (§ 5) og forældelse (§ 18 a).

Den valgte ordlyd i den foreslåede regel i § 1 b, stk. 1, 1. pkt. – »er eller har været overdraget« – skal hindre, at en kommunalt ejet forsyningsvirksomhed tilbagekalder en fordring fra restanceinddrivelsesmyndigheden med henblik på at kunne vælge privat inddrivelse af fordringen. Fordringen kan være omfattet af en inddrivelsesindsats, f.eks. en lønindeholdelse eller afdragsordning, som den vil skulle fjernes fra, hvis fordringshaver tilbagekalder fordringen fra restanceinddrivelsesmyndigheden, og det vil udgøre en uønsket kompleksitet.

Kommunale forsyningsvirksomheder, der vælger privat inddrivelse, vil fortsat skulle overholde reglerne i databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven om behandling af personoplysninger.

Det foreslås med § 1 b, stk. 1, 2. pkt., at valget for at få gyldighed skal meddeles restanceinddrivelsesmyndigheden senest den 1. juli 2020, dog senest 6 måneder fra forsyningsvirksomhedens opnåelse af retsevne, og at valget har virkning fra modtagelsesdagen, dvs. den dag, hvor restanceinddrivelsesmyndigheden modtager meddelelsen.

Der er således tale om, at alle kommunalt ejede forsyningsvirksomheder skal tage stilling til, om de ønsker, at deres fordringer skal inddrives af restanceinddrivelsesmyndigheden eller gennem privat inddrivelse. Hvis en kommunalt ejet forsyningsvirksomhed ønsker at forblive hos restanceinddrivelsesmyndigheden, skal den ikke foretage sig noget. Derimod skal der senest den 1. juli 2020 gives meddelelse til restanceinddrivelsesmyndigheden, hvis den kommunalt ejede forsyningsvirksomhed ønsker at overgå til privat inddrivelse.

Kommunalt ejede forsyningsvirksomheder, der drives som kapitalselskaber, kan først erhverve rettigheder og indgå forpligtelser – dvs. opnå retsevne – når registreringen er sket i Erhvervsstyrelsens it-system, jf. selskabslovens § 41, stk. 1. Hvis forsyningsvirksomheden drives gennem en juridisk person, der ikke er et kapitalselskab, dvs. f.eks. et interessentskab, opnås retsevnen allerede ved stiftelsen af den juridiske person.

Det forudsættes, at den kommunalt ejede forsyningsvirksomhed i disse tilfælde over for restanceinddrivelsesmyndigheden oplyser og dokumenterer, hvornår retsevnen er opnået.

Ifølge den foreslåede regel vil kommunalt ejede forsyningsvirksomheder, der ved lovens ikrafttræden den 1. januar 2020 endnu ikke har opnået retsevne, dvs. mulighed for at erhverve rettigheder og indgå forpligtelser, også få mulighed for at vælge privat inddrivelse.

Det er tanken, at restanceinddrivelsesmyndigheden offentliggør, hvilke kommunalt ejede forsyningselskaber der har valgt privat inddrivelse. Det kan f.eks. gøres på Skatteforvaltningens hjemmeside. Hermed kan skyldnerne orientere sig om, hvilken inddrivelse – via restanceinddrivelsesmyndigheden eller i privat regi – de risikerer ved manglende betaling af deres gæld til forsyningsvirksomhederne.

Det foreslås med § 1 b, stk. 1, 3. pkt., at efter at restanceinddrivelsesmyndigheden har modtaget meddelelsen, jf. den foreslåede regel i 2. pkt., kan forsyningsvirksomhedens fordringer, der endnu ikke er eller har været overdraget til restanceinddrivelsesmyndigheden, ikke overdrages til restanceinddrivelsesmyndigheden, jf. dog den foreslåede regel i stk. 2, der omtales nedenfor, om 3 år eller senere fra meddelelsen i stk. 1, 2. pkt., at kunne meddele restanceinddrivelsesmyndigheden, at den kommunalt ejede forsyningsvirksomhed for fordringer, der skal betales senest på dagen for den ny meddelelse eller senere og ikke vedrører fordringer, der omfattes af et valg efter stk. 1, 1. pkt., ønsker at anvende restanceinddrivelsesmyndigheden til inddrivelsen.

Efter selskabslovens § 236 kan et kapitalselskab i medfør af bestemmelserne i selskabslovens kapitel 15 opløses uden likvidation ved overdragelse af kapitalselskabets aktiver og forpligtelser som helhed til et andet kapitalselskab mod vederlag til de ophørende kapitalselskabers kapitalejere, dvs. ugentlig fusion, og det samme gælder, når to eller flere kapitalselskaber sammensmeltes til et nyt kapitalselskab, dvs. egentlig fusion. I § 250, stk. 1, bestemmes, at fusionen anses for gennemført, og et ophørende kapitalselskab anses for opløst, og dets rettigheder og forpligtelser anses for overgået som helhed til det fortsættende kapitalselskab, jf. dog stk. 2, når bl.a. krav, som fordringshaverne har anmeldt efter § 243, er afgjort.

Om spaltning bestemmes i selskabslovens § 254, stk. 1, at generalforsamlingen i et kapitalselskab kan træffe beslutning om spaltning af kapitalselskabet, hvorefter aktiver og forpligtelser som helhed overdrages til flere bestående eller nye aktie- eller anpartsselskaber, der dannes ved spaltningens gennemførelse, mod vederlag til det indskydende kapitalselskabs kapitalejere. Generalforsamlingen kan med

samme flertal træffe beslutning om en spaltning, hvorved kapitalselskabet overdrager en del af sine aktiver og forpligtelser til et eller flere bestående eller nye kapitalselskaber, der dannes ved spaltningens gennemførelse. I § 268, stk. 1, bestemmes, at spaltningen anses for gennemført, og det indskydende kapitalselskabs rettigheder og forpligtelser anses for overgået til de modtagende kapitalselskaber, jf. dog stk. 2, når bl.a. fordringshavernes krav anmeldt efter § 261 er afgjort.

Den foreslåede regel i § 1 b, stk. 1, 3. pkt., i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige indebærer for disse fordringer, at valget af privat inddrivelse – på nær den omtalte undtagelse med et nyt valg 3 år eller senere – fastholdes, selv om forsyningsvirksomheden efterfølgende indgår i en fusion eller spaltning. Inddrivelsen af fordringer, for hvilke en kommunalt ejet forsyningsvirksomhed har valgt privat inddrivelse, vil derfor skulle fortsætte uændret efter en fusion eller spaltning, hvori den kommunalt ejede forsyningsvirksomhed indgår. Er to kommunalt ejede forsyningsvirksomheder, A og B, der begge er kapitalselskaber, blevet fusioneret ved en ugentlig fusion med B som det fortsættende selskab, vil de fordringer, for hvilke A valgte privat inddrivelse, forblive under privat inddrivelse, selv om B med hensyn til sine fordringer valgte at forblive hos restanceinddrivelsesmyndigheden. Opstår ved en egentlig fusion et nyt selskab, C, der ved opnåelsen af retsevne overtager de fordringer, der tilhørte selskaberne A og B, vil C for de fordringer, der tilhørte B, ikke kunne vælge privat inddrivelse, hvis disse fordringer er eller har været under inddrivelse hos restanceinddrivelsesmyndigheden.

Det foreslås med § 1 b, stk. 1, 4. pkt., at renter og gebyrer, der vedrører fordringer, der allerede er eller har været overdraget til restanceinddrivelsesmyndigheden, fordringer, som sådanne gebyrer vedrører, samt opskrivningsfordringer til disse fordringer ikke omfattes af det valg, der kan foretages efter den foreslåede regel i 1. pkt.

Opskrivningsfordringer er udtryk for en beløbsmæssig justering af en fordring, der allerede er overdraget til restanceinddrivelsesmyndigheden, jf. § 7, stk. 1, 1. pkt., i bekendtgørelse nr. 576 af 29. maj 2018 om inddrivelse af gæld til det offentlige, hvorefter opskrivning af en fordrings beløb kan ske ved oversendelse af en særskilt fordring på det opskrevne beløb (opskrivningsfordring).

Det er efter den foreslåede regel i § 1 b, stk. 1, 1. pkt., en betingelse for at kunne vælge privat inddrivelse, at fordringen ikke på noget tidspunkt har været under inddrivelse hos restanceinddrivelsesmyndigheden. Denne betingelse vil kunne være opfyldt for renter og gebyrer, selv om de vedrører en fordring, der aktuelt er under inddrivelse hos restanceinddrivelsesmyndigheden. Den foreslåede regel i § 1 b, stk. 1, 4. pkt., skyldes derfor ønsket om at holde en hovedfordring og tilknyttede underfordringer, dvs. renter og gebyrer, samlet, hvilket bl.a. skyldes hensynet til at overholde forældelseslovens § 23, stk. 2, om accessorisk forældelse, hvorefter en rente eller et gebyr bortfalder ved forældelse, hvis hovedfordringen rammes af forældelse. Hvis f.eks. en opkrævningsrente, der ikke tidligere er blevet overdraget til restanceinddrivelsesmyndigheden, og som vedrører en hovedfordring, der er eller har været under inddrivelse hos restanceinddrivelsesmyndigheden og derfor ikke omfattes af muligheden for valg af privat inddrivelse, jf. den foreslåede regel i 1. pkt., skulle kunne være omfattet af et valg af privat inddrivelse, vil det i forbindelse med den private inddrivelse kunne være vanskeligt at få afklaret, om opkrævningsrenten gyldigt vil kunne inddrives, hvilket ikke vil være tilfældet, hvis hovedkravet, der er under inddrivelse hos restanceinddrivelsesmyndigheden, måtte være bortfaldet ved forældelse. Da vil også opkrævningsrenten være forældet.

Som nævnt ovenfor foreslås det, at renter og gebyrer, der vedrører fordringer, der allerede er eller har været overdraget til restanceinddrivelsesmyndigheden, ikke omfattes af det valg, der kan foretages, og at det samme skal gælde fordringer, som sådanne gebyrer vedrører. Hvis der for fordringer, som sådanne gebyrer vedrører, skulle kunne vælges privat inddrivelse, vil restanceinddrivelsesmyndigheden ikke kunne håndtere den accessoriske forældelse efter forældelseslovens § 23, stk. 2, hvorefter gebyrer forældes, hvis den hovedfordring, de vedrører, forældes. Vedrører et gebyr flere hovedfordringer, indtræder den accessoriske forældelse af gebyret, når den sidste hovedfordring forældes. Det er derfor nødvendigt,

at også hovedfordringer, der vedrører gebyrer, der vedrører en eller flere andre hovedfordringer, der er eller har været overdraget til restanceinddrivelsesmyndigheden, skal inddrives af restanceinddrivelsesmyndigheden, selv om de førstnævnte hovedfordringer ikke er eller har været overdraget til restanceinddrivelsesmyndigheden. Vedrører et gebyr flere hovedfordringer, der alle er under inddrivelse hos restanceinddrivelsesmyndigheden, gælder ifølge § 3 B, stk. 1, 3. pkt., i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige, at gebyret efter modtagelsen hos restanceinddrivelsesmyndigheden med hensyn til accessorisk forældelse efter forældelseslovens § 23, stk. 2, alene anses at vedrøre det hovedkrav, som gebyret ved overdragelsen oplyses at være knyttet til.

Det foreslås med § 1 b, stk. 2, at når der er gået 3 år eller mere fra restanceinddrivelsesmyndighedens modtagelse af meddelelsen i den foreslåede regel i stk. 1, 2. pkt., kan den kommunalt ejede forsyningsvirksomhed ved en ny meddelelse til restanceinddrivelsesmyndigheden vælge, at loven skal gælde for opkrævning og inddrivelse af fordringer, for hvilke den seneste rettidige betalingsdag er dagen for den ny meddelelse eller senere, og som ikke vedrører fordringer, der omfattes af et valg efter den foreslåede regel i 1. pkt.

Den foreslåede § 1 b, stk. 2, indebærer, at en kommunalt ejet forsyningsvirksomhed skal kunne vende tilbage til inddrivelse via restanceinddrivelsesmyndigheden, men det vil ikke herefter atter være muligt for den kommunale forsyningsvirksomhed at vælge privat inddrivelse, hvilket skyldes tidsfristerne i den foreslåede regel i § 1 b, stk. 1, 1. pkt., om valg af privat inddrivelse.

Fordringer, der skal forblive under privat inddrivelse, vil udløse opkrævningsrenter og eventuelt gebyrer efter den nye meddelelse om valget af, at lov om inddrivelse af gæld til det offentlige skal gælde for opkrævning og inddrivelse af den kommunalt ejede forsyningsvirksomheds fordringer. Der kan også være behov for opskrivninger. Selv om disse opkrævningsrenter, eventuelle gebyrer og opskrivningsbeløb således skal betales senest på dagen for den ny meddelelse eller senere, findes det naturligt, at også disse opkrævningsrenter, eventuelle gebyrer og opskrivningsbeløb skal forblive under privat inddrivelse.

Renteloven gælder for rente af pengekrav på formuerettens område, jf. dog §§ 8 og 8 a om henholdsvis forrentning af pengekrav uden for formuerettens område fra den dag, da fordringshaveren begyndte retsforfølgning til betaling af gælden, jf. § 8, stk. 1, og forrentning af sagsomkostninger, der er tilkendt ved dom eller anden retsafgørelse i en borgerlig sag, fra fuldbyrdelsesfristens udløb, jf. § 8 a, stk. 1. Den ofte vanskelige sontring mellem offentligretlige pengekrav og pengekrav på formuerettens område må ske ud fra den sædvanlige opfattelse af, hvad der henregnes til offentlig ret og privatret. Uden for formueretten falder pengekrav, der udspringer af lovgivning, der skal varetage og er udtryk for offentligretlige hensyn. Det gælder bl.a. pengekrav, der reguleres af skatte- og afgiftslovgivningen, sociallovgivningen og miljølovgivningen. Kunderne hos kommunalt ejede forsyningsvirksomheder, der f.eks. forestår affaldshåndtering eller bortskaffelse af spildevand, vil være forpligtede til at modtage og betale for forsyningsydelsen. Betalingsforpligtelsen hviler her ikke på det aftalegrundlag, der typisk kendetegner formueretlige fordringer. Omvendt vil pengekrav, der udspringer af et aftaleforhold, normalt være formueretlige.

Rentelovens § 1, stk. 2, bestemmer, at § 9 a gælder for alle inddrivelsesomkostninger vedrørende fordringer på formuerettens område, mens § 9 b alene gælder for rykker- og inkassogebyrer vedrørende sådanne fordringer.

Efter rentelovens § 9 a, stk. 1, kan fordringshaveren kræve, at skyldneren betaler fordringshaverens rimelige og relevante omkostninger ved udenretlig inddrivelse af fordringen, medmindre forsinkelsen med betalingen ikke beror på skyldneres forhold. Bestemmelsen omfatter både tilfælde, hvor fordringshaver selv forestår inddrivelsen af sin fordring (egeninkasso), og tilfælde, hvor fordringshaver overlader det til en anden, f.eks. et inkassobureau eller en advokat, at forestå inddrivelsen af fordringen (fremmedinkasso).

I § 9 a, stk. 3, bestemmes, at hvis kravet angår vederlag i henhold til en aftale omfattet af § 1, stk. 4, kan fordringshaver kræve, at skyldneren betaler fordringshaver et fast kompensationsbeløb til

dækning af inddrivelsesomkostninger i tilfælde af forsinket betaling. Kompensationsbeløbet påvirker ikke fordringshavers eventuelle betalingskrav efter stk. 1. Retten til at kræve kompensation kan ikke udelukkes ved aftale eller handelsbrug eller anden sædvane.

Rentelovens § 1, stk. 4, bestemmer, at hvis kravet angår vederlag i henhold til en aftale om levering af varer eller tjenesteydelser, der er indgået mellem erhvervsdrivende som led i deres erhverv eller mellem en erhvervsdrivende som led i dennes erhverv og en offentlig myndighed, kan fordringshavers ret til at kræve rente efter forfaldsdagen, jf. §§ 3 og 4, ikke udelukkes ved aftale, handelsbrug eller anden sædvane, ligesom fordringshavers ret til at kræve rente efter § 5 ikke kan udelukkes ved handelsbrug eller anden sædvane.

Efter § 9 a, stk. 4, 1. pkt., kan justitsministeren fastsætte nærmere regler for, hvilke udgifter fordringshaveren kan kræve betalt efter stk. 1, med henblik på at udgifterne skal være gennemsigtige og stå i passende forhold til fordringen, herunder regler om, at der ved fordringer inden for bestemte beløbsgrænser alene kan kræves betaling op til visse maksimumsbeløb. Endvidere fastsætter justitsministeren regler om størrelsen af kompensationsbeløbet i stk. 3, 1. pkt. Bemyndigelsen er udmøntet i bekendtgørelse nr. 601 af 12. juli 2002 om udenretlige inddrivelsesomkostninger i anledning af forsinket betaling.

I bekendtgørelsens § 2, stk. 2, er bestemt, at fordringshaver ved forsinket betaling har ret til uden fremsendelse af rykkerskrivelse at kræve et fast kompensationsbeløb på 310 kr. til dækning af inddrivelsesomkostninger, uden at det påvirker fordringshavers eventuelle øvrige betalingskrav efter stk. 1 og 4. Der er tale om vederlag i henhold til en aftale omfattet af rentelovens § 1, stk. 4. Det fremgår således af bekendtgørelsens § 2, stk. 3, at stk. 2 ikke finder anvendelse i forhold til en aftale som nævnt i rentelovens § 7, stk. 1, dvs. forbrugeraftaler.

Bekendtgørelsens § 2, stk. 1, omhandler anvendelsen af rentelovens § 9 b ved udsendelse af rykkerskrivelser og ved anmodning til en anden om at inddrive fordringen på fordringshavers vegne, mens § 2, stk. 4, omhandler yderligere inddrivesskridt, jf. rentelovens § 9 a, for hvilke fordringshaveren kan kræve, at skyldneren betaler fordringshaverens rimelige og relevante omkostninger i overensstemmelse med reglerne i bekendtgørelsens §§ 3 og 4, medmindre forsinkelsen med betalingen ikke beror på skyldnerens forhold. Fordringshaveren kan ifølge bekendtgørelsens § 2, stk. 4, 2. pkt., kræve betaling efter reglerne i både §§ 3 og 4, såfremt betingelserne i hver bestemmelse er opfyldt.

Om fremmedinkasso anføres i bekendtgørelsens § 3, stk. 1, 1. pkt., at fordringshaveren kan kræve betaling af skyldneren for det hermed forbundne rimelige salærkrav. Dette gælder ifølge 2. pkt. dog kun, hvis der forinden er sendt en rykkerskrivelse til skyldneren med angivelse af, at manglende betaling inden en frist på mindst 10 dage fra afsendelsen af rykkerskrivelsen vil kunne medføre, at der pålægges yderligere inddrivelsesomkostninger, og det i øvrigt har været relevant at anmode den pågældende inkassator om at inddrive fordringen. I stk. 2 anføres, at det i stk. 1, 1. pkt., nævnte betalingskrav ikke kan overstige det beløb, som er fastsat i bekendtgørelsens bilag 1.

Om egeninkasso anføres i bekendtgørelsens § 4, stk. 1, 1. pkt., at fordringshaveren kan kræve betaling for rimelige udgifter til henholdsvis udarbejdelse og indgåelse af en betalingsaftale med skyldneren (frivilligt forlig) og til administration heraf. Dette gælder ifølge 2. pkt. dog kun, hvis der forinden er sendt en rykkerskrivelse til skyldneren med angivelse af, at manglende betaling inden en frist på mindst 10 dage fra afsendelsen af rykkerskrivelsen vil kunne medføre, at der pålægges yderligere inddrivelsesomkostninger, og det i øvrigt har været relevant at iværksætte de pågældende inddrivesskridt. I stk. 2 anføres, at det i stk. 1, 1. pkt., nævnte betalingskrav ikke kan overstige det beløb, som er fastsat i bekendtgørelsens bilag 2.

Bilag 1 og 2 er senest blevet nyaffattet ved bekendtgørelse nr. 476 af 24. maj 2016 om ændring af bekendtgørelse om udenretlige inddrivelsesomkostninger i anledning af forsinket betaling. For fordringer i intervallet 0-1.000 kr. kan fordringshaveren eksempelvis maksimalt kræve 400 kr. ved fremmedinkasso og 300 kr. ved egeninkasso. For fordringer på 500.001 kr. eller mere kan fordringshaveren ved fremmed-

inkasso maksimalt kræve 6.400 kr. plus 1 pct. af den del af fordringen, der overstiger 500.000 kr., mens maksimumsbeløbet ved egeninkasso er 4.250 kr. plus 0,67 pct. af den del af fordringen, der overstiger 500.000 kr.

Efter rentelovens § 9 b, stk. 1, 1. pkt., kan fordringshaveren for rykkerskrivelser vedrørende fordringer kræve et rykkergebyr, såfremt skrivelsen er fremsendt med rimelig grund. I stk. 2, 1. pkt., er bestemt, at der kan kræves et rykkergebyr på højst 100 kr. for hver rykkerskrivelse, dog højst for 3 skrivelser vedrørende samme ydelse. Hvis skyldneren inden for en sammenhængende periode til stadighed har været i restance vedrørende samme skyldforhold, kan der uanset 1. pkt. højst kræves rykkergebyr for 3 skrivelser vedrørende restancerne i den pågældende periode, jf. 2. pkt. Der kan kun kræves gebyr for rykkerskrivelser, som er sendt med mindst 10 dages mellemrum, jf. 3. pkt.

Fordringshaveren kan ifølge § 9 b, stk. 1, 2. pkt., endvidere kræve et inkassogebyr for at anmode en anden om at inddrive fordringen på fordringshaverens vegne (dvs. fremmedinkasso), såfremt dette er sket med rimelig grund. Inkassogebyret må højst udgøre 100 kr., jf. stk. 3.

Lykkes det ikke at inddrive fordringen ved udenretlig inddrivelse, kan inddrivelse ske indenretligt via retsplejelovens regler om tvangsfuldbyrdelse. For omkostninger ved en sådan retslig inddrivelse gælder retsplejelovens regler om sagsomkostninger, jf. rentelovens § 9 a, stk. 5.

I retsplejelovens § 503 er det bestemt, at fogedretten træffer bestemmelse om betaling af omkostninger ved gennemførelsen af kravet. Aftaler mellem parterne om omkostninger og disses størrelse er ikke bindende for fogedretten. Det kan kun pålægges skyldneren at betale omkostninger i forbindelse med fordringshaverens møde under forretningen, hvis det efter reglerne i § 492 har været nødvendigt for fordringshaveren at give møde, eller fogedretten i øvrigt finder det rimeligt, at fordringshaveren har givet møde.

Ved kendelse af 2. juni 1969 (optaget i Ugeskrift for Retsvæsen 1969, side 650/2) fastslog Højesteret, at udlæg ikke kunne ske for en kommunes udgifter til advokatsalærer for udfærdigelse af rekvisition til fogedretten om udlæg for skatterestancer og for tillagte inkasso- og mødesalærer. Begrundelsen var, at kommunen selv kunne have afkrævet skyldneren beløbene og skrevet rekvisitionerne, ligesom kommunen ikke behøvede at være repræsenteret ved udlægsforretningen.

Vestre Landsret nåede i kendelse af 1. september 2006 (optaget i Ugeskrift for Retsvæsen 2007, side 49) tilsvarende frem til, at et forsikringsselskab ikke kunne få foretaget udlæg for omkostningerne til fremmed inkasso ved en advokat. Da der var udpantningsret for den forsikringspræmie, som sagen omhandlede, var det ikke rimeligt og relevant at foretage nogen fremmedinkasso før fogedrettens gennemførelse af udlægsforretning.

Fordringshaveren eller den, der på dennes vegne opkræver fordringen, kan i medfør af § 2, stk. 3, 2. pkt., i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige på skyldnerens anmodning tillade afdragsvis betaling eller henstand med betalingen. Det fremgår af de specielle bemærkninger til bestemmelsen, jf. lovforslag nr. L 20, Folketingstidende 2008-09, tillæg A, side 273, at det er tanken, at fordringshaveren pr. kulance under hensyn til det skyldige beløbs størrelse skal kunne bevilge skyldneren en udvidet betalingsfrist (henstand), hvis der f.eks. foreligger midlertidige likviditetsproblemer. Der kan også være tale om at indgå en betalingsaftale med skyldneren, hvor f.eks. et forfaldent beløb kan afdrages i rater. Fordringshaverne kan endvidere give henstand inden for en rimelig tidsramme og under hensyntagen til gældens størrelse.

Fordringer omfattet af lov om inddrivelse af gæld til det offentlige kan med tillæg af renter, gebyrer og andre omkostninger inddrives ved udpanthning, medmindre andet følger af bilag 1, jf. § 11 i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige. I bilag 1 gøres i afsnit II, nr. 1, for civile retlige fordringer en generel undtagelse fra denne udpanthningsret. Fra denne undtagelse gøres dog i afsnit II, nr. 1, litra a, en undtagelse – således at der er udpanthningsret – for bl.a. »andre fordringer end de i nr. iii nævnte,

der ifølge lovgivningen tilkommer en fordringshaver omfattet af denne lov«, jf. afsnit II, nr. 1, litra a, nr. iv. Det er dog en forudsætning, at de betingelser, der ifølge den pågældende lovgivning stilles, for at kravet tilkommer fordringshaver, er opfyldt. Efter afsnit II, nr. 1, litra a, nr. iii, er der udpantningsret for bl.a. statens regreskrav efter § 10 a, stk. 5, i lov om arbejdsskadesikring. Der er ifølge nr. v også udpantningsret for krav på erstatning, hvis kravet kan tvangsfuldbyrdes efter retsplejelovens § 478.

Fogedretten kan foretage udlæg for krav, som i lovgivningen er tillagt udpantningsret, jf. retsplejelovens § 478, stk. 2.

Det foreslås med § 1 b, stk. 3, at § 2, stk. 3, 2. pkt., og § 11 og rentelovens §§ 9 a og 9 b skal finde anvendelse for fordringer, for hvilke en kommunalt ejet forsyningsvirksomhed i medfør af den foreslåede regel i § 1 b, stk. 1, har valgt, at lov om inddrivelse af gæld til det offentlige ikke skal gælde for opkrævning og inddrivelse.

Dermed vil de kommunalt ejede forsyningsvirksomheder stadig med hjemmel i lov – nemlig § 2, stk. 3, 2. pkt., i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige – kunne meddele en skyldner tilladelse til afdragsvis betaling eller henstand med betalingen af fordringer, for hvilke den enkelte forsyningsvirksomhed har valgt privat inddrivelse.

Med den fortsatte anvendelse af § 11 i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige sikres, at de fordringer, som indtil nu har været tillagt udpantningsret, og for hvilke den kommunalt ejede forsyningsvirksomhed har valgt privat inddrivelse, fortsat kan tvangsfuldbyrdes af fogedretten i medfør af retsplejelovens § 478, stk. 2. Dermed skal den kommunalt ejede forsyningsvirksomhed ikke indhente et tvangsfuldbyrdesgrundlag efter § 478, stk. 1, dvs. f.eks. en dom eller et betalingspåkrav med påtegning efter § 477 e, stk. 2, jf. § 478, stk. 1, nr. 1, eller et eksigibelt udenretligt skriftligt forlig om forfalden gæld, jf. § 478, stk. 1, nr. 4.

De kommunalt ejede forsyningsvirksomheders fordringer vil som udgangspunkt være offentligretlige, da kunderne typisk ved lov vil være forpligtede til at modtage ydelsen, jf. ovenfor, og dermed falder disse fordringer uden for rentelovens anvendelsesområde, der omfatter pengekrav på formuerettens område, jf. rentelovens § 1, stk. 1. For de fordringer, der kommer under privat inddrivelse, vil rentelovens §§ 9 a og 9 b om henholdsvis overvæltning af inkassoomkostninger ved udenretlig inddrivelse og pålæg af rykker- og inkassogebyrer med den foreslåede regel derfor skulle finde anvendelse, selv om fordringerne er offentligretlige.

Ved den foreslåede fastholdelse af den i dag gældende udpantningsret for de kommunalt ejede forsyningsvirksomheders typisk offentligretlige fordringer vil udenretlige inddrivelsesomkostninger, der udelukkende relaterer sig til tilvejebringelsen af et tvangsfuldbyrdesgrundlag, f.eks. et eksigibelt udenretligt skriftligt forlig om forfalden gæld, jf. retsplejelovens § 478, stk. 1, nr. 4, ikke kunne overvælttes på skyldner, da der som følge af udpantningsretten ikke vil være behov for et sådant supplerende tvangsfuldbyrdesgrundlag, hvorfor omkostningerne ikke vil have været rimelige og relevante, jf. ovenfor i afsnit 2.1.1 om Højesterets kendelse af 2. juni 1969 (optaget i Ugeskrift for Retsvæsen 1969, side 650/2) og Vestre Landsrets kendelse af 1. september 2006 (optaget i Ugeskrift for Retsvæsen 2007, side 49). Det er fogedretten, der i medfør af retsplejelovens § 503 afgør, i hvilket omfang udenretlige inddrivelsesomkostninger vil kunne overvælttes på skyldner. Den foreslåede anvendelse af rentelovens § 9 a vil ved forsinket betaling i aftaler som nævnt i rentelovens § 1, stk. 4 – dvs. hvor den kommunalt ejede forsyningsvirksomhed har indgået en forsyningsaftale med en erhvervsdrivende eller en offentlig myndighed – gøre det muligt for den kommunalt ejede forsyningsvirksomhed at kræve et fast kompensationsbeløb på 310 kr. til dækning af inddrivelsesomkostninger, jf. § 2, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 601 af 12. juli 2002 om udenretlige inddrivelsesomkostninger i anledning af forsinket betaling.

Den kommunalt ejede forsyningsvirksomhed bør under alle omstændigheder gøre det klart for skyldneren, at denne ved fortsat mangel på betaling vil blive udsat for en udlægsforretning hos fogedretten.

Den foreslåede regel i § 1 b i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige skyldes et ønske om at imødekomme et af de kommunalt ejede forsyningsvirksomheders brancheorganisationer fremført ønske om valgfrihed mellem inddrivelse via restanceinddrivelsesmyndigheden og privat inddrivelse.

Med muligheden for på skyldneren at overvælte inddrivelsesomkostninger ved udenretlig inddrivelse og hos skyldneren kræve rykker- og inkassogebyrer vil de kommunalt ejede forsyningsvirksomheder, der har valgt privat inddrivelse af deres fordringer, opnå samme mulighed, som private forsyningsvirksomheder i dag har med hensyn til deres formueretlige fordringer.

Der henvises til de almindelige bemærkninger, afsnit 2.1.

Til nr. 3

Dækningsrækkefølgen for restanceinddrivelsesmyndighedens anvendelse af beløb, der inddrives eller modtages ved frivillig betaling, reguleres af § 4 i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige. Efter stk. 1 dækkes først bøder, dernæst underholdsbidrag, idet private krav dog dækkes forud for offentlige krav, og endelig andre fordringer under inddrivelse. Hvis der inden for samme kategori ikke kan ske dækning af alle fordringer, dækkes fordringerne i den rækkefølge, hvori de er modtaget hos restanceinddrivelsesmyndigheden, idet et krav på rente dog dækkes før hovedfordringen, jf. stk. 2, 1. og 2. pkt.

I nr. 3 foreslås, at der i § 4, stk. 1, foretages den ændring, at det kommer til at fremgå af bestemmelsen, at stk. 7 udgør en undtagelse til den i stk. 1 anførte dækningsrækkefølge.

Der er tale om en sproglig justering, idet der henvises til den undtagelse, som den med lovforslagets § 1, nr. 4, foreslåede nye bestemmelse i § 4, stk. 7, vil indebære for anvendelsen af dækningsrækkefølgen i § 4, stk. 1.

Der henvises til de almindelige bemærkninger, afsnit 2.2.

Til nr. 4

Dækningsrækkefølgen for restanceinddrivelsesmyndighedens anvendelse af beløb, der inddrives eller modtages ved frivillig betaling, reguleres af § 4 i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige. Efter stk. 1 dækkes først bøder, dernæst underholdsbidrag, idet private krav dog dækkes forud for offentlige krav, og endelig andre fordringer under inddrivelse. Hvis der inden for samme kategori ikke kan ske dækning af alle fordringer, dækkes fordringerne i den rækkefølge, hvori de er modtaget hos restanceinddrivelsesmyndigheden, idet et krav på rente dog dækkes før hovedfordringen, jf. stk. 2, 1. og 2. pkt.

I lovforslagets § 1, nr. 8, foreslås en hjemmel for restanceinddrivelsesmyndigheden til på skyldneren at overvælte sine omkostninger ved brugen af en privat inkassator til en udenretlig inddrivelse i udlandet.

Frem for i § 4, stk. 1, nr. 1, i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige at indføre en ny dækningskategori bestående af sådanne overvæltningsskrav, som restanceinddrivelsesmyndigheden har mod skyldneren, hvorved bøder ville være henvist til nr. 2, underholdsbidrag til nr. 3, og de andre fordringer til nr. 4, foreslås, at der med § 4, stk. 7, indsættes en ny bestemmelse, der fastslår, at restanceinddrivelsesmyndighedens krav efter § 6 a, stk. 1, dvs. overvæltningsskrav fra brugen af en privat inkassator ved inddrivelsen i udlandet, jf. lovforslagets § 1, nr. 8, skal have forrang i forhold til dækningen efter § 4, stk. 1-6.

Der henvises til de almindelige bemærkninger, afsnit 2.2.

Til nr. 5

§ 4, stk. 7, i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige indeholder en bemyndigelse for skatteministeren til at fastsætte regler om anvendelsen af bestemmelserne i stk. 1-6.

I lovforslagets § 1, nr. 4, foreslås det at indsætte en ny bestemmelse som § 4, stk. 7, hvorved den gældende bestemmelse i stk. 7 bliver stk. 8. Med lovforslagets § 1, nr. 5, foreslås, at skatteministerens bemyndigelse også skal omfatte fastsættelsen af regler om den forrang, der med lovforslagets § 1, nr. 4,

foreslås for overvæltningsskrav, som restanceinddrivelsesmyndigheden har mod skyldneren som følge af brugen af en privat inkassator ved udenretlig inddrivelse i udlandet. Henvisningen i § 4, stk. 7, i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige til stk. 1-6 foreslås derfor ændret til en henvisning til stk. 1-7.

Der henvises til de almindelige bemærkninger, afsnit 2.2.

Til nr. 6

Lov om inddrivelse af gæld til det offentlige indeholder i §§ 5-6 under overskriften »Rente og gebyr« bestemmelser om henholdsvis renter af fordringer under inddrivelse hos restanceinddrivelsesmyndigheden (§ 5), forældelsesfristen for renter af fordringer under inddrivelse hos restanceinddrivelsesmyndigheden (§ 5 a) og gebyrer (§ 6).

I nr. 6 foreslås, at denne overskrift, der er indsat før § 5 i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige, affattes således: »*Rente og gebyr m.v.*«

Der er tale om, at den gældende overskrift udvides med tilføjelsen af »m.v.«.

Ændringen skyldes lovforslagets § 1, nr. 8, om indsættelsen af en ny bestemmelse i § 6 a i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige om overvæltningsskrav, som restanceinddrivelsesmyndigheden har mod skyldneren som følge af brugen af en privat inkassator ved udenretlig inddrivelse i udlandet.

Der henvises til de almindelige bemærkninger, afsnit 2.2.

Til nr. 7

Det følger af § 5, stk. 1, i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige, at fordringer under inddrivelse hos restanceinddrivelsesmyndigheden, jf. § 1, stk. 1, med undtagelse af bøder, forrentes med en årlig rente svarende til renten i henhold til rentelovens § 5, stk. 1 og 2. Renten tilskrives fra den 1. i måneden efter modtagelsen hos restanceinddrivelsesmyndigheden. For fordringer, der tilhører restanceinddrivelsesmyndigheden, tilskrives renten fra den 1. i måneden efter den måned, hvori fordringen er stiftet. Renten er en simpel rente, som beregnes på baggrund af det antal dage, der er gået, siden renteberegningen begyndte. Det indebærer, at der hver dag påløber et nyt rentekrav, som forfalder til betaling, straks det påløber.

Det følger af rentelovens § 5, stk. 1, at renten efter forfaldsdagen fastsættes til en årlig rente, der svarer til den fastsatte referencesats med et tillæg på 8 pct. Som referencesats anses i denne lov den officielle udlånsrente, som Nationalbanken har fastsat henholdsvis pr. den 1. januar og den 1. juli det pågældende år. Rentesatsen er p.t. 8,05 pct. (2019).

Det følger af § 5, stk. 2, 1. pkt., i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige, at skatteministeren kan bestemme, at stk. 1 ikke skal anvendes på nærmere angivne typer af fordringer. Denne bemyndigelse er udmøntet i § 9, stk. 2, nr. 3, i bekendtgørelse nr. 576 af 29. maj 2018 om inddrivelse af gæld til det offentlige, hvorefter fordringer, der hviler på et pantebrev, et gældsbevis, et udenretligt frivilligt forlig m.v., og andre fordringer, hvor parterne har aftalt en morarente, som afviger fra renten i § 9, stk. 1, dvs. inddrivelsesrenten efter § 5, stk. 1, i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige, ikke forrentes med denne inddrivelsesrente, jf. dog § 9, stk. 3, 3. pkt., i bekendtgørelse nr. 576 af 29. maj 2018 om inddrivelse af gæld til det offentlige. Bekendtgørelsens § 9, stk. 2, nævner ligeledes en række andre fordringstyper, der af andre grunde ikke forrentes med renten i stk. 1. Dette omfatter fordringer, der i henhold til EU-retsakter skal forrentes med en rente fastsat i henhold til EU-retsakten, uanset at fordringen er oversendt til inddrivelse, jf. nr. 1, fordringer fastsat i henhold til en udenlandsk afgørelse om underholdsbidrag, der fastsætter en rente under inddrivelse, som er højere end inddrivelsesrenten, idet disse fordringer forrentes i henhold til afgørelsen, jf. nr. 2, fordringer, der hviler på en retsafgørelse, hvor domstolen har truffet afgørelse om en forrentning under inddrivelse, som afviger fra renten i stk. 1, jf. nr. 4, fordringer, der er modtaget hos restanceinddrivelsesmyndigheden uden særskilt angivelse af hovedstol, renter og gebyrer, idet disse fordringer ikke forrentes, jf. nr. 5, og fordringer tilhørende

fordringstyper, hvor restanceinddrivelsesmyndigheden har viden om, at der inden for fordringstypen oversendes fordringer uden særskilt angivelse af hovedstol, renter og gebyrer, idet fordringer tilhørende disse fordringstyper ikke forrentes, jf. nr. 6.

For så vidt angår fordringstyperne nævnt i § 9, stk. 2, nr. 3 og 4, i bekendtgørelse nr. 576 af 29. maj 2018 om inddrivelse af gæld til det offentlige, reguleres det i stk. 3, hvilken rente disse fordringer forrentes med efter at være blevet overdraget til inddrivelse hos restanceinddrivelsesmyndigheden, og hvem der skal beregne renten. Det følger således af stk. 3, at hvis renten, der er aftalt af parterne eller fastsat af domstolen, er lavere end inddrivelsesrentesatsen, jf. stk. 1, kan fordringshaveren vælge, at fordringen ikke skal forrentes eller skal forrentes med en rentesats, som ikke overstiger den aftalte eller i retsafgørelsen fastsatte rente, og som understøttes af restanceinddrivelsesmyndighedens it-system, der herefter beregner renten. Hvis fordringshaveren ønsker at fastholde en aftalt eller ved retsafgørelse fastsat lavere rente, som ikke understøttes af restanceinddrivelsesmyndighedens it-system, skal fordringshaveren beregne renten i henhold til aftalen eller retsafgørelsen og indsende oplysning om renten til restanceinddrivelsesmyndigheden. For fordringer som nævnt i stk. 2, nr. 3 og 4, hvor parterne har aftalt eller en domstol har fastsat en morarente, som er højere end renten i stk. 1, kan fordringshaveren vælge, at fordringen skal forrentes med renten i stk. 1 eller skal forrentes med en rentesats, som ikke overstiger den aftalte eller ved retsafgørelse fastsatte rente, og som understøttes af restanceinddrivelsesmyndighedens it-system, der herefter beregner renten. Hvis fordringshaveren ønsker at fastholde en aftalt eller ved retsafgørelse fastsat højere rente, som ikke understøttes af restanceinddrivelsesmyndighedens it-system, skal fordringshaveren beregne renten i henhold til aftalen eller retsafgørelsen og indsende oplysning om renten til restanceinddrivelsesmyndigheden.

Efter statsskattelovens § 6, litra e, kan renteudgifter som udgangspunkt fradrages ved beregningen af den skattepligtige indkomst. Dette omfatter også inddrivelsesrenteudgifter, jf. lovforslag nr. L 209, Folketingstidende 2005-06, tillæg A, side 6753 f.

Ligningslovens § 5 regulerer, hvornår renteudgifter, der er fradragsberettigede i medfør af andre lovbestemmelser eller praksis, kan fradrages. Hovedreglen er efter stk. 1, at renteudgifter fradrages ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst i det indkomstår, hvori renten forfalder til betaling, jf. dog stk. 2 og 5-8.

Hovedreglen fraviges bl.a. ved ligningslovens § 5, stk. 8, 1. pkt., hvorefter renteudgifter m.v., jf. stk. 1, først kan fradrages ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst i det indkomstår, hvori betaling sker, hvis renteudgifter m.v. for tidligere indkomstår i samme gældsforhold ikke er betalt inden udgangen af indkomståret. For så vidt angår fordringer under inddrivelse hos restanceinddrivelsesmyndigheden, er ordene »renteudgifter m.v. for tidligere indkomstår i samme gældsforhold« i praksis blevet fortolket således, at fradragsretten for inddrivelsesrenter udskydes, hvis der foreligger ubetalte opkrævningsrenter, uanset om opkrævningsrenterne er fradragsberettigede eller ej. Det fremgår eksempelvis af ligningslovens § 17 A, stk. 1, at renter af skatter samt told- og forbrugsafgifter ikke kan fradrages bortset fra renter ved henstand efter boafgiftslovens § 36 og § 12 i lov om beskatning af fortjeneste ved afståelse af fast ejendom.

Det afgørende for, om renter kan fradrages i forfaldsåret, jf. ligningslovens § 5, stk. 1, eller i det år, renterne betales, jf. stk. 8, 1. pkt., er, om der ved udgangen af det år, indkomstopgørelsen vedrører, er skyldige renteudgifter for et tidligere indkomstår vedrørende samme gældsforhold. Hvis den skattepligtige kun er i restance med renteudgifter for det år, indkomstopgørelsen vedrører, kan renterne fradrages, uanset om de er betalt. Omlægningen af fradragsretten er således i første række knyttet til et objektivi- betalkingskriterium. Om rentekravet er betalt, afgøres på grundlag af almindelige obligationsretlige regler. Er renterne for tidligere indkomstår kun delvis betalt, er der tilsvarende tale om, at nogle renter af gælden er ubetalte, og fradragsretten for renterne i efterfølgende indkomstår udskydes i medfør af § 5, stk. 8, 1. pkt., derfor indtil betalingstidspunktet.

Forfaldstidspunktet bestemmes på grundlag af parternes aftale og lovgivningens almindelige regler. Er der f.eks. ydet henstand før forfaldstidspunktet, må det således i første række bero på parternes aftale, om der kun er ydet henstand med selve betalingen, eller om forfaldstidspunktet ligeledes må anses for udskudt.

Fradragsretten udskydes kun i henhold til ligningslovens § 5, stk. 8, 1. pkt., for renteudgifter m.v. i samme gældsforhold. Hvert enkelt gældsforhold skal således bedømmes for sig. Er den skattepligtige kun i restance med forfaldne renteudgifter m.v. for et enkelt gældsforholds vedkommende, får den manglende betaling således ikke betydning for den skattemæssige behandling af renter af andre gældsforhold. I forhold til fradragsret for inddrivelsesrenter er gældsforholdet identisk med den hovedfordring, som inddrivelsesrenten beregnes af.

Efter ligningslovens § 5, stk. 8, 2. pkt., gælder 1. pkt. dog ikke, hvis den skattepligtige godtgør, at vedkommende ved udgangen af det år, indkomstopgørelsen vedrører, var i stand til at betale forfalden gæld eller stille betryggende sikkerhed herfor i sine aktiver. Dette vil som udgangspunkt ikke kunne godtgøres, hvis den skattepligtige må antages at være insolvent, jf. om insolvensformodning konkurslovens § 18. Kan den skattepligtige imidlertid godtgøre, at vedkommende har evne til at betale, sker der som nævnt ingen omlægning af fradragsretten til betalingstidspunktet. Der sker heller ikke omlægning, hvis den skattepligtige godtgør at kunne stille betryggende sikkerhed i sine aktiver. En dokumentation for, at den skattepligtige kan stille en tredjemandsgaranti, f.eks. fra et pengeinstitut, opfylder således ikke bestemmelsens krav.

Håndhævelse af ligningslovens § 5, stk. 8, 1. pkt., forudsætter, at det ved skatteindberetningen af renteudgifter oplyses, om der er ubetalte renteudgifter for tidligere indkomstår i samme gældsforhold. Med henblik på at sikre sådanne oplysninger er der i skatteindberetningslovens § 13, stk. 1, indsat en bestemmelse, hvorefter den, der som led i sin virksomhed yder eller formidler lån, årligt skal indberette til Skatteforvaltningen herom efter stk. 2, og at det samme gælder renter ved for sen betaling, der er fastsat efter gebyrloven. Det følger af stk. 2, at indberetningen efter stk. 1 skal indeholde oplysninger til identifikation af hver enkelt låntager og oplysninger om konto- og låneforholdet. Der skal bl.a. for det enkelte låneforhold og de enkelte låntagere oplyses om markering af renter i låneforhold, hvor der er ubetalte forfaldne renter vedrørende det kalenderår, der går forud for det kalenderår, hvorom der i øvrigt foretages indberetning, jf. § 13, stk. 2, nr. 3.

Efter skatteindberetningslovens § 13, stk. 5, 2. led, kan skatteministeren fastsætte nærmere regler om indberetning af renter efter § 5, stk. 1, i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige. Bemyndigelsen er udmøntet i § 28 i bekendtgørelse nr. 927 af 26. juni 2018 om skatteindberetning m.v., hvorefter Skatteforvaltningen efter skatteindberetningslovens § 13 skal indberette om renter efter § 5, stk. 1, i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige.

Opkrævningslovgivningen indeholder forskellige regler om opkrævningsmetoden for de fordringstyper, der inddrives af restanceinddrivelsesmyndigheden. Det omfatter bl.a. personskatter efter kildeskatteloven, der opkræves via it-systemet KOBRA, og A-skat, moms, told m.v. hos virksomheder, der opkræves via skattekontoen, jf. opkrævningslovens kapitel 5.

For personskatter følger det af kildeskattelovens §§ 61, 62 A og 63, at en restskatterate efter kildeskattelovens § 61 vil kunne være sammensat af både selve restskatten for det pågældende indkomstår, renter efter § 62 A, hvis årsopgørelsen er udskrevet sent, samt renter efter kildeskattelovens § 63 af ikke betalte personskatter fra tidligere år, som er påløbet i det indkomstår, som restskatten vedrører. Lovgivningen vedrørende afregning af personskatter er dermed tilrettelagt på en sådan måde, at der ikke er en sammenhæng mellem renterne og den hovedstol, som renterne er beregnet af. Er der flere indkomstår med restskat, der opkræves via ratevise betalinger, kan samme rate derfor indeholde rentebeløb fra flere indkomstår. Hvis skatteyderen undlader at betale raterne, vil de efter sædvanlig rykkerprocedure blive oversendt til inddrivelse. Skatteforvaltningens system KOBRA vil i den forbindelse opdele raten

i henholdsvis restskat og rente. Systemet er i den sammenhæng opsat således, at den enkelte rente relateres til den restskat eller B-skat, som renten er opkrævet på rate med. Det er ikke i systemet KOBRA registreret, om renten er beregnet efter kildeskattelovens §§ 62 A eller 63.

For A-skat, moms, told m.v. hos virksomheder, der opkræves via skattekontoen, jf. opkrævningslovens kapitel 5, følger det af opkrævningslovens § 16 a, stk. 1, at ind- og udbetalinger af skatter og afgifter m.v. omfattet af § 16 automatisk modregnes efter et saldoprincip. Overstiger den samlede sum af registrerede forfaldne krav på virksomhedens skattekonto den samlede sum af registrerede og forfaldne tilgodehavender til virksomheden, udgør forskellen (debetsaldoen) det samlede beløb, som virksomheden skylder Skatteforvaltningen, jf. § 16 a, stk. 2, 1. pkt. Efter § 16 c, stk. 1, 1. pkt., forrentes en debetsaldo med den rente, der er fastsat i § 7, stk. 1, jf. stk. 2. Renten beregnes dagligt og tilskrives månedligt, jf. 2. pkt. Der beregnes således renters rente på skattekontoen, og renten vil være beregnet af den til enhver tid værende debetsaldo og ikke af de enkelte krav på kontoen, jf. dog § 16 c, stk. 2. Det betyder, at Skatteforvaltningens opmærksomhed i opkrævningsmæssig sammenhæng alene retter sig mod den til enhver tid værende saldo og ikke mod den eller de enkelte krav, som denne saldo er sammensat af. Dette betyder også, at en opkrævning vil rette sig mod den til enhver tid værende saldo, og at beregningen af morarenter vil rette sig mod debetsaldoen og ikke mod det enkelte krav/den enkelte restance. Opkrævningslovgivningen vedrørende A-skat, moms, told m.v. hos virksomheder, der opkræves via skattekontoen, er dermed – ligesom personskatter opkrævet via systemet KOBRA – tilrettelagt på en sådan måde, at der ikke er en sammenhæng mellem renterne og den hovedstol, som renterne er beregnet af.

I nr. 7 foreslås, at der med § 5 b indsættes en ny bestemmelse i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige, hvorefter der ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst ikke kan fradrages udgifter til renter af fordringer under inddrivelse hos restanceinddrivelsesmyndigheden. Forslaget har til formål at løse de problemer, som restanceinddrivelsesmyndigheden har i forhold til overholdelsen af skatteindberetningsreglerne for inddrivelsesrenter.

Det foreslås, at det er alle udgifter til renter af fordringer under inddrivelse hos restanceinddrivelsesmyndigheden, der ikke kan fradrages. Dette omfatter både fordringer, der forrentes med inddrivelsesrenten i § 5, stk. 1, 1. pkt., i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige, og fordringerne nævnt i § 9, stk. 2, nr. 1-6, i bekendtgørelse nr. 576 af 29. maj 2018 om inddrivelse af gæld til det offentlige, hvor inddrivelsesrenten i § 5, stk. 1, 1. pkt., i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige ikke finder anvendelse.

Det foreslås alene at ophæve fradragsretten for udgifter til renter af fordringer under inddrivelse hos restanceinddrivelsesmyndigheden. Det foreslås således ikke at ophæve fradragsretten for fradragsberettigede opkrævningsrenter. Opkrævningsrenter er ikke behæftet med samme indberetningsudfordringer, da det er fordringshaver, der har pligten til at indberette om opkrævningsrenter og fradrag herfor, uanset om opkrævningsrenterne er fradragsberettigede i forfaldsåret, jf. ligningslovens § 5, stk. 1, eller betalingsåret, jf. ligningslovens § 5, stk. 8, 1. pkt. Fordringshaverne har således som udgangspunkt de nødvendige oplysninger til at indberette herom.

Forslaget om at ophæve fradragsretten for inddrivelsesrenter efter § 5, stk. 1, i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige indebærer, at restanceinddrivelsesmyndigheden ikke fremadrettet behøver at indberette om markering af ubetalte renter for tidligere indkomstår i samme gældsforhold, jf. § 28 i bekendtgørelse nr. 927 af 26. juni 2018 om skatteindberetning m.v., jf. skatteindberetningslovens § 13, stk. 2, nr. 3.

For fordringer under inddrivelse hos restanceinddrivelsesmyndigheden påhviler det Skatteforvaltningen at indberette i overensstemmelse med bl.a. skatteindberetningslovens § 13, stk. 2, nr. 3, jf. § 28 i bekendtgørelse nr. 927 af 26. juni 2018 om skatteindberetning m.v. Formålet hermed er at sikre oplysninger til at håndhæve ligningslovens § 5, stk. 8, om udskydelse af fradragsret for renteudgifter. Som nævnt ovenfor forudsætter en sådan markering af renter i låneforhold, hvor der er ubetalte forfaldne

renter vedrørende det kalenderår, der går forud for det kalenderår, hvorom der i øvrigt foretages indberetning, at Skatteforvaltningen har korrekte oplysninger om relationen mellem hovedfordring og tilhørende opkrævningsrenter, der sendes til inddrivelse. Oplysningerne herom angives af fordringshaverne, når fordringerne overdrages til restanceinddrivelsesmyndigheden til inddrivelse.

Ovennævnte har givet udfordringer i forhold til det i opkrævningslovgivningen forudsatte om opkrævningsmetoden for personskatter efter kildeskatteloven (KOBRA) og skatter og afgifter efter opkrævningsloven (skattekontoen), der er tilrettelagt på en sådan måde, at der ikke er en sammenhæng mellem renterne og den hovedfordring, som renterne er beregnet af.

Samme indberetningsudfordring kan endvidere opstå, ved at fordringshaverne ikke i alle tilfælde overdrager alle opkrævningsrenter til inddrivelse sammen med hovedfordringen. Restanceinddrivelsesmyndigheden har ikke oplysninger om, hvorvidt der i opkrævnningen kan være yderligere renter af et krav, der inddrives. Restanceinddrivelsesmyndigheden har derfor ikke mulighed for at tage højde herfor ved indberetning og restancemarkering.

Ovenstående begrænsninger i restanceinddrivelsesmyndighedens oplysningsgrundlag har medført, at det i forbindelse med afdækning af fordringsmassen i inddrivelsessystemet DMI er konstateret, at en række fordringer i inddrivelsen er registreret med manglende eller mangelfulde oplysninger om relationen mellem opkrævningsrenter og hovedfordring. Da indberetningen foretages maskinelt ved indberetning af de oplysninger, der er registreret af fordringshaverne i forbindelse med overdragelsen til inddrivelse, vil der i tilfælde af manglende eller mangelfulde oplysninger om relationen mellem opkrævningsrenter og hovedfordring være en risiko for, at restanceinddrivelsesmyndigheden indberetter forkert om ubetalte forfaldne opkrævningsrenter for tidligere kalenderår. Det betyder, at fradragsretten for inddrivelsesrenter i visse situationer udskydes med urette, og at der i visse situationer gives fradragsret for inddrivelsesrenter på et for tidligt tidspunkt i forhold til de gældende regler.

Det er derfor nødvendigt at forenkle reglerne med henblik på at sikre korrekt indberetning fra PSRM. Problemstillingen med manglende eller mangelfulde oplysninger om relationen mellem opkrævningsrenter og hovedfordring vil således være den samme i det nye inddrivelsessystem, PSRM, som den er i DMI. Det forventes således, at der med de gældende regler vil være en risiko for, at PSRM ikke i alle tilfælde vil kunne foretage korrekt indberetning og restancemarkering af, om der for fordringer under inddrivelse er ubetalte forfaldne opkrævningsrenter for tidligere kalenderår, hvilket kan føre til forkerte fortryk på skyldnerens årsopgørelser.

Samlet vil de foreslåede ændringer imødegå, at det ellers ikke i alle tilfælde vil være muligt for restanceinddrivelsesmyndigheden at foretage korrekte indberetninger om markering af renter i gældsforhold, hvor der er ubetalte forfaldne renter vedrørende det kalenderår, der går forud for det kalenderår, hvorom der foretages indberetning. Konkret vil det medføre, at restanceinddrivelsesmyndigheden ikke længere vil skulle opgøre og indberette inddrivelsesrenter, ligesom Skattestyrelsen ikke længere vil skulle fortrykke oplysninger om fradrag for inddrivelsesrenter på skyldnerens årsopgørelse. Foruden at sikre, at der ikke sker ukorrekt indberetning, vil ændringerne således også have store forenklende konsekvenser for administrationen og systemunderstøttelsen, idet der ikke fremadrettet vil skulle ske varetagelse af eller vejledning til skyldnerne om rentekontrolindberetningen. Sådanne forenklende konsekvenser vil især være fordelagtige i den nuværende paralleldriftssituation, hvor inddrivelsen foregår i to it-systemer, PSRM og DMI.

Der er i overvejelserne indgået en løsningsmodel, hvor restanceinddrivelsesmyndighedens indberetningspligt ophæves for så vidt angår indkomståret 2019. Da en sådan løsningsmodel indebærer den uhensigtsmæssighed, at det vil være vanskeligt for skyldnerne at dokumentere deres fradragsret, når restanceinddrivelsesmyndigheden ikke indberetter herom, er det vurderet mest hensigtsmæssigt ikke at medtage et sådant forslag om virkning forud for den 1. januar 2020. I stedet vil restanceinddrivelsesmyndigheden i de tilfælde, hvor der efter restanceinddrivelsesmyndighedens skøn kan være tvivl om

fradragsretten for indkomståret 2019, lade tvivlen komme de pågældende skyldnere til gode, således at skyldnerne får fradragsret for renter i 2019, hvis der er tvivl om, hvorvidt skyldnerne har ubetalte renter fra 2018 vedrørende gældsforholdet. En sådan tvivl kan foreligge, når restanceinddrivelsesmyndigheden for en gruppe af fordringer har kendskab til eller konkret mistanke om, at der ikke i alle tilfælde er registreret en korrekt sammenhæng mellem renter og den hovedstol, som renterne er beregnet af. Hvor der foreligger en sådan tvivl om sammenhængen mellem renter og hovedstol, kan skyldnere ved indberetning af inddrivelsesrenter for 2019 få fradragsret, selv om der i inddrivelsessystemet måtte være registreret en ubetalt opkrævningsrente, for hvilken den oplyste relation til hovedstolen ikke med sikkerhed kan lægges til grund. Det forudsættes dog, at restanceinddrivelsesmyndigheden foretager et kvalificeret skøn på baggrund af de for restanceinddrivelsesmyndigheden foreliggende oplysninger om fordringshavernes praksis og de i inddrivelsessystemet registrerede oplysninger. Eksempelvis vil der ikke foreligge tvivl om skyldnerens fradragsret i tilfælde, hvor der ved indberetning er forfaldne og ubetalte inddrivelsesrenter fra tidligere år vedrørende samme gældsforhold, som kunne udskyde fradragsretten efter ligningslovens § 5, stk. 8, 1. pkt.

Der henvises til de almindelige bemærkninger, afsnit 2.3.

Til nr. 8

Rentelovens § 9 a, stk. 1, bestemmer, at fordringshaveren kan kræve, at skyldneren betaler fordringshaverens rimelige og relevante omkostninger ved udenretlig inddrivelse af fordringen, medmindre forsinkelsen med betalingen ikke beror på skyldnerens forhold. Efter § 9 b, stk. 1, kan fordringshaveren for rykkerskrivelser vedrørende fordringer kræve et rykkergebyr, såfremt skrивelsen er fremsendt med rimelig grund, og opkræve et inkassogebyr for at anmode en anden om at inddrive fordringen på fordringshaverens vegne, såfremt dette er sket med rimelig grund. I stk. 2 og 3 findes regler om størrelsen på disse gebyrer. Renteloven finder dog – på nær §§ 8 og 8 a – alene anvendelse for pengekrav på formuerettens område, og de fleste fordringer, som restanceinddrivelsesmyndigheden skal inddrive, er ikke formueretlige, men offentligretlige.

Selv om restanceinddrivelsesmyndigheden ved modtagelsen af en fordring til inddrivelse indtræder i de kreditorbeføjelser, der knytter sig til fordringen, jf. § 3, stk. 1, i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige, og for formueretlige fordringer vil kunne anvende rentelovens §§ 9 a og 9 b, indeholder gældende ret ikke noget sikkert hjemmelsgrundlag, for at restanceinddrivelsesmyndigheden i alle tilfælde kan overvælte udgifter, der er afholdt for bistand fra en privat aktør til inddrivelse i udlandet, på skyldneren. Disse omkostninger skal dermed afholdes af restanceinddrivelsesmyndigheden selv, hvis en sikker hjemmel til overvæltning ikke findes.

Efter § 5, stk. 1, 1. pkt., i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige skal fordringer under inddrivelse hos restanceinddrivelsesmyndigheden, jf. § 1, stk. 1, med undtagelse af bøder, forrentes med en årlig rente svarende til renten i henhold til rentelovens § 5, stk. 1 og 2. Efter § 5, stk. 1, 2. pkt., i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige tilskrives renten fra den 1. i måneden efter fordringens modtagelse hos restanceinddrivelsesmyndigheden.

I nr. 8 foreslås, at der med § 6 a indsættes en ny bestemmelse i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige. Det foreslås med § 6 a, stk. 1, 1. pkt., at skyldneren skal betale restanceinddrivelsesmyndighedens rimelige omkostninger ved udenretlig inddrivelse i udlandet gennem en privat inkassator, som restanceinddrivelsesmyndigheden har antaget til at bistå med inddrivelsen i udlandet.

Den foreslåede regel går ud på at skabe mulighed for at overvælte rimelige omkostninger på skyldneren ved restanceinddrivelsesmyndighedens brug af en privat inkassator til udenretlig inddrivelse i udlandet.

Reglen skal alene kunne anvendes i tilfælde, hvor inddrivelse ikke har været mulig i Danmark, fordi skyldneren hverken modtager dansk A-indkomst, som ville kunne være anvendt til lønindeholdelse, eller i

Danmark har aktiver, hvori udlæg ville kunne være foretaget, ligesom der heller ikke må findes en aftale m.v. om adgang til inddrivelsesbistand fra en udenlandsk myndighed.

Der vil være tale om de beløb, som i henhold til den mellem restanceinddrivelsesmyndigheden og den private inkassator indgåede aftale skal betales af restanceinddrivelsesmyndigheden til den private inkassator. Det vil dreje sig om dennes omkostninger ved den udenretlige inddrivelse og den provision, der måtte være aftalt. Ved udenretlig inddrivelse forstås i denne sammenhæng også omkostninger forbundet med en privat inkassators arbejde med at finde frem til skyldners adresse eller kontaktoplysninger. Efter den foreslåede bestemmelse i § 6 a, stk. 4, skal skatteministeren kunne fastsætte nærmere regler om, hvilke omkostninger restanceinddrivelsesmyndigheden vil kunne kræve betalt, jf. nedenfor.

Ordningen vil omtrent svare til rentelovens §§ 9 a og b om pengekrav på formuerettens område.

Med § 6 a, stk. 1, 2. pkt., foreslås, at overvæltningen efter den foreslåede bestemmelse i 1. pkt. dog kun skal være mulig, i det omfang inddrivelsen var retmæssig og relevant.

Det vil ikke være tilfældet, hvis det viser sig, at fordringen helt eller delvist ikke bestod. I et sådant tilfælde vil det kunne være urimeligt at pålægge skyldneren at betale de udgifter, som restanceinddrivelsesmyndigheden har haft til den private inkassator. Det samme gælder, hvor det ikke havde været nødvendigt at antage en privat inkassator, fordi det havde været muligt at inddrive i Danmark, jf. ovenfor.

Efter forvaltningslovens § 19, stk. 1, har en myndighed pligt til at gennemføre partshøring af den, som afgørelsen retter sig mod, inden der træffes afgørelse i sagen, hvis parten ikke kan antages at være bekendt med, at myndigheden er i besiddelse af bestemte oplysninger vedrørende sagens faktiske grundlag eller eksterne faglige vurderinger, der er til ugunst for parten og har væsentlig betydning for sagens afgørelse. Myndigheden skal i et sådant tilfælde give parten lejlighed til at fremkomme med en udtalelse og kan fastsætte en frist for afgivelsen af denne udtalelse.

Pligten efter § 19, stk. 1, til partshøring er dog undergivet visse begrænsninger, der fremgår af stk. 2. Partshøring kan bl.a. undlades efter § 19, stk. 2, nr. 5, 2. led, hvis forelæggelsen af oplysningerne for parten vil være forbundet med væsentlige vanskeligheder. Det kan f.eks. være tilfældet, hvis partens opholdssted er ukendt, eller hvis parten er udrejst til et ukendt sted, og sagen ikke kan afvente, at vedkommende eventuelt vender tilbage. Partshøring kan alene undlades, hvis myndigheden har udfoldet rimelige bestræbelser på at finde en måde til at kontakte parten.

Forvaltningslovens § 19 finder i lighed med en række andre af forvaltningslovens regler om partsrettigheder kun anvendelse i sager, hvor en myndighed har truffet eller skal træffe afgørelse i en sag.

En forvaltningsafgørelse skal, når den meddeles skriftligt, være ledsaget af en begrundelse, medmindre afgørelsen fuldt ud giver den pågældende part medhold, jf. forvaltningslovens § 22. En sådan afgørelse, der ikke fuldt ud giver parten medhold, skal være ledsaget af en vejledning om klageadgang med angivelse af klageinstans og oplysning om fremgangsmåden ved indgivelse af klage, herunder om eventuel tidsfrist, jf. § 25, stk. 1.

I § 17, stk. 1, i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige er bestemt, at klager over restanceinddrivelsesmyndighedens afgørelser om inddrivelse af fordringer m.v., herunder om kravets eksistens og størrelse, når spørgsmålet herom vedrører restanceinddrivelsesmyndighedens administration, kan indbringes for Landsskatteretten, medmindre andet er bestemt i lovgivningen eller regler udstedt i medfør heraf. Klagen skal indgives skriftligt til restanceinddrivelsesmyndigheden og skal være modtaget senest 3 måneder efter modtagelsen af den afgørelse, der klages over. Der kan dog ses bort fra en fristoverskridelse, hvis særlige omstændigheder taler derfor. Hvis restanceinddrivelsesmyndigheden på grundlag af klagen finder anledning dertil, kan restanceinddrivelsesmyndigheden genoptage sagen. Kan restanceinddrivelsesmyndigheden ikke give fuldt medhold i klagen, og hvis klagen fastholdes, videresender restanceinddrivelsesmyndigheden klagen til skatteankeforvaltningen sammen med en udtalelse om sagen. Skatteforvaltningslovens § 35 a, stk. 4 og 5, finder ikke anvendelse.

En borger har efter almindelige forvaltningsretlige grundsætninger i almindelighed retskrav på, at den myndighed, der har truffet afgørelsen, genoptager og atter realitetsbehandler sagen, hvis der i forbindelse med genoptagelsesansøgningen fremkommer nye faktiske oplysninger, der for sagen har så væsentlig betydning, at der er en vis sandsynlighed for, at sagen ville have fået et andet udfald, hvis oplysningerne havde foreligget, da myndigheden oprindeligt traf sin afgørelse i sagen. Det bør efter omstændighederne også tillægges betydning, om de nye oplysningers senere fremkomst er et i forhold til vedkommende part undskyldeligt forhold.

En myndighed kan endvidere have pligt til at genoptage sagen, hvis der foreligger en ikke uvæsentlig sagsbehandlingsfejl.

En forvaltningsafgørelse kan ifølge almindelige forvaltningsretlige principper først få virkning, når den er meddelt parten i den foreskrevne form af den dertil bemyndigede myndighed. Partens tilfældigt opnåede kendskab til afgørelsen er ikke tilstrækkeligt. Afgørelsen anses for meddelt, når den er kommet frem til parten. Derimod kræves ikke, at afgørelsen er kommet til partens kundskab, idet parten i modsat fald ville kunne undgå afgørelsens retsvirkninger ved at holde sig i forsætlig uvidenhed om afgørelsen. Ved lov kan det dog være bestemt, at en afgørelses retsvirkning ikke skal regnes fra afgørelsens individuelle meddelelse til parten, men fra et andet tidspunkt, f.eks. fra en offentlig bekendtgørelse af afgørelsen.

Lov om Digital Post fra offentlige afsendere indeholder i § 3 regler om obligatorisk tilslutning til Digital Post for fysiske personer, der er 15 år eller derover og har bopæl eller fast ophold i Danmark, jf. stk. 1, og for juridiske enheder med cvr-nummer efter lov om Det Centrale Virksomhedsregister, jf. stk. 2, idet der dog for fysiske personer er mulighed for at blive fritaget for obligatorisk tilslutning, jf. § 5, stk. 1 og 3, mens juridiske enheder har mulighed for fritagelse efter § 5, stk. 4.

For fysiske personer og juridiske enheder, der er tilsluttet Digital Post, gælder ifølge § 10, at meddelelser, der sendes under anvendelse af Digital Post, anses for 1) at være kommet frem på det tidspunkt, hvor meddelelsen er tilgængelig for adressaten i postløsningen, og 2) at være afsendt af den angivne afsender.

I bekendtgørelse nr. 1553 af 18. december 2013 om fritagelse af fysiske personer fra tilslutning til Offentlig Digital Post m.v. er der i § 3 fastsat nærmere regler om fysiske personers mulighed for at blive fritaget fra den obligatoriske tilslutning til Digital Post. En fritagelse kan opnås, hvis personen afgiver en underskrevet erklæring om at være omfattet af mindst én af de i § 3, nr. 1-8, nævnte fritagelsesgrunde. Efter § 3, nr. 4, er det en fritagelsesgrund, at personen er registreret i Det Centrale Personregister (CPR) som udrejst af Danmark, mens fritagelse kan ske efter § 3, nr. 5, hvis personen ikke længere er registreret med fast bopæl eller fast opholdssted i CPR, jf. CPR-lovens § 6, stk. 1 og 2, men er registreret som værende uden fast bopæl i CPR, jf. CPR-lovens § 6, stk. 4. Bekendtgørelsens § 3, nr. 7, muliggør en fritagelse, hvis der foreligger praktiske vanskeligheder ved at skaffe den offentlige digitale signatur NemID (f.eks. på grund af udlandsophold med lang afstand til en dansk repræsentation, hvor NemID kan udleveres).

En skyldner, der har gæld under inddrivelse hos restanceinddrivelsesmyndigheden på mindst 100 kr., og som fraflytter Danmark, har efter § 16 a, stk. 1, i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige pligt til inden udrejsen at give restanceinddrivelsesmyndigheden oplysning om fraflytningen, jf. dog stk. 5, hvorefter denne pligt ikke består, så længe skyldneren overholder en afdragsordning hos restanceinddrivelsesmyndigheden. Oplysningspligten omfatter ifølge § 16 a, stk. 2, skyldnerens 1) personnummer, 2) fulde navn eller adresseringsnavn, 3) hidtidige adresse og bopælskommune, 4) fremtidige adresse og bopælsland og 5) flyttedato. Har en skyldner omfattet af § 16 a, stk. 1, ikke en fast bopæl i udlandet, gælder stk. 2, nr. 4, ikke. Skyldneren skal da i stedet oplyse en kontaktadresse, medmindre skyldneren er tilsluttet Digital Post, jf. § 16 a, stk. 3. Skyldneren har ifølge § 16 a, stk. 4, efter udrejsen pligt til at opdatere oplysningerne efter stk. 2 og 3, senest 14 dage efter at forholdene har ændret sig, jf. dog stk. 5. Hvis opholdets varighed i udlandet ikke overstiger 6 måneder, gælder stk. 1 ikke, hvis skyldneren er tilsluttet Digital Post, jf. § 16 a, stk. 6. Er den, der flytter, ikke selv i stand til at anmelde flytning, skal flytningen anmeldes af den, der er ansvarlig for den pågældende, jf. § 16 a, stk. 7. Medmindre højere straf

er forskyldt efter den øvrige lovgivning, straffes ifølge § 16 b med bøde den, som forsætligt eller ved grov uagtsomhed 1) undlader at opfylde pligten efter § 16 a, stk. 1 eller 7, 2) afgiver urigtige eller vildledende oplysninger efter § 16 a, stk. 2 eller 3, eller 3) undlader at opfylde pligten efter § 16 a, stk. 4.

Med § 6 a, stk. 2, 1. pkt., foreslås, at restanceinddrivelsesmyndigheden vil skulle træffe afgørelse om skyldnerens pligt til betaling af de i den foreslåede bestemmelse i § 6 a, stk. 1, 1. pkt., nævnte omkostninger.

Afgørelsen vil kunne påklages til Landsskatteretten i medfør af den gældende klagebestemmelse i § 17, stk. 1, i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige, hvilket vil skulle være oplyst i afgørelsen, jf. forvaltningslovens § 25, stk. 1. En klage vil skulle indgives skriftligt til restanceinddrivelsesmyndigheden og skal være modtaget senest 3 måneder efter modtagelsen af afgørelsen, idet der dog kan bortses fra en fristoverskridelse, hvis særlige omstændigheder taler derfor, jf. § 17, stk. 1, 2. og 3. pkt.

Afgørelsen vil i tilfælde, hvor restanceinddrivelsesmyndigheden trods rimelige bestræbelser ikke har fundet en måde til at kontakte skyldneren, ikke forudsætte forudgående partshøring af skyldneren, jf. forvaltningslovens § 19, stk. 2, nr. 5, 2. led.

Med § 6 a, stk. 2, 2. pkt., foreslås, at afgørelsen vil skulle have virkning fra afgørelsestidspunktet og være gyldig, selv om afgørelsen ikke vil kunne meddeles skyldner.

Som følge af forslaget om at give restanceinddrivelsesmyndighedens overvæltningskrav forrang i forhold til dækningen efter § 4 i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige er det nødvendigt at kunne anvende det beløb, som den private inkassator måtte modtage fra skyldneren, til at dække overvæltningskravet, inden en resterende del af beløbet anvendes til dækninger af øvrige fordringer under inddrivelse, jf. § 4. Da anvendelsen af beløbet til at dække overvæltningskravet forudsætter en afgørelse om overvæltning, og at denne afgørelse har fået retsvirkning efter sit indhold, er det nødvendigt, at denne retsvirkning ikke først skal kunne indtræde, når afgørelsen meddeles skyldneren i udlandet, men allerede fra afgørelsestidspunktet.

Hvis skyldnerens adresse er ukendt, idet det trods rimelige bestræbelser såsom opslag i Det Centrale Personregister og undersøgelse af eventuelle andre umiddelbart tilgængelige søgemuligheder ikke har været muligt at fremfinde adressen, sendes afgørelsen, så snart det bliver muligt for restanceinddrivelsesmyndigheden af sende afgørelsen. Afgørelsen mister ikke sin virkning, selv om den på grund af ukendskab til skyldnerens adresse ikke kan meddeles skyldneren, idet virkningen vil indtræde på afgørelsestidspunktet. Klagefristen vil dog først skulle løbe fra det tidspunkt, hvor afgørelsen kommer frem til skyldneren, jf. § 17, stk. 1, 2. pkt., i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige. Dette er overensstemmelse med, hvad der antages at være gældende ret, jf. pkt. 211 i Justitsministeriets vejledning om forvaltningsloven, jf. vejledning nr. 11740 af 4. december 1986.

Hvis restanceinddrivelsesmyndigheden, efter at afgørelsen er truffet, bliver opmærksom på, at faktiske eller retlige forhold af betydning for afgørelsen om overvæltning af omkostninger på skyldneren har ændret sig væsentligt, eller hvis skyldneren med henvisning til sådanne forhold selv anmoder om genoptagelse, vil restanceinddrivelsesmyndigheden i almindelighed skulle genoptage sagen om overvæltning af omkostninger, medmindre det tilbagebetalingskrav, som ville kunne blive udfaldet af en genoptagelse, er forældet, idet en tilstrækkelig retlig interesse i genoptagelse da ikke foreligger. Forældelsesfristen, der løber fra betalingen af overvæltningskravet, jf. herved forældelseslovens § 2, stk. 1, vil være 3 år, jf. § 3, stk. 1, medmindre skyldneren i medfør af § 3, stk. 2, kan påberåbe sig suspension af forældelsen som følge af en faktisk vildfarelse om tilbagebetalingskravet.

Med § 6 a, stk. 3, 1. pkt., foreslås, at restanceinddrivelsesmyndigheden i tilfælde, hvor afgørelsen trods rimelige bestræbelser ikke kan meddeles skyldneren som følge af ukendskab til dennes adresse, eller hvor et brev med afgørelsen returneres til restanceinddrivelsesmyndigheden som uanbringeligt, i Statstidende

optager en meddelelse, der underretter skyldneren om, at der i forhold til skyldneren er truffet en afgørelse, som skyldneren kan få meddelt ved at rette henvendelse til restanceinddrivelsesmyndigheden.

Det vil af meddelelsen ikke fremgå, hvad afgørelsen indeholder, idet formålet med meddelelsen alene er at opfordre skyldneren til at rette henvendelse til restanceinddrivelsesmyndigheden med henblik på at få meddelt afgørelsen.

Skyldnerens personnummer må ikke offentliggøres i meddelelsen, jf. § 5, stk. 3, i lov om Statstidende, hvorefter personnumre alene må offentliggøres ved proklamaer i dødsboer, jf. dog § 6, stk. 3, om masseudtræk af oplysninger.

Med § 6 a, stk. 3, 2. pkt., foreslås, at klagefristen, jf. § 17, stk. 1, 2. pkt., i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige, senest skal løbe fra etårsdagen for meddelelsen i Statstidende, medmindre særlige omstændigheder taler for en fravigelse.

Den foreslåede regel vil indebære, at skyldneren vil skulle have modtaget afgørelsen senest på etårsdagen for meddelelsen i Statstidende, idet klagefristen løber fra modtagelsen. Uden en sådan begrænsning af klageadgangen vil restanceinddrivelsesmyndigheden og eventuelt Skattestyrelsen, jf. ovenfor om den lovbestemte remonstrationsordning i § 17, stk. 1, 4. og 5. pkt., i forbindelse med en konkret klage risikere at skulle tage stilling til klagen, måske flere år efter afgørelsen blev truffet. En skyldner vil i tilfælde, hvor en klage er afskåret som følge af den foreslåede begrænsning, stadig have mulighed for at anmode om genoptagelse af afgørelsen, jf. ovenfor. De særlige omstændigheder, der kan tale for en fravigelse, kan eksempelvis være en hospitalsindlæggelse, som har hindret skyldneren i rettidigt at anmode om og modtage afgørelsen fra restanceinddrivelsesmyndigheden. I sådanne og andre tilfælde, hvor det vil være urimeligt at afvise en klage, vil der kunne bortses fra den manglende overholdelse af fristen for modtagelse af afgørelsen.

Med § 6 a, stk. 4, foreslås, at skatteministeren skal kunne fastsætte nærmere regler om, hvilke omkostninger restanceinddrivelsesmyndigheden skal kunne kræve betalt af skyldneren efter den foreslåede bestemmelse i § 6 a, stk. 1.

Det skal således være muligt at fastsætte, hvilke beløb der som omkostninger ved den private inkassators udenretlige inddrivelse og som provision skal kunne overvælttes på skyldneren.

Bemyndigelsen vil bl.a. kunne give mulighed for at bestemme, at en privat inkassator ud over et grundbeløb kan blive aflønnet med en provision af et eventuelt inddrevet beløb, således at disse omkostninger for restanceinddrivelsesmyndigheden vil kunne overvælttes på skyldneren.

Bemyndigelsen foreslås også at skulle give mulighed for at bestemme, at overvæltning efter de danske regler efter omstændighederne ikke skal kunne finde sted, i det omfang det efter national ret i det land, hvor den private inkassators inddrivelsesbistand udføres, er muligt at overvælte inddrivelsesomkostninger på skyldneren.

En omkostning vil f.eks. kunne være urimelig, hvis de skridt m.v., som ligger til grund for omkostningen, ikke har været tilstrækkeligt velbegrundede.

Der henvises til de almindelige bemærkninger, afsnit 2.2.

Til nr. 9

I § 18 d, stk. 2, 1. pkt., i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige er det bestemt, at restanceinddrivelsesmyndigheden i sager om inddrivelse eller frivillig betaling i perioden fra og med den 1. september 2013 til og med den 7. september 2015, dvs. EFI's driftsperiode, af egen drift alene genoptager sager, hvor restanceinddrivelsesmyndigheden har konstateret, at fordringen ved inddrivelsen eller modtagelsen af den frivillige betaling var eller kan have været uden retskraft, og sager, hvor restanceinddrivelsesmyndigheden har konstateret, at fordringen, efter at der blev inddrevet på den ved en inddrivelse, der af

restanceinddrivelsesmyndigheden er konstateret ramt eller formodes at kunne være ramt af sagsbehandlingsfejl, har mistet eller kan have mistet retskraften.

Det er dog i § 18 d, stk. 2, 2. pkt., bestemt, at det for genoptagelsen af egen drift er en forudsætning, at det samlede beløb, der er inddrevet eller modtaget på eller vedrørende fordringen, inklusive renter udgør mindst 3.000 kr., og at et krav på tilbagebetaling af det inddrevne eller modtagne beløb ikke er forældet, jf. § 18 e.

Sager, der udelukkende er ramt af sagsbehandlingsfejl, eller hvor det på den enkelte fordring inddrevne beløb udgør mindre end 3.000 kr., omfattes ikke af de sager, som restanceinddrivelsesmyndigheden genoptager af egen drift. Genoptagelse af de sager, der ikke omfattes af genoptagelsen af egen drift, forudsætter derfor en anmodning fra skyldneren (»remonstration«). I § 18 d, stk. 1, 2. pkt., er fristen for en sådan remonstration fastsat til den 7. september 2018.

I nr. 9 foreslås, at der i § 18 d, stk. 2, 1. pkt., i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige foretages den ændring, at restanceinddrivelsesmyndighedens pligt til genoptagelse af egen drift også omfatter sager, hvor den frivillige betaling er sket til fordringshaver eller den, der på vegne af fordringshaver opkræver fordringen.

Der er tale om en præcisering, således at det udtrykkeligt fremgår, at restanceinddrivelsesmyndighedens pligt til genoptagelse af egen drift i EFI's driftsperiode også omfatter sager, hvor en frivillig betaling er sket direkte til fordringshaver eller den, der på vegne af fordringshaver opkræver fordringen. Til brug for genoptagelsen er der udsøgt en række fordringer, der var under inddrivelse i EFI's driftsperiode, men hvor skyldneren har foretaget betaling direkte til fordringshaver eller den, der på vegne af fordringshaver opkræver fordringen. Restanceinddrivelsesmyndigheden har fået kendskab til sådanne sager, når fordringshaveren eller den, der på vegne af fordringshaver opkræver fordringen, over for restanceinddrivelsesmyndigheden har meddelt en nedskrivning af den pågældende fordring efter at have modtaget den frivillige betaling. Fordringshaver eller den, der på vegne af fordringshaver opkræver fordringen, kunne ved modtagelsen af den frivillige betaling ikke vide, at fordringen eventuelt ikke længere var retskraftig som følge af bl.a. problemerne i EFI. Det er derfor fundet rimeligt, at restanceinddrivelsesmyndigheden også genoptager sådanne sager om frivillig betaling, der er sket direkte til fordringshaver eller den, der på vegne af fordringshaver opkræver fordringen, frem for at overlade det til skyldneren selv at gøre krav på tilbagesøgning hos fordringshaveren eller den, der på vegne af fordringshaver opkræver fordringen. Fordringshaveren eller den, der på vegne af fordringshaver opkræver fordringen, vil som udgangspunkt ikke selv kunne vurdere berettigelsen af et tilbagebetalingskrav, som en skyldner måtte fremføre, med henvisning til at forældelse var indtrådt, da den frivillige betaling blev foretaget.

Det bemærkes i den forbindelse, at den ifølge retsteorien gældende undtagelse til retten til tilbagesøgning af beløb betalt ved frivillige betalinger foretaget i den urigtige formening at være forpligtet til betalingen (grundsætningen om *condictio indebiti*), ifølge hvilken undtagelse tilbagesøgning dog afskæres, når fordringen på betalingstidspunktet var forældet, næppe kan udstrækkes til at omfatte betalinger foretaget til det offentlige, der har pligt til at afskrive forældede fordringer, så snart forældelse indtræder, og give skyldneren besked herom, så en frivillig betaling kan undgås.

Ikkestatslige fordringshavere, der har modtaget betalingen direkte fra skyldneren, vil også være omfattet af den i § 1, nr. 11, foreslåede regel om, at restanceinddrivelsesmyndigheden i forhold til ikkestatslige fordringshavere ikke stiller krav om tilbagebetaling af beløb, som i forbindelse med en genoptagelse efter § 18 d, stk. 2, i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige viser sig at være inddrevet eller modtaget med urette, samt den foreslåede regel om, at restanceinddrivelsesmyndigheden for de tilfælde, hvor restanceinddrivelsesmyndigheden hos ikkestatslige fordringshavere allerede har foretaget tilbagesøgning, dvs. gennemført regres, til de pågældende ikkestatslige fordringshavere foretager tilbagebetaling inklusive en rentegodtgørelse.

Der henvises til de almindelige bemærkninger, afsnit 2.4.

Til nr. 10

I § 18 d, stk. 2, 1. pkt., i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige er det bestemt, at restanceinddrivelsesmyndigheden i sager om inddrivelse eller frivillig betaling i perioden fra og med den 1. september 2013 til og med den 7. september 2015, dvs. EFI's driftsperiode, af egen drift alene genoptager sager, hvor restanceinddrivelsesmyndigheden har konstateret, at fordringen ved inddrivelsen eller modtagelsen af den frivillige betaling var eller kan have været uden retskraft, og sager, hvor restanceinddrivelsesmyndigheden har konstateret, at fordringen, efter at der blev inddrevet på den ved en inddrivelse, der af restanceinddrivelsesmyndigheden er konstateret ramt eller formodes at kunne være ramt af sagsbehandlingsfejl, har mistet eller kan have mistet retskraften.

Det er dog i § 18 d, stk. 2, 2. pkt., bestemt, at det for genoptagelsen af egen drift er en forudsætning, at det samlede beløb, der er inddrevet eller modtaget på eller vedrørende fordringen, inklusive renter udgør mindst 3.000 kr., og at et krav på tilbagebetaling af det inddrevne eller modtagne beløb ikke er forældet, jf. § 18 e.

I nr. 10 foreslås, at der i § 18 d, stk. 2, 2. pkt., foretages den ændring, at genoptagelsesbetingelsen om, at et krav om tilbagebetaling af det inddrevne eller modtagne beløb ikke er forældet, jf. § 18 e, udgår.

Forslaget skal ses i sammenhæng med, at det samtidig med § 1, nr. 12, foreslås, at der i § 18 e i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige foretages den ændring, at forældelse i genoptagelsessager omfattet af § 18 d, stk. 2, dog tidligst kan indtræde, når der er gået 3 år fra den dag, hvor restanceinddrivelsesmyndighedens afgørelse blev truffet.

Der henvises til de almindelige bemærkninger, afsnit 2.4.

Til nr. 11

I § 18 d, stk. 2, 1. pkt., i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige er det bestemt, at restanceinddrivelsesmyndigheden i sager om inddrivelse eller frivillig betaling i EFI's driftsperiode af egen drift alene genoptager sager, hvor restanceinddrivelsesmyndigheden har konstateret, at fordringen ved inddrivelsen eller modtagelsen af den frivillige betaling var eller kan have været uden retskraft, og sager, hvor restanceinddrivelsesmyndigheden har konstateret, at fordringen, efter at der blev inddrevet på den ved en inddrivelse, der af restanceinddrivelsesmyndigheden er konstateret ramt eller formodes at kunne være ramt af sagsbehandlingsfejl, har mistet eller kan have mistet retskraften.

Det er dog i § 18 d, stk. 2, 2. pkt., bestemt, at det for genoptagelsen af egen drift er en forudsætning, at det samlede beløb, der er inddrevet eller modtaget på eller vedrørende fordringen, inklusive renter udgør mindst 3.000 kr., og at et krav på tilbagebetaling af det inddrevne eller modtagne beløb ikke er forældet, jf. § 18 e.

Sager, der udelukkende er ramt af sagsbehandlingsfejl, eller hvor det på den enkelte fordring inddrevne beløb udgør mindre end 3.000 kr., omfattes ikke af de sager, som restanceinddrivelsesmyndigheden genoptager af egen drift. Genoptagelse af de sager, der ikke omfattes af genoptagelsen af egen drift, forudsætter derfor en anmodning fra skyldneren (»remonstration«). I § 18 d, stk. 1, 2. pkt., er fristen for en sådan remonstration fastsat til den 7. september 2018.

I § 18 d, stk. 3, i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige er det bestemt, at i sager om inddrivelse eller frivillig betaling, der har fundet sted i perioden fra og med den 1. september 2013 til og med den 7. september 2015, vedrørende fordringer under inddrivelse hos restanceinddrivelsesmyndigheden genoptager restanceinddrivelsesmyndigheden sagen, hvis fordringen ikke er omfattet af en genoptagelse af egen drift efter stk. 2, og det i forbindelse med restanceinddrivelsesmyndighedens gennemgang af fordringen for at afklare dens retskraft konstateres, at fordringen var forældet eller på anden vis ophørt, da inddrivelsen eller den frivillige betaling fandt sted. Genoptagelse er dog betinget af, at et krav om tilbagebetaling af det inddrevne eller modtagne beløb ikke er forældet, jf. § 18 e.

Hvis restanceinddrivelsesmyndighedens inddrivelse af eller modtagelse af frivillig betaling på en fordring viser sig at have været uretmæssig, fordi fordringen ikke bestod (f.eks. på grund af indtrådt forældelse), eller fordi der ved inddrivelsen blev begået sagsbehandlingsfejl, der ikke blot er bagatelagtige, vil den pågældende borger eller virksomhed (»skyldner«) som udgangspunkt have krav på at få det inddrevne beløb tilbagebetalt. Tilbagebetalingskravet stiftes i det øjeblik, hvor betalingen fra skyldneren fandt sted, og det forfalder til betaling i samme øjeblik. Dermed løber tilbagebetalingskravets 3-årige forældelsesfrist også fra dette øjeblik, jf. forældelseslovens § 2, stk. 1.

Var en fordringshaver ubekendt med fordringen eller skyldneren, regnes forældelsesfristen dog først fra den dag, da fordringshaveren fik eller burde have fået kendskab hertil, jf. forældelseslovens § 3, stk. 2, om suspension. Forældelse indtræder dog ifølge § 3, stk. 3, nr. 4, senest 10 år fra forældelsesfristens starttidspunkt efter § 2. I praksis kan alene en faktisk vildfarelse – dvs. ukendskab til de faktiske omstændigheder, der var afgørende for fordringshavers kendskab til kravet (eller skyldneren) – resultere i suspension. Derimod vil en retsvildfarelse – dvs. ukendskab til de juridiske omstændigheder, der begrundet kravet – som udgangspunkt ikke kunne føre til suspension.

Restanceinddrivelsesmyndigheden indtræder i kreditorbeføjelserne for de fordringer, der modtages til inddrivelse, jf. § 3, stk. 1, i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige. Det indebærer, at restanceinddrivelsesmyndigheden i forhold til skyldner overtager samtlige rettigheder og forpligtelser, der knytter sig til fordringen.

Konstaterer restanceinddrivelsesmyndigheden, at en inddrivelse har været uretmæssig, er det derfor restanceinddrivelsesmyndigheden, der tilbagebetaler beløbet til skyldneren og herefter gennem regres retter et tilbagebetalingskrav mod fordringshaver. Dette regreskrav er udtryk for, at restanceinddrivelsesmyndigheden er indtrådt i skyldnerens tilbagebetalingskrav mod fordringshaveren, og derfor overtages fordringen med den forældelsesstatus, der gjaldt, da denne indtræden fandt sted.

I § 18 e er bestemt, at forældelsesfristen for tilbagebetalingskrav, som fysiske og juridiske personer måtte have som følge af en inddrivelse eller frivillig betaling, der fandt sted i perioden fra og med den 1. september 2013 til og med den 7. september 2015, vedrørende fordringer under inddrivelse hos restanceinddrivelsesmyndigheden, løber fra den 8. september 2015.

Der var allerede indtrådt forældelse af tilbagebetalingskrav, der vedrører inddrivelse eller frivillig betaling i perioden fra og med den 1. september 2013 til og med den 13. april 2015, da § 18 e i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige trådte i kraft den 15. april 2018, medmindre skyldneren konkret kunne påberåbe sig suspension efter forældelseslovens § 3, stk. 2. Med ikrafttrædelsen af § 18 e genopstod sådanne forældede tilbagebetalingskrav, således at restanceinddrivelsesmyndigheden ville være forpligtet til at foretage tilbagebetaling, men i forhold til private fordringshavere og regioner og kommuner med hensyn til disse myndigheders fordringer, der er opstået på et privatretligt grundlag på områder, hvor regionen eller kommunen handler på lige fod med private, ville restanceinddrivelsesmyndigheden ikke kunne gøre krav på regres, dvs. tilbagesøgning af det til disse fordringshavere afregnede beløb, idet en sådan tilbagesøgning ville være ekspropriation, jf. nedenfor om grundlovens § 73. For perioden fra og med den 14. april 2015 til og med den 7. september 2015 må private fordringshavere desuden antages at være beskyttede mod restanceinddrivelsesmyndighedens tilbagesøgning som følge af indretningssynspunktet, dvs. retten til at kunne forlade sig på betalingens endelighed, jf. nedenfor.

Efter grundlovens § 73 kan ingen tilpligtes at afstå sin ejendom, uden hvor almenvellet kræver det. Det kan kun ske ifølge lov og mod fuldstændig erstatning.

Som det bl.a. fremgår af Justitsministeriets besvarelse af 7. december 2017 af spørgsmål nr. 3 vedrørende lovforslag nr. L 31, Folketingstidende 2017-18, A, vil det kunne rejse spørgsmål om ekspropriation, i det omfang allerede forældede krav bliver genoplivet. Det bemærkes i den forbindelse, at lov nr. 258 af 10. april 2018, der som ovenfor nævnt genoplivede en række forældede tilbagebetalingskrav, ikke indeholder hjemmel til ekspropriation.

Det er almindeligt antaget i den statsretlige litteratur, at både private retssubjekter og offentlige retssubjekter som staten og kommuner er omfattet af den kreds af rettighedshavere, der er beskyttet mod ekspropriation. Alle rettighedshavere nyder dog ikke samme beskyttelse i den forbindelse.

For så vidt angår statslige fordringshavere vurderes det, at der ikke opstår spørgsmål om ekspropriation. Det bemærkes i den forbindelse, at det i lovgivningspraksis, højesteretspraksis og den statsretlige litteratur er lagt til grund, at lovgivningsmagten kan gennemføre indgreb i styrelses- og formueforhold m.v. hos en statslig institution, der er organiseret som et særligt forvaltningssubjekt (selvejende institution inden for den statslige forvaltning), uden at der er tale om ekspropriation.

Hvad angår regioner og kommuner antages det, at disse retssubjekter nyder en ringere beskyttelse end private. Det antages således, at lovgivningsmagten – inden for de grænser, der er fastsat i grundlovens § 82, hvorefter kommunernes ret til under statens tilsyn selvstændigt at styre deres anliggender ordnes ved lov – kan foretage en meget intensiv regulering af de regionale og kommunale styrelsesforhold, herunder pålægge regioner eller kommuner udgiftskrævende opgaver, som regionen eller kommunen selv skal finansiere. Det vurderes dog, at det vil kunne udgøre et ekspropriativt indgreb i en regions eller kommunes ejendom at kræve tilbagebetaling af beløb, der i perioden fra og med den 1. september 2013 til og med den 13. april 2015 uretmæssigt er inddrevet på eller modtaget ved frivillig betaling af fordringer opstået på privatretligt grundlag på områder, hvor regionen eller kommunen handler på lige fod med private, idet tilbagebetalingskrav, der vedrører den nævnte periode, som udgangspunkt blev genoplivet ved lov nr. 258 af 10. april 2018, jf. ovenfor. Dette problem vurderes derimod ikke at gøre sig gældende for så vidt angår betalinger vedrørende krav opstået på offentligretligt grundlag.

Restanceinddrivelsesmyndigheden vil for perioden fra og med den 1. september 2013 til og med den 13. april 2015 på den anførte baggrund ikke – medmindre suspension kan gøres gældende af skyldneren, jf. ovenfor – hos regioner og kommuner kunne gøre krav på tilbagebetaling af beløb anvendt til en uretmæssig dækning af krav vedrørende fordringer, der er opstået på et privatretligt grundlag på områder, hvor regionen eller kommunen handler på lige fod med private.

I forhold til private fordringshavere, f.eks. personer med krav på betaling af private underholdsbidrag, må det antages at indebære ekspropriation, hvis der af disse kræves tilbagebetaling af beløb, der i perioden fra og med den 1. september 2013 til og med den 13. april 2015 uretmæssigt er inddrevet på eller modtaget ved frivillig betaling af deres krav, idet tilbagebetalingskrav, der vedrører den nævnte periode, som udgangspunkt blev genoplivet ved lov nr. 258 af 10. april 2018, jf. ovenfor.

Er den uretmæssige dækning af fordringshavers fordring sket ved en frivillig betaling foretaget af skyldneren, vil tilbagebetalingskravet skulle begrundes med grundsætningen om *condictio indebiti*, hvorefter den, der foretager en betaling i den urigtige formening at være forpligtet til betalingen, som udgangspunkt har krav på tilbagebetaling. Tilbagesøgning med henvisning til grundsætningen om *condictio indebiti* kan dog være udelukket, hvis betaleren har udvist passivitet med at gøre sit tilbagebetalingskrav gældende. Hensynet til betalingens endelighed, dvs. indretnings synspunktet, indebærer således en væsentlig begrænsning i rækkevidden af grundsætningen. Det gælder navnlig i forhold til privatpersoner, der har fået inddrevet skyldige private underholdsbidrag, men også i forhold til andre private fordringshavere, f.eks. private trafikoperatører eller skoler, der udfører opgaver for det offentlige, kan hensynet til betalingens endelighed efter omstændighederne blive udslagsgivende trods en økonomisk robusthed, der som udgangspunkt vil være større end hos en privatperson.

Er den uretmæssige dækning af fordringshavers fordring derimod sket ved en ulovlig inddrivelse, vil tilbagebetalingskravet skulle begrundes med den annullation, der rammer en sådan inddrivelse. Skyldneren vil således skulle stilles, som om inddrivelsen ikke fandt sted. Tilbagesøgningsgrunden annullation er noget stærkere end tilbagesøgningsgrunden *condictio indebiti*, men også i forhold til den private fordringshaver, der ikke har nogen rolle i den ulovlige inddrivelse, spiller indretnings synspunktet en væsentlig rolle. Om dækningen skyldes en frivillig betaling eller en inddrivelsesindsats hos restanceind-

drivelsesmyndigheden, er for den private fordringshaver, der har indrettet sig på at kunne beholde beløbet, således underordnet.

Det må derfor antages, at restanceinddrivelsesmyndigheden som udgangspunkt ikke kan rette et regreskrav vedrørende en uretmæssig inddrivelse eller frivillig betaling i perioden fra og med den 14. april 2015 til og med den 7. september 2015 mod private fordringshavere. Det må derimod antages, at restanceinddrivelsesmyndigheden kan rette et regreskrav mod offentlige fordringshavere for så vidt angår denne periode.

I nr. 11 foreslås, at der i § 18 d i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige efter stk. 3 indsættes et nyt stykke, der i 1. pkt. bestemmer, at restanceinddrivelsesmyndigheden ikke stiller krav om tilbagebetaling af beløb betalt til ikkestatslige fordringshavere, hvis det i forbindelse med en genoptagelse efter stk. 1 eller 2 viser sig, at beløbet er inddrevet eller modtaget med urette. Der er tale om genoptagelser efter anmodning, jf. stk. 1, eller af egen drift, jf. stk. 2.

I 2. pkt. i det foreslåede nye stykke foreslås, at restanceinddrivelsesmyndigheden til ikkestatslige fordringshavere tilbagebetaler beløb, som restanceinddrivelsesmyndigheden har fået tilbagebetalt fra disse fordringshavere, som følge af at restanceinddrivelsesmyndigheden til en fysisk eller juridisk person har måttet tilbagebetale beløbet, fordi det i forbindelse med en genoptagelse som anført i stk. 1-3 har vist sig, at beløbet blev inddrevet eller modtaget med urette.

I det omfang restanceinddrivelsesmyndigheden måtte have gennemført regres i strid med den ovenfor beskrevne beskyttelse af private fordringshavere og af regioner og kommuner for så vidt angår disse myndigheders fordringer, der er opstået på et privatretligt grundlag på områder, hvor regionen eller kommunen handler på lige fod med private, jf. ovenfor, vil disse fordringshavere allerede efter de gældende regler have krav på tilbagebetaling.

I 3. pkt. i det foreslåede nye stykke foreslås, at opgørelsen af det beløb, der foreslås tilbagebetalt, jf. 2. pkt., skal være inklusive renter beregnet efter rentelovens § 5, stk. 1.

I 4. pkt. i det foreslåede nye stykke foreslås, at renterne efter den foreslåede regel i 3. pkt. beregnes fra den dag, hvor tilbagebetalingen blev opnået hos den ikkestatslige fordringshaver.

Der vil også fra og med den foreslåede ikrafttrædelsesdag for de foreslåede bestemmelser, dvs. den 1. januar 2020, af systemmæssige grunde blive hævet dækninger på fordringshavernes fordringer, når det i forbindelse med en genoptagelsessag efter § 18 d, stk. 1 eller 2, i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige viser sig, at en inddrivelse eller frivillig betaling skete med urette. Det vil kræve systemudvikling, hvis sådanne hævnninger skal undgås, jf. forslaget ovenfor om at afstå fra at kræve tilbagebetaling hos ikkestatslige fordringshavere. I stedet for en sådan systemudvikling foreslås, at også sådanne hævnninger, der finder sted fra og med den 1. januar 2020, skal føre til tilbagebetaling af det hævdede beløb inklusive en rentegodtgørelse, da denne løsning vurderes at være billigere end en systemudvikling, som desuden kan være vanskelig at få gennemført inden ikrafttrædelsen.

Med den i § 1, nr. 12, foreslåede ændring af § 18 e i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige, således at forældelse i genoptagelsessager omfattet af § 18 d, stk. 2, tidligst kan indtræde, når der er gået 3 år fra den dag, hvor afgørelsen blev truffet, vil der, hvis der kræves tilbagebetaling fra private fordringshavere og regioner og kommuner med hensyn til disse myndigheders fordringer, der er opstået på et privatretligt grundlag på områder, hvor regionen eller kommunen handler på lige fod med private, opstå samme spørgsmål om ekspropriation som i forbindelse med den genoplivelse af forældede tilbagebetalingskrav, der skete med indsættelsen af § 18 e ved lov nr. 258 af 10. april 2018, jf. ovenfor.

Ved lov nr. 258 af 10. april 2018, der trådte i kraft den 15. april 2018, blev der i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige indsat flere bestemmelser med henblik på at begrænse det tidligere SKATs – nu Skatteforvaltningens – opgave med at rydde op efter de fejl, som opstod i it-systemet EFI's driftsperiode fra og med den 1. september 2013 til og med den 7. september 2015, hvor EFI stod

for systemunderstøttelsen af restanceinddrivelsesmyndighedens opgave med at inddrive gæld til det offentlige. Ændringsloven hviler på lovforslag nr. L 148, Folketingstidende 2017-18, A, som Folketinget enstemmigt vedtog den 5. april 2018.

Den i nr. 11 foreslåede regel har til formål, at den beskyttelse, som private fordringshavere og regioner og kommuner med hensyn til disse myndigheders fordringer opstået på privatretligt grundlag på områder, hvor regionen eller kommunen handler på lige fod med private, har i forhold til restanceinddrivelsesmyndighedens tilbagesøgning af beløb, der i EFI's driftsperiode uretmæssigt er inddrevet eller modtaget ved en frivillig betaling og herefter er afregnet til disse fordringshavere, udbredes til at omfatte alle ikkestatslige fordringshavere. Når det foreslås at kompensere alle ikkestatslige fordringshavere for fejlene i EFI's driftsperiode, skyldes det en rimelighedsbetragtning om at holde disse fordringshavere skadesløse. Det foreslås således ikke kun i sager om kommuners og regioners fordringer opstået på privatretligt grundlag på områder, hvor regionen eller kommunen handler på lige fod med private, men i alle sager vedrørende kommunale og regionale krav, at det undlades at kræve tilbagebetaling, og at allerede tilbagesøgte beløb tilbagebetales. Den foreslåede rentegodtgørelse til alle ikkestatslige fordringshavere ved tilbagebetaling har til formål at sikre en administrativ lettelse for restanceinddrivelsesmyndigheden.

Der henvises til de almindelige bemærkninger, afsnit 2.4.

Til nr. 12

I § 18 e i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige er bestemt, at forældelsesfristen for tilbagebetalingskrav, som fysiske og juridiske personer måtte have som følge af en inddrivelse eller frivillig betaling, der fandt sted i perioden fra og med den 1. september 2013 til og med den 7. september 2015, vedrørende fordringer under inddrivelse hos restanceinddrivelsesmyndigheden, løber fra den 8. september 2015. Forældelse vil derfor indtræde den 11. september 2018, medmindre forældelsen forinden er afbrudt. Har den fysiske eller juridiske person været i en faktisk vildfarelse om kravet, vil en suspension af forældelsen desuden kunne komme på tale, jf. forældelseslovens § 3, stk. 2.

I nr. 12 foreslås, at der i § 18 e i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige indsættes et 2. pkt., der bestemmer, at forældelse i sager omfattet af § 18 d, stk. 2, tidligst kan indtræde, når der er gået 3 år fra den dag, hvor restanceinddrivelsesmyndighedens afgørelse blev truffet.

Dermed vil den forældelse, der i mange sager allerede er indtrådt den 11. september 2018, blive udskudt.

Den foreslåede regel tager højde for, at det måske ikke i alle sager vil være muligt at meddele skyldneren afgørelsen, fordi skyldner både har en ukendt adresse og heller ikke er omfattet af lov om Digital Post fra offentlige afsendere. Hvis forældelsen tidligst skulle kunne indtræde, når der er gået 3 år fra meddelelsen af afgørelsen, vil forældelse ikke kunne indtræde i de tilfælde, hvor det ikke er muligt for restanceinddrivelsesmyndigheden at meddele skyldneren afgørelsen, og sagen vil derfor i princippet ikke kunne afsluttes. Den foreslåede regel sikrer med sin ordlyd, hvorefter de 3 år regnes fra den dag, hvor afgørelsen blev truffet, at restanceinddrivelsesmyndigheden – medmindre forældelsen er suspenderet i medfør af forældelseslovens § 3, stk. 2 – vil kunne sætte punktum i sagen, hvis det ikke inden for de 3 år har været muligt at meddele skyldneren afgørelsen.

Hvis afgørelsen i genoptagelsessagen er meddelt skyldneren og ikke giver skyldneren fuldt ud medhold, vil den kunne påklages til Landsskatteretten i medfør af § 17, stk. 1, i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige. Klagefristen er 3 måneder fra skyldners modtagelse af afgørelsen. Der kan i medfør af § 17, stk. 1, 2. pkt., i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige ses bort fra en fristoverskridelse, hvis særlige omstændigheder taler derfor.

Visse kontrolafgifter falder uden for klagebehandlingen efter § 17. Fogedretten træffer således i medfør af § 18, stk. 1, i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige efter begæring afgørelse om indsigelser – dvs. klager – vedrørende kontrolafgifter for overtrædelse af bestemmelserne i færdselsloven, lov om

radio- og fjernsynsvirksomhed, jernbaneloven og lov om trafikkselskaber, som skyldneren fremsætter over for restanceinddrivelsesmyndigheden om dels kravets berettigelse, dels berettigelsen af en afgørelse om lønindeholdelse og om en gennemført modregning. Begæringen fremsættes over for restanceinddrivelsesmyndigheden, som indbringer indsigelsen for fogedretten. Afgørelse træffes efter reglerne i retsplejelovens §§ 499-503. Fristen for begæring om indbringelse af indsigelser efter stk. 1 er 4 uger, fra skyldneren har modtaget meddelelse om lønindeholdelse eller modregning, jf. § 18, stk. 3, i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige. I § 18, stk. 4, i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige er bestemt, at hvis den frist, der er nævnt i stk. 3, overskrides, afviser fogedretten sagen. Fogedretten kan dog undtagelsesvis indtil 1 år efter meddelelsen om lønindeholdelse eller modregning tillade, at en indsigelse behandles. Begæring herom skal i så fald indleveres til fogedretten inden 4 uger efter tilladelsens meddelelse. Fogedrettens afgørelse om indsigelser kan kæres til landsretten efter reglerne i retsplejelovens kapitel 53.

Indgiver skyldneren i medfør af § 17 en klage, der er indgivet inden for klagefristen, og inden forældelse er indtrådt, jf. den foreslåede regel om at udskyde forældelsen, vil klagen indebære en foreløbig afbrydelse af forældelsen, jf. forældelseslovens § 21, stk. 2, hvorefter forældelse af et krav, hvis eksistens eller størrelse en administrativ myndighed i en sag, som inden forældelsesfristens udløb er indbragt for den administrative myndighed af fordringshaver, skal træffe afgørelse om, tidligst indtræder 1 år fra den administrative myndigheds meddelelse om afgørelsen.

Hvis en indsigelse, der skal behandles efter § 18 i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige, fordi der f.eks. er tale om, at restanceinddrivelsesmyndigheden har vurderet, at en lønindeholdelse for en af bestemmelsen omfattet kontrolafgift skete med rette, fordi kontrolafgiften vurderes at have været retskraftig, da denne inddrivelse fandt sted, er indgivet rettidigt, jf. § 18, stk. 3, og inden forældelse er indtrådt, jf. den foreslåede regel om at udskyde forældelsen, vil skyldneren i medfør af forældelseslovens § 16, stk. 1, have opnået en afbrydelse gennem foretagelse af det retslige skridt at anmode om fogedrettens afgørelse. Efter bestemmelsen afbrydes forældelsen således, når en fordringshaver foretager retslige skridt mod sin skyldner med henblik på at erhverve dom, betalingspåkrav påtegnet af fogedretten, voldgiftskendelse eller anden bindende afgørelse, der fastslår fordringens eksistens og størrelse, og forfølger disse skridt inden for rimelig tid. Fører et sådant retsligt skridt ikke til realitetsafgørelse, indtræder forældelse tidligst 1 år efter, at fordringshaveren har fået meddelelse om, at sagen er afsluttet, jf. § 20, stk. 1, 1. pkt.

For aftalepartierne bag »Aftale om styrkelse af den offentlige gældsinddrivelse« af 8. juni 2017 var det vigtigt, at der skulle ske genoptagelse af alle de sager, for hvilke man besluttede sig for en genoptagelse af sagen vedrørende inddrivelsen eller den frivillige betaling i EFI's driftsperiode, dvs. sager med retskrafttvivl og et inddrevet eller ved frivillig betaling modtaget beløb på mindst 3.000 kr. Det er for genoptagelsen en betingelse, at tilbagebetalingskravet ikke er forældet. Restanceinddrivelsesmyndigheden har ikke nået at færdigbehandle alle genoptagelsessager, inden forældelse som udgangspunkt indtrådte den 11. september 2018. Det var dog intentionen bag lov nr. 258 af 10. april 2018, at alle disse genoptagelsessager blev færdigbehandlet. De berørte skyldnere har desuden en naturlig forventning om, at deres eventuelle krav på tilbagebetaling ikke er forældet, og at deres genoptagelsessag derfor bliver færdigbehandlet.

Den foreslåede regel har til formål at muliggøre denne færdigbehandling af genoptagelsessagerne.

Der henvises til de almindelige bemærkninger, afsnit 2.4.

Til § 2

Til nr. 1

Det følger af § 5, stk. 1, i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige, at fordringer under inddrivelse hos restanceinddrivelsesmyndigheden, jf. § 1, stk. 1, med undtagelse af bøder, forrentes med en årlig rente svarende til renten i henhold til rentelovens § 5, stk. 1 og 2. Renten tilskrives fra den 1. i måneden

efter modtagelsen hos restanceinddrivelsesmyndigheden. For fordringer, der tilhører restanceinddrivelsesmyndigheden, tilskrives renten fra den 1. i måneden efter den måned, hvori fordringen er stiftet. Renten er en simpel rente, som beregnes på baggrund af det antal dage, der er gået, siden renteberegningen begyndte. Det indebærer, at der hver dag påløber et nyt rentekrav, som forfalder til betaling, straks det påløber.

Efter statsskattelovens § 6, litra e, kan renteudgifter som udgangspunkt fradrages ved beregningen af den skattepligtige indkomst. Dette omfatter også inddrivelsesrenteudgifter, jf. lovforslag nr. L 209, Folketingstidende 2005-06, tillæg A, side 6753 f.

Ligningslovens § 5 regulerer, hvornår renteudgifter, der er fradragsberettigede i medfør af andre lovbestemmelser eller praksis, kan fradrages. Hovedreglen er efter stk. 1, at renteudgifter fradrages ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst i det indkomstår, hvori renten forfalder til betaling, jf. dog stk. 2 og 5-8.

Hovedreglen fraviges bl.a. ved ligningslovens § 5, stk. 8, 1. pkt., hvorefter renteudgifter m.v., jf. stk. 1, først kan fradrages ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst i det indkomstår, hvori betaling sker, hvis renteudgifter m.v. for tidligere indkomstår i samme gældsforhold ikke er betalt inden udgangen af indkomståret. For så vidt angår fordringer under inddrivelse hos restanceinddrivelsesmyndigheden, er ordene »renteudgifter m.v. for tidligere indkomstår i samme gældsforhold« i praksis blevet fortolket således, at fradragsretten for inddrivelsesrenter udskydes, hvis der foreligger ubetalte opkrævningsrenter, uanset om opkrævningsrenterne er fradragsberettigede eller ej. Det fremgår eksempelvis af ligningslovens § 17 A, stk. 1, at renter af skatter samt told- og forbrugsafgifter ikke kan fradrages bortset fra renter ved henstand efter boafgiftslovens § 36 og § 12 i lov om beskatning af fortjeneste ved afståelse af fast ejendom.

Det afgørende for, om renter kan fradrages i forfaldsåret, jf. ligningslovens § 5, stk. 1, eller i det år, renterne betales, jf. stk. 8, 1. pkt., er, om der ved udgangen af det år, indkomstopgørelsen vedrører, er skyldige renteudgifter for et tidligere indkomstår vedrørende samme gældsforhold. Hvis den skattepligtige kun er i restance med renteudgifter for det år, indkomstopgørelsen vedrører, kan renterne fradrages, uanset om de er betalt. Omlægningen af fradragsretten er således i første række knyttet til et objektivt betalingskriterium. Om rentekravet er betalt, afgøres på grundlag af almindelige obligationsretlige regler. Er renterne for tidligere indkomstår kun delvis betalt, er der tilsvarende tale om, at nogle renter af gælden er ubetalte, og fradragsretten for renterne i efterfølgende indkomstår udskydes i medfør af § 5, stk. 8, 1. pkt., derfor indtil betalingstidspunktet.

Forfaldstidspunktet bestemmes på grundlag af parternes aftale og lovgivningens almindelige regler. Er der f.eks. ydet henstand før forfaldstidspunktet, må det således i første række bero på parternes aftale, om der kun er ydet henstand med selve betalingen, eller om forfaldstidspunktet ligeledes må anses for udskudt.

Fradragsretten udskydes kun i henhold til ligningslovens § 5, stk. 8, 1. pkt., for renteudgifter m.v. i samme gældsforhold. Hvert enkelt gældsforhold skal således bedømmes for sig. Er den skattepligtige kun i restance med forfaldne renteudgifter m.v. for et enkelt gældsforholds vedkommende, får den manglende betaling således ikke betydning for den skattemæssige behandling af renter af andre gældsforhold. I forhold til fradragsret for inddrivelsesrenter er gældsforholdet identisk med den hovedfordring, som inddrivelsesrenten beregnes af.

Efter ligningslovens § 5, stk. 8, 2. pkt., gælder 1. pkt. dog ikke, hvis den skattepligtige godtgør, at vedkommende ved udgangen af det år, indkomstopgørelsen vedrører, var i stand til at betale forfalden gæld eller stille betryggende sikkerhed herfor i sine aktiver. Dette vil som udgangspunkt ikke kunne godtgøres, hvis den skattepligtige må antages at være insolvent, jf. om insolvensformodning konkurslovens § 18. Kan den skattepligtige imidlertid godtgøre, at vedkommende har evne til at betale, sker der som nævnt ingen omlægning af fradragsretten til betalingstidspunktet. Der sker heller ikke omlægning, hvis

den skattepligtige godtgør at kunne stille betryggende sikkerhed i sine aktiver. En dokumentation for, at den skattepligtige kan stille en tredjemandsgaranti, f.eks. fra et pengeinstitut, opfylder således ikke bestemmelsens krav.

Håndhævelse af ligningslovens § 5, stk. 8, 1. pkt., forudsætter, at det ved skatteindberetningen af renteudgifter oplyses, om der er ubetalte renteudgifter for tidligere indkomstår i samme gældsforhold. Med henblik på at sikre sådanne oplysninger er der i skatteindberetningslovens § 13, stk. 1, indsat en bestemmelse, hvorefter den, der som led i sin virksomhed yder eller formidler lån, årligt skal indberette til Skatteforvaltningen herom efter stk. 2, og at det samme gælder renter ved for sen betaling, der er fastsat efter gebyrloven. Det følger af stk. 2, at indberetningen efter stk. 1 skal indeholde oplysninger til identifikation af hver enkelt låntager og oplysninger om konto- og låneforholdet. Der skal bl.a. for det enkelte låneforhold og de enkelte låntagere oplyses om markering af renter i låneforhold, hvor der er ubetalte forfaldne renter vedrørende det kalenderår, der går forud for det kalenderår, hvorom der i øvrigt foretages indberetning, jf. § 13, stk. 2, nr. 3.

Efter skatteindberetningslovens § 13, stk. 5, 2. led, kan skatteministeren fastsætte nærmere regler om indberetning af renter efter § 5, stk. 1, i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige. Bemyndigelsen er udmøntet i § 28 i bekendtgørelse nr. 927 af 26. juni 2018 om skatteindberetning m.v., hvorefter Skatteforvaltningen efter skatteindberetningslovens § 13 skal indberette om renter efter § 5, stk. 1, i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige.

For fordringer under inddrivelse hos restanceinddrivelsesmyndigheden påhviler det Skatteforvaltningen at indberette i overensstemmelse med bl.a. skatteindberetningslovens § 13, stk. 2, nr. 3, jf. § 28 i bekendtgørelse nr. 927 af 26. juni 2018 om skatteindberetning m.v. Formålet hermed er at sikre oplysninger til at håndhæve ligningslovens § 5, stk. 8, om udskydelse af fradragsret for renteudgifter. Som nævnt ovenfor forudsætter en sådan markering af renter i låneforhold, hvor der er ubetalte forfaldne renter vedrørende det kalenderår, der går forud for det kalenderår, hvorom der i øvrigt foretages indberetning, at Skatteforvaltningen har korrekte oplysninger om relationen mellem hovedfordring og tilhørende opkrævningsrenter, der sendes til inddrivelse. Oplysningerne herom angives af fordringshaverne, når fordringerne overdrages til restanceinddrivelsesmyndigheden til inddrivelse.

I nr. 1 foreslås en ændring af skatteindberetningslovens § 13, stk. 5, således at skatteministerens bemyndigelse ikke længere skal omfatte indberetning af renter af § 5, stk. 1, i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige.

Efter den med lovforslagets § 1, nr. 7, foreslåede ophævelse af fradragsretten for inddrivelsesrenter efter § 5, stk. 1, i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige vil der ikke længere skulle ske indberetning af disse renter, og det vil derfor ikke give mening at opretholde den del af bemyndigelsen i skatteindberetningslovens § 13, stk. 5, der giver adgang til at fastsætte regler om indberetning af disse renter.

Bemyndigelsen i skatteindberetningslovens § 13, stk. 5, 2. led, er udmøntet i § 28 i bekendtgørelse nr. 927 af 26. juni 2018 om skatteindberetning m.v., hvorfor § 28 vil skulle ophæves ved ikrafttrædelsen af § 2 i den med nærværende lovforslag foreslåede ændringslov, jf. lovforslagets § 4, stk. 2, hvorefter lovens § 2, nr. 1, foreslås at skulle træde i kraft den 1. januar 2021.

Opkrævningsmetoden for personskatter efter kildeskatteloven (KOBRA) og skatter og afgifter efter opkrævningsloven (skattekontoen) er tilrettelagt på en sådan måde, at der ikke er en sammenhæng mellem renterne og den hovedfordring, som renterne er beregnet af. Dette gør det umuligt for restanceinddrivelsesmyndigheden at foretage en korrekt restancemarkering i henhold til ligningslovens § 5, stk. 8, ved indberetningen af fradragsberettigede inddrivelsesrenter efter § 5, stk. 1, i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige.

Samme indberetningsudfordring opstår endvidere, ved at fordringshaverne ikke i alle tilfælde overdrager alle opkrævningsrenter til inddrivelse sammen med hovedfordringen. Restanceinddrivelsesmyndighe-

den har ikke oplysninger om, hvorvidt der i opkrævningen kan være yderligere renter af et krav, der er under inddrivelse. Restanceinddrivelsesmyndigheden har derfor ikke mulighed for at tage højde herfor ved indberetning og restancemarkering.

Ovenstående begrænsninger i restanceinddrivelsesmyndighedens oplysningsgrundlag har medført, at det i forbindelse med afdækning af fordringsmassen i inddrivelsessystemet DMI er konstateret, at en række fordringer i inddrivelsen er registreret med manglende eller mangelfulde oplysninger om relationen mellem opkrævningsrenter og hovedfordring. Da indberetningen foretages maskinelt ved indberetning af de oplysninger, der er registreret af fordringshaverne i forbindelse med overdragelsen til inddrivelse, vil der i tilfælde af manglende eller mangelfulde oplysninger om relationen mellem opkrævningsrenter og hovedfordring være en risiko for, at restanceinddrivelsesmyndigheden indberetter forkert om ubetalte forfaldne opkrævningsrenter for tidligere kalenderår. Det betyder, at fradragsretten for inddrivelsesrenter i visse situationer udskydes med urette, og at der i visse situationer gives fradragsret for inddrivelsesrenter på et for tidligt tidspunkt i forhold til de gældende regler. Der er således ikke tale om, at skyldner risikerer at miste fradragsretten for inddrivelsesrenter, men at fradragsretten gives på et forkert tidspunkt.

Det er derfor nødvendigt at forenkle reglerne med henblik på at sikre korrekt indberetning fra PSRM. Problemstillingen med manglende eller mangelfulde oplysninger om relationen mellem opkrævningsrenter og hovedfordring vil således være den samme i det nye inddrivelsessystem PSRM, som den er i DMI. Det forventes således, at der med de gældende regler vil være en risiko for, at PSRM ikke i alle tilfælde vil kunne foretage korrekt indberetning og restancemarkering af, om der for fordringer under inddrivelse er ubetalte forfaldne opkrævningsrenter for tidligere kalenderår, hvilket kan føre til forkerte fortryk på skyldnernes årsopgørelser.

Den foreslåede ophævelse af skatteindberetningslovens § 13, stk. 5, 2. led, vil ikke indebære en ændring af gældende ret for så vidt angår indberetning om opkrævningsrenter. Det vil således fortsat være fordringshaverne, der har pligt til at indberette om opkrævningsrenter, herunder indberette om fradragsret for opkrævningsrenter, når fradragsretten har været udskudt i henhold til ligningslovens § 5, stk. 8, og indtræder som følge af betalinger, mens fordringen er under inddrivelse hos restanceinddrivelsesmyndigheden.

Samlet har de foreslåede ændringer til formål at imødegå, at det ellers ikke i alle tilfælde vil være muligt for restanceinddrivelsesmyndigheden at foretage korrekte indberetninger om markering af renter i gældsforhold, hvor der er ubetalte forfaldne renter vedrørende det kalenderår, der går forud for det kalenderår, hvorom der foretages indberetning. Konkret vil det medføre, at restanceinddrivelsesmyndigheden ikke længere vil skulle opgøre og indberette inddrivelsesrenter, ligesom Skattestyrelsen ikke længere vil skulle fortrykke oplysninger om fradrag for inddrivelsesrenter på skyldnerens årsopgørelse. Foruden at sikre, at der ikke sker ukorrekt indberetning, vil ændringerne således også have store forenklende konsekvenser for administrationen og systemunderstøttelsen, idet der ikke fremadrettet vil skulle ske varetagelse af eller vejledning til skyldnerne om rentekontrolindberetningen. Sådanne forenklende konsekvenser vil især være fordelagtige i den nuværende paralleldriftssituation, hvor inddrivelsen foregår i to it-systemer, PSRM og DMI.

Der henvises til de almindelige bemærkninger, afsnit 2.3.

Til nr. 2

Efter den gældende § 35 i skatteindberetningsloven skal Beskæftigelsesministeriet for hver enkelt bidragsyder hvert år indberette til Skatteforvaltningen om de fleksydelsesbidrag, der efter lov om fleksydelse er modtaget i det forudgående kalenderår.

Administrationen af fleksydelsesordningen blev overført til Udbetaling Danmark i maj 2015. Ved en fejl blev bestemmelsen om indberetning af indbetalte fleksydelsesbidrag ikke ændret.

Det foreslås i nr. 2, at henvisningen til Beskæftigelsesministeriet som indberetningspligtig myndighed i skatteindberetningslovens § 35 ændres, så der i stedet henvises til Udbetaling Danmark.

Der henvises til de almindelige bemærkninger, afsnit 2.5.

Til § 3

I § 125, stk. 4, i den nye lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, jf. lov nr. 548 af 7. maj 2019, der træder i kraft den 1. januar 2020, er bestemt, at de i stk. 1-3 anførte tilbagebetalingskrav vedrørende fleksløntilskud bortfalder, når der er gået 3 år efter fleksløntilskuddet eller ledighedsydelsens ophør, uden at der har været økonomisk mulighed for at gennemføre kravet. Overdrages tilbagebetalingskravet til restanceinddrivelsesmyndigheden, finder 1. pkt. ikke anvendelse fra restanceinddrivelsesmyndighedens modtagelse af kravet. Fra modtagelsen finder forældelsesloven anvendelse, idet forældelse dog tidligst indtræder 3 år efter tilbagebetalingskravets modtagelse hos restanceinddrivelsesmyndigheden, jf. § 18 a, stk. 2, 1. pkt., i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige. Tilbagesendes tilbagebetalingskravet til kommunen, finder 1. pkt. på ny anvendelse.

Reglerne i § 125, stk. 4, er en videreførelse af reglerne i § 70 f, stk. 11, 5.-8. pkt., i den gældende lov om en aktiv beskæftigelsesindsats. Reglen i § 70 f, stk. 11, 7. pkt., videreføres således som § 125, stk. 4, 3. pkt., i den nye lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

Med lovforslagets § 3 foreslås en nødvendig konsekvensændring i § 125, stk. 4, 3. pkt., i den nye lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, således at henvisningen til § 18 a, stk. 2, 1. pkt., i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige ændres til en henvisning til § 18 a, stk. 7, 1. pkt. Der er således udelukkende tale om en ændret henvisning.

Ved § 5 i lov nr. 551 af 29. maj 2018, jf. Folketingstidende 2017-18, A, L 226 som fremsat, side 19 ff., blev der i § 70 f, stk. 11, i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats med 6.-8. pkt. indsat nye bestemmelser, der præciserer, at hvis et tilbagebetalingskrav vedrørende fleksløntilskud overdrages til restanceinddrivelsesmyndigheden, finder 5. pkt. ikke anvendelse fra restanceinddrivelsesmyndighedens modtagelse af kravet. Fra modtagelsen finder i stedet forældelsesloven anvendelse, idet forældelse dog tidligst indtræder 3 år efter tilbagebetalingskravets modtagelse hos restanceinddrivelsesmyndigheden, jf. bestemmelsen om foreløbig afbrydelse af forældelsen i § 18 a, stk. 2, 1. pkt., i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige, der samtidig blev indsat ved § 1, nr. 15, i lov nr. 551 af 29. maj 2018, jf. Folketingstidende 2017-18, A, L 226 som fremsat, side 10 ff. Tilbagesendes tilbagebetalingskravet til kommunen, finder 5. pkt. på ny anvendelse.

Med § 1, nr. 18, i lovforslag nr. L 26, Folketingstidende 2019-20, A, der blev vedtaget ved 3. behandlingen den 7. november 2019, er der vedtaget regler om et fordringskompleks. Disse regler indsættes som § 18 a, stk. 2-6, i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige, hvorved den gældende bestemmelse i § 18 a, stk. 2, vil blive stk. 7. Skatteministeren fastsætter ifølge § 9, stk. 2, i lovforslag nr. L 26 tidspunktet for ikrafttrædelse af bl.a. § 1, nr. 18.

Lovforslag nr. L 26 indeholder i § 4 en konsekvensændring i § 70 f, stk. 11, 7. pkt., i den gældende lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, hvorved henvisningen til § 18 a, stk. 2, 1. pkt., i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige ændres til en henvisning til § 18 a, stk. 7, 1. pkt.

Der henvises til de almindelige bemærkninger, afsnit 2.5.

Til § 4

Det foreslås i *stk. 1*, at loven skal træde i kraft den 1. januar 2020.

Det foreslås i *stk. 2*, at lovens § 2, nr. 1, om en ændring af skatteindberetningslovens § 13, stk. 5, først skal træde i kraft den 1. januar 2021. Baggrunden for det senere ikrafttrædelsestidspunkt i forhold til stk. 1 er, at reglen, der foreslås ophævet i lovforslagets § 2, nr. 1, om restanceinddrivelsesmyndighedens indberetningspligt, fortsat er nødvendig i hvert fald til og med den 20. januar 2020, som er indberetnings-

fristen for så vidt angår indkomståret 2019. Med henblik på at undgå uforudsete og u hensigtsmæssige følgevirkninger af ophævelsen af indberetningspligten foreslås det, at ophævelsen først sker med virkning fra og med den 1. januar 2021.

Det foreslås i *stk. 3*, at skatteministeren fastsætter tidspunktet for ikrafttrædelse af lovens § 3 om en nødvendig konsekvensændring i § 125, stk. 4, 3. pkt., i den nye lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, jf. lov nr. 548 af 7. maj 2019, der træder i kraft den 1. januar 2020. Ændringen, hvorved henvisningen i § 125, stk. 4, 3. pkt., til § 18 a, stk. 2, 1. pkt., i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige ændres til § 18 a, stk. 7, 1. pkt., er nødvendig, fordi der med § 1, nr. 18, i lovforslag nr. L 26, Folketingstidende 2019-20, A, der blev vedtaget ved 3. behandlingen den 7. november 2019, er vedtaget regler om et fordringskompleks. Disse regler indsættes som § 18 a, stk. 2-6, i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige, hvorved den gældende bestemmelse i § 18 a, stk. 2, vil blive stk. 7.

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslag nr. L 26, Folketingstidende 2019-20, A, som fremsat, side 126, at det forventes, at den systemmæssige understøttelse af de foreslåede bestemmelser i bl.a. § 1, nr. 18, vil være implementeret i det nye inddrivelsessystem ultimo 2019, hvorefter disse bestemmelser for fordringer, der er registreret i det nye inddrivelsessystem, forventes at skulle træde i kraft. Der pågår således fortsat et udviklingsarbejde, og den nye funktionalitet vil i efteråret og frem mod årsskiftet skulle testes, før løsningen kan implementeres endeligt i systemet.

Det foreslås i *stk. 4*, at § 1, nr. 7, også finder anvendelse på renter, der er påløbet forud for ikrafttrædelsen, når fradragsretten som følge af ligningslovens § 5, stk. 8, 1. pkt., ikke var indtrådt ved lovens ikrafttrædelse. Dette vil f.eks. indebære, at udgifter til renter, der i perioden fra den 1. januar 2018 til den 31. december 2019 er påløbet en fordring under inddrivelse hos restanceinddrivelsesmyndigheden, og for hvilke fradragsretten har været udskudt som følge af ligningslovens § 5, stk. 8, 1. pkt., ikke vil kunne fradrages, hvis renterne betales fra og med den 1. januar 2020. Forslaget har til formål på den måde at sikre, at der fra og med den 1. januar 2020 ikke længere er risiko for, at restanceinddrivelsesmyndigheden i visse tilfælde indberetter forkert om fradragsret for udgifter til renter af fordringer under inddrivelse hos restanceinddrivelsesmyndigheden.

Det foreslås i *stk. 5*, at § 1, nr. 8, om overvæltning af restanceinddrivelsesmyndighedens omkostninger ved udenretlig inddrivelse i udlandet gennem en privat inkassator ikke finder anvendelse på omkostninger, der af den private inkassator er opkrævet hos restanceinddrivelsesmyndigheden før den 1. januar 2020, dvs. den foreslåede ikrafttrædelsesdato. Det er datoen på opkrævningen – fakturaen – der skal være den 1. januar 2020 eller senere, for at omkostningerne kan overvæltes på skyldneren.

Det foreslås i *stk. 6*, at ved opgørelsen af den kommunale slutskat og kirkeskat for indkomståret 2020 efter § 16 i lov om kommunal indkomstskat korrigeres den opgjorte slutskat for den beregnede virkning af de ændringer i udskrivningsgrundlaget for kommuneskat og kirkeskat for 2020, der følger af afskaffelsen af fradragsretten for inddrivelsesrenter, jf. lovforslagets § 1, nr. 7.

Herved foreslås det at neutralisere de økonomiske virkninger for den personlige indkomstskat for kommunerne og folkekirken for indkomståret 2020 af afskaffelsen af fradragsretten for inddrivelsesrenter, for så vidt angår de kommuner, der for 2020 har valgt at budgettere med deres eget skøn over udskrivningsgrundlaget for den personlige indkomstskat.

Endvidere foreslås det i *stk. 7*, at den beregnede korrektion af den kommunale slutskat og kirkeskat efter stk. 6 fastsættes af social- og indenrigsministeren på grundlag af de oplysninger vedrørende indkomståret 2020, der foreligger pr. 1. maj 2022. Herved foreslås det, at efterreguleringen af indkomstskatten for de selvbudgetterende kommuner for 2020 efter stk. 5, herunder også kirkeskatten, opgøres i 2022. Efterreguleringen afregnes i 2023.

Det foreslås i *stk. 8*, at regler fastsat i medfør af § 4, stk. 7, i lov om inddrivelse af gæld til det

offentlige, jf. lovbekendtgørelse nr. 29 af 12. januar 2015, forbliver i kraft, indtil de ophæves eller afløses af forskrifter udstedt i medfør af § 4, stk. 8, i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige.

Overgangsreglen skyldes, at forslaget om at indsætte et nyt stk. 7 i § 4 i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige (jf. lovforslagets § 1, nr. 4) har den konsekvens, at den gældende bestemmelse i § 4, stk. 7, bliver til § 4, stk. 8.

Lovens §§ 1-3 gælder hverken for Færøerne eller Grønland, fordi de love, der ændres, ikke gælder for Færøerne eller Grønland og ikke indeholder en hjemmel til at sætte lovene i kraft for Færøerne eller Grønland.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov*Gældende lov**Lovforslaget**Skatteministeriet***§ 1**

§ 1. Loven gælder for opkrævning og inddrivelse af fordringer med tillæg af renter, gebyrer og andre omkostninger, der opkræves eller inddrives af det offentlige, jf. dog § 1 a. Skatteministeren kan fastsætte regler om, at loven desuden finder anvendelse på fordringer, der er fastsat ved lov eller i henhold til lov.

Stk. 2-3. - - -

I lov om inddrivelse af gæld til det offentlige, jf. lovbekendtgørelse nr. 29 af 12. januar 2015, som ændret bl.a. ved § 1 i lov nr. 114 af 31. januar 2017 og § 1 i lov nr. 285 af 29. marts 2017 og senest ved § 1 i lov nr. 324 af 30. marts 2019, foretages følgende ændringer:

1. I § 1, stk. 1, 1. pkt., ændres »§ 1 a« til: »§§ 1 a og 1 b«.

2. Efter § 1 a indsættes før overskriften før § 2:

»Kommunalt ejede forsyningsvirksomheders valg af privat inddrivelse

§ 1 b. En kommunalt ejet forsyningsvirksomhed kan vælge, at ingen af forsyningsvirksomhedens fordringer, der endnu ikke er eller har været overdraget til restanceinddrivelsesmyndigheden, skal være omfattet af loven, jf. dog 4. pkt. og stk. 3. Valget skal for at få gyldighed meddeles restanceinddrivelsesmyndigheden senest den 1. juli 2020, dog senest 6 måneder fra forsyningsvirksomhedens opnåelse af retsevne, og har virkning fra modtagelsesdatoen. Efter at restanceinddrivelsesmyndigheden har modtaget denne meddelelse, kan forsyningsvirksomhedens fordringer, der endnu ikke er eller har været overdraget til restanceinddrivelsesmyndigheden, ikke overdrages til restanceinddrivelsesmyndigheden, jf. dog stk. 2. Renter og gebyrer, der vedrører fordringer, der allerede er eller har været overdraget til re-

§ 4. Dækker beløb, der inddrives fra skyldner eller modtages ved en frivillig betaling, kun delvis fordringer under inddrivelse hos restanceinddrivelsesmyndigheden vedrørende skyldneren, dækkes fordringerne i denne rækkefølge:

- 1) Bøder.
- 2) Underholdsbidrag, idet private krav dog dækkes forud for offentlige krav.
- 3) Andre fordringer.

Stk. 2.-5. - - -

Stk. 6. Restanceinddrivelsesmyndigheden kan uanset stk. 1-3 efter anmodning fra skyldner til-lade, at beløb, der inddrives fra skyldner, går til dækning af bestemte fordringer.

Stk. 7. Skatteministeren kan fastsætte regler om anvendelsen af bestemmelserne i stk. 1-6, herunder regler om anvendelsen af disse ved opskrivning af beløbet på en fordring, der gennemføres ved overdragelse af en særskilt fordring på det opskrevne beløb, regler om dækningen af renter og regler om samtidig overdragelse af flere fordringer mod samme skyldner.

stanceinddrivelsesmyndigheden, fordringer, som sådanne gebyrer vedrører, samt opskrivningsfor-dringer til disse fordringer omfattes ikke af det valg, der kan foretages efter 1. pkt.

Stk. 2. Når der er gået 3 år eller mere fra restan-ceinddrivelsesmyndighedens modtagelse af med-delelsen i stk. 1, 2. pkt., kan den kommunalt ejede forsyningsvirksomhed ved en ny meddelelse til restanceinddrivelsesmyndigheden vælge, at loven med virkning fra modtagelsen af meddelelsen skal gælde for opkrævning og inddrivelse af fordringer, for hvilke den seneste rettidige betalingsdag er dagen for modtagelsen af den ny meddelelse eller senere, og som ikke vedrører fordringer, der om-fattes af et valg efter stk. 1, 1. pkt.

Stk. 3. § 2, stk. 3, 2. pkt., og § 11 og rentelovens §§ 9 a og 9 b finder anvendelse for fordringer, for hvilke en kommunalt ejet forsyningsvirksomhed i medfør af stk. 1 har valgt, at loven ikke skal gælde for opkrævning og inddrivelse.«

3. I § 4, *stk. 1*, indsættes efter »rækkefølge«: », jf. dog stk. 7«.

4. I § 4 indsættes efter stk. 6 som nyt stykke:

»*Stk. 7.* Restanceinddrivelsesmyndighedens krav efter § 6 a, stk. 1, har forrang i forhold til dækningen efter stk. 1-6.«

Stk. 7 bliver herefter stk. 8.

5. I § 4, stk. 7, der bliver stk. 8, ændres »stk. 1-6« til: »stk. 1-7«.

6. Overskriften før § 5 affattes således:

Rente og gebyr

»Rente og gebyr m.v.«

7. Efter § 5 a indsættes:

»§ 5 b. Ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst kan udgifter til renter af fordringer under inddrivelse hos restanceinddrivelsesmyndigheden ikke fradrages.«

8. Efter § 6 indsættes før overskriften før § 7:

»§ 6 a. Skyldneren skal betale restanceinddrivelsesmyndighedens rimelige omkostninger ved udenretlig inddrivelse i udlandet gennem en privat inkassator, som restanceinddrivelsesmyndigheden har antaget til at bistå med inddrivelsen i udlandet. Dette gælder dog kun, i det omfang inddrivelsen var retmæssig og relevant.

Stk. 2. Restanceinddrivelsesmyndigheden træffer afgørelse om skyldnerens pligt til betaling af de i stk. 1, 1. pkt., nævnte omkostninger. Afgørelsen har virkning fra afgørelsestidspunktet og er gyldig, selv om afgørelsen ikke kan meddeles skyldneren.

Stk. 3. Kan afgørelsen trods rimelige bestræbelser ikke meddeles skyldneren, optages i Statstidende en meddelelse om, at der i forhold til skyldneren er truffet en afgørelse, som skyldneren kan få meddelt ved at rette henvendelse til restanceinddrivelsesmyndigheden. Klagefristen, jf. § 17, stk. 1, 2. pkt., løber senest fra etårsdagen for meddelelsen i Statstidende, medmindre særlige omstændigheder taler for en fravigelse.

Stk. 4. Skatteministeren kan fastsætte nærmere regler om, hvilke omkostninger restanceinddrivelsesmyndigheden kan kræve betalt efter stk. 1.«

§ 18. - - -

Stk. 2. I sager om inddrivelse eller frivillig betaling, der har fundet sted i perioden fra og med den 1. september 2013 til og med den 7. september 2015, vedrørende fordringer under inddrivelse hos restanceinddrivelsesmyndigheden genopta-

9. I § 18 d, stk. 2, 1. pkt., indsættes efter »hos restanceinddrivelsesmyndigheden«: », herunder sager, hvor den frivillige betaling er sket til fordringshaver eller den, der på vegne af fordringshaver opkræver fordringen,«.

ger restanceinddrivelsesmyndigheden af egen drift sager, hvor restanceinddrivelsesmyndigheden har konstateret, at fordringen ved inddrivelsen eller modtagelsen af den frivillige betaling var eller kan have været uden retskraft, og sager, hvor restanceinddrivelsesmyndigheden har konstateret, at fordringen, efter at der blev inddrevet på den ved en inddrivelse, der af restanceinddrivelsesmyndigheden er konstateret ramt eller formodes at kunne være ramt af sagsbehandlingsfejl, har mistet eller kan have mistet retskraften. Det er dog en forudsætning for genoptagelsen, at det samlede beløb, der er inddrevet eller modtaget på eller vedrørende fordringen, inklusive renter udgør mindst 3.000 kr., og at et krav om tilbagebetaling af det inddrevne eller modtagne beløb ikke er forældet, jf. § 18 e.

Stk. 3. I sager om inddrivelse eller frivillig betaling, der har fundet sted i perioden fra og med den 1. september 2013 til og med den 7. september 2015, vedrørende fordringer under inddrivelse hos restanceinddrivelsesmyndigheden genoptager restanceinddrivelsesmyndigheden sagen, hvis fordringen ikke er omfattet af en genoptagelse af egen drift efter stk. 2 og det i forbindelse med restanceinddrivelsesmyndighedens gennemgang af fordringen for at afklare dens retskraft konstateres, at fordringen var forældet eller på anden vis ophørt, da inddrivelsen eller den frivillige betaling fandt sted. Genoptagelse er dog betinget af, at et krav om tilbagebetaling af det inddrevne eller modtagne beløb ikke er forældet, jf. § 18 e.

Stk. 4. Skatteministeren kan fastsætte nærmere regler om forhold omfattet af stk. 1-3.

§ 18 e. Forældelsesfristen for tilbagebetalingskrav, som fysiske og juridiske personer måtte have som følge af en inddrivelse eller frivillig betaling, der fandt sted i perioden fra og med den 1. september 2013 til og med den 7. september 2015, vedrørende fordringer under inddrivelse hos

10. I § 18 d, stk. 2, 2. pkt., udgår », og at et krav om tilbagebetaling af det inddrevne eller modtagne beløb ikke er forældet, jf. § 18 e«.

11. I § 18 d indsættes efter stk. 3 som nyt stykke:

»*Stk. 4.* Restanceinddrivelsesmyndigheden stiller ikke krav om tilbagebetaling af beløb betalt til ikkestatslige fordringshavere, hvis det i forbindelse med en genoptagelse efter stk. 1 eller 2 viser sig, at beløbet er inddrevet eller modtaget med urette. Restanceinddrivelsesmyndigheden tilbagebetaler til ikkestatslige fordringshavere beløb, som restanceinddrivelsesmyndigheden har fået tilbagebetalt fra disse fordringshavere, som følge af at restanceinddrivelsesmyndigheden til en fysisk eller juridisk person har måttet tilbagebetale beløbet, fordi det i forbindelse med en genoptagelse som anført i stk. 1-3 har vist sig, at beløbet blev inddrevet eller modtaget med urette. Ved opgørelsen af det beløb, der tilbagebetales efter 2. pkt., medregnes renter beregnet efter § 5, stk. 1, i lov om renter ved forsinket betaling m.v. Renterne beregnes fra den dag, hvor tilbagebetalingen blev opnået hos den ikkestatslige fordringshaver.«

Stk. 4 bliver herefter stk. 5.

12. I § 18 e indsættes som 2. pkt.:

»Forældelse i sager omfattet af § 18 d, stk. 2, kan dog tidligst indtræde, når der er gået 3 år fra den dag, hvor restanceinddrivelsesmyndighedens afgørelse blev truffet.«

restanceinddrivelsesmyndigheden, løber fra den 8. september 2015.

§ 13. - - -

Stk. 2.-4. - - -

Stk. 5. Skatteministeren kan fastsætte nærmere regler om de oplysninger, der skal indberettes, og om indberetning af renter efter § 5, stk. 1, i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige.

§ 35. Beskæftigelsesministeriet skal for hver enkelt bidragsyder hvert år indberette til told- og skatteforvaltningen om de fleksydelsesbidrag, der efter lov om fleksydelse er modtaget i det forudgående kalenderår.

§ 125. - - -

Stk. 2-3. - - -

Stk. 4. Tilbagebetalingskravet efter stk. 1-3 bortfalder, når der er gået 3 år efter fleksløntilskuddet eller ledighedsydelsens ophør, uden at der har været økonomisk mulighed for at gennemføre kravet. Overdrages tilbagebetalingskravet til restanceinddrivelsesmyndigheden, finder 1. pkt. ikke anvendelse fra restanceinddrivelsesmyndighedens modtagelse af kravet. Fra modtagelsen finder forældelsesloven anvendelse, idet forældelse dog tidligst indtræder 3 år efter tilbagebetalingskravets modtagelse hos restanceinddrivelsesmyndigheden, jf. § 18 a, stk. 2, 1. pkt., i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige. Tilbagesendes tilbagebetalingskravet til kommunen, finder 1. pkt. på ny anvendelse.

§ 2

I skatteindberetningsloven, jf. lov nr. 1536 af 19. december 2017, som ændret senest ved § 9 i lov nr. 84 af 30. januar 2019, foretages følgende ændringer:

1. I § 13, *stk. 5*, udgår », og om indberetning af renter efter § 5, stk. 1, i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige«.

2. I § 35 ændres »Beskæftigelsesministeriet« til: »Udbetaling Danmark«.

Beskæftigelsesministeriet

§ 3

I lov nr. 548 af 7. maj 2019 om en aktiv beskæftigelsesindsats foretages følgende ændring:

1. I § 125, *stk. 4, 3. pkt.*, ændres »§ 18 a, stk. 2, 1. pkt.« til: »§ 18 a, stk. 7, 1. pkt.«

